

univerzitná knižnica
v bratislave

ISSN 1210–2016

BULLETIN
UNIVERZITNEJ KNIŽNICE
V BRATISLAVE

2/2011

V čísle:

Informácie z UKB
Informácie zo seminárov a porád
Informácie zo zahraničia
Rôzne
Personálie
Kalendár akcií

Obsah

INFORMÁCIE Z UKB

Projekt „Centrálny dátový archív“	6
<i>Ivan Ciglian</i>	
Slovenské bezpečnostné fórum 2011	9
<i>Antónia Jasemová</i>	
Ocenenie za ochranu a prezentáciu knižnice Safveta bega Bašagića	11
<i>Klára Mészárosová</i>	
Návštevy z Bosny a Hercegoviny v kabinete rukopisov, starých a vzácných tlačí	14
<i>Zita Pappová</i>	
Návšteva britskej veľvyslankyne v Univerzitnej knižnici Výstava „English is easy...“	16
<i>Marta Záhradníková</i>	
Výstava “Karol Pajer – hrdina boja proti fašizmu”	19
<i>Antónia Jasemová</i>	
Publikácie vydané Univerzitnou knižnicou v roku 2011	20
<i>Táňa Popová</i>	

INFORMÁCIE ZO SEMINÁROV A PORÁD

Problematika historických a vzácných knižných fondů	22
Medzinárodná konferencia	
<i>Miriám Poriežová</i>	
Medzinárodné stretnutie bibliografov 2011	22
Pracovné kolokvium	
<i>Katarína Pekařová</i>	
ISSN 2011	24
36. konferencia riaditeľov národných centier ISSN	
<i>Alojz Androvič, Beáta Katrincová</i>	
Adresár knižníc a súborný katalóg periodík	28
Odborný seminár	
<i>PhDr. Lýdia Sedláčková</i>	

Európske cesty románskych kníh v 16. – 18. storočí	41
Medzinárodná konferencia <i>Miriám Poriezo</i>	
Celoslovenská bibliografická konferencia	42
<i>Miriám Poriezo</i>	
Nové trendy v knižniciach	43
Medzinárodné podujatie <i>Peter Slančík</i>	
Dejiny knižnej kultúry: Odraz českých a slovenských vzťahov v staršej knižnej tvorbe	45
Seminár <i>Miriám Poriezo</i>	
Johannes Sambucus – 480. výročie narodenia	45
Slávnostné zhromaždenie <i>Klára Mészáros</i>	
Slovenská hudba 20. storočia v spektre tvorivého prínosu osobností v rámci 47. ročníka festivalu Bratislavské hudobné slávnosti a 90. výročia Katedry hudobnej vedy FFUK	47
Muzikologická konferencia <i>Dana Drličková</i>	
INFORMÁCIE ZO ZAHRANIČIA	
OpenAIREplus	50
2. generácia infraštruktúry na otvorený prístup pre výskum v Európe	
<i>Alojz Androvič, Tomáš Fiala</i>	
eBooks on Demand	51
Aktivity medzinárodnej siete knižníc na poskytovanie operatívnych digitalizačných služieb	
<i>Alojz Androvič, Tomáš Fiala</i>	
Moravská zemská knihovna v Brne – víťazná knižnica v súťaži Knižnica roka 2011 v kategórii informačný počín	53
On-line sprístupnenie Mollovej zbierky historických máp <i>Dagmar Kleinová</i>	

Vítame vás v Národnej knižnici Srbska <i>Dagmar Kleinová</i>	56
--	-----------

RÔZNE

Slovenský výbor pre program Unesco Pamäť sveta v roku 2011 <i>Anna Polievková</i>	62
---	-----------

Stredoveká brožúra „Mäkká pergamenová gotická väzba“ <i>Lenka Nebusová</i>	63
--	-----------

Cecilia Bartoli v Bratislave šokovala a očarila ... (Niekoľko poznámok ku koncertu) <i>Dana Drličková</i>	66
---	-----------

PERSONÁLIE

Pamiatke RNDr. Lucie Brtekovej <i>Kamila Fircáková</i>	69
--	-----------

KALENDÁR AKCIÍ

Podujatia uskutočnené v Univerzitnej knižnici v Bratislave v 2. polroku 2011 <i>Marcel Šustek</i>	80
---	-----------

PROJEKT CENTRÁLNY DÁTOVÝ ARCHÍV

História projektu "Centrálny dátový archív" (CDA) siaha niekoľko rokov do minulosti, keď sa v rámci programového obdobia OPIS 2007 – 2013 začalo s prípravou projektov dlhodobej archivácie a zhmotňovaním myšlienky integrovania informačných systémov v oblasti kultúry. Projekt CDA patrí do rodiny projektov Operačného programu Informatizácie spoločnosti (OPIS) v programovom období rokov 2007 – 2013. V rámci OPIS spadá pod prioritnú os č. 2 (OPIS PO2), ktorej predmetom je "rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry". Cieľom opatrenia OPIS PO2 je zdigitalizovanie obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, jeho bezpečné a dlhodobé archivovanie, sprístupňovanie a zlepšenie systémov jeho získavania, spracovania a ochrany. Sleduje sa ním dosiahnutie cieľov pre rozvoj vedomostnej ekonomiky, inkluzívnej spoločnosti a rozvoj inovácií formou investícií do informačno-komunikačných technológií. Projekt CDA parciálne stavia na východiskách projektu vybudovania tzv. „dark archive“ v rámci projektu SLOVAKIANA/DISK.

V apríli 2011 bol projekt CDA zaradený na zoznam aktualizovaných národných projektov OPIS s Univerzitnou knižnicou v Bratislave (UKB) ako oprávneným žiadateľom. Dňa 1. 7. 2011 bola UKB zverejnením výzvy MK SR definitívne určená za riešiteľa projektu CDA a oprávneného žiadateľa o nenávratný finančný príspevok (NFP). Projekt sa tým stal z hľadiska objemu financií druhým najrozsiahlejším projektom OPIS PO2 a najväčším zo skupiny infraštruktúrnych projektov s celkovou vyčlenenou sumou 33 193 918 € pri 0% spolufinancovaní zo strany žiadateľa.

Úlohou projektu „Centrálny dátový archív“ je vybudovanie infraštruktúry pre dlhodobé uchovávanie a ochranu údajov, ktoré budú tvorené digitalizáciou kultúrneho dedičstva v rámci digitalizačných projektov OPIS PO2. Projektovému tímu sa v obzvlášť napätom časovom harmonograme podarilo spracovať žiadosť o NFP, jej prílohy a ostatnú súvisiacu projektovú dokumentáciu. Dňa 30. 11. 2011 došlo k odovzdaniu žiadosti o NFP a kompletnej projektovej dokumentácie sprostredkovateľskému orgánu rezortu kultúry pre OPIS MK SR. Projektové aktivity prebiehajú v rámci oprávneného obdobia od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2014 pričom celková doba ich trvania je plánovaná na 42 mesiacov.

Aktivity projektu

Aktivity projektu CDA sú rozdelené do dvoch hlavných skupín, ktoré tvoria hlavné aktivity a podporné aktivity.

- K hlavným aktivitám projektu CDA radíme:
  - vybudovanie realizačného zázemia – stavebná časť spočívajúca v rekonštrukcii existujúcich priestorov UKB na Klariskej a Ventúrskej ulici a ich vybavení podporným technicko-technologickým vybavením, vybudovanie inžinierskych sietí,

- akvizícia a zabezpečenie technicko-technologického vybavenia,
  - pilotná a implementačná fáza spojená so záverečnou certifikáciou CDA ako uzavretého technologického celku.
- K podporným aktivitám projektu CDA radíme:
- projektové riadenie – tvorba projektovej dokumentácie, monitoring & reporting projektových činností, finančné plánovanie, personálna politika a akvizícia ľudských zdrojov a pod.,
  - informovanosť a publicita – tvorba web prezentácie, propagácia a marketing, vzťah s verejnosťou (public relations), publikačná a prezentačná činnosť, dokumentačné spracovanie projektových aktivít a pod.

Pre potreby implementácie a prípravných prác na projekte bola ku dňu výzvy vydanéj 1. 7. 2011 vytvorená organizačná zložka UKB – odbor CDA, ktorého úlohou je komplexné zabezpečovanie riadenia projektu, implementačných činností a podporných aktivít projektu CDA.

Cieľ a výsledok

Výsledným výstupom projektu Centrálny dátový archív je vybudovanie jedinečného integrovaného systému dlhodobého uchovávanía a ochrany digitálneho obsahu, jeho získavania, spracovania, ochrany a využitia. Systém bude slúžiť primárne na dlhodobé uchovávanie a ochranu digitálneho obsahu produkovaného digitalizačnými projektmi a kampaňami jednotlivých pamäťových a fondových inštitúcií. Sekundárne je CDA projektovaný a dimenzovaný na perspektívne zapojenie dopytových projektov mimo-rezortných inštitúcií, orgánov štátnej a verejnej správy, spustenie služieb webarchivingu a webharvestingu. Po ukončení projektových aktivít sa z hľadiska udržateľnosti počíta aj s alternatívnym umožnením zapojenia komerčných subjektov do spolupráce s CDA.

Parametre CDA

CDA je z hľadiska rozsahu a projektovanej kapacity jedinečným projektom. Archív bude umiestnený v troch lokalitách. Dve lokality (A a B) budú aktívne, schopné zabezpečiť plnú prevádzku pri výpadku ktorejkoľvek z lokalít. Lokalita A sa bude nachádzať v priestoroch UKB v Bratislave, zatiaľ čo lokalita B sa bude nachádzať v prenajatých priestoroch Žilinskej univerzity v Žiline s využitím technicko-technologického zázemia Dátového centra pre výskum a vývoj CVTI SR. Tretia lokalita bude pasívna v forme páskového skladu (lokalita C), ktorý sa bude nachádzať v priestoroch zdieľaných s lokalitou A. Lokality budú vzájomne prepojené prostredníctvom telekomunikačných dátových sietí združenia SANET s dedikovanou prenosovou kapacitou 2 x 2 Gb/s. Celý komplex bude z hľadiska energetického zásobovania zálohovaný sústavou batériových záložných zdrojov (UPS) v kombinácii s diesलगregátom.

Vybavenie lokalít A a B bude pozostávať zo súborov serverov, súborov diskových pamätí typu SAN a NAS, a súborov páskových knižníc (tape storage). Archív je dimenzovaný na kapacitu 25,25 PB ktorá bola stanovená formou prieskumu a kvalifikovaného odhadu na základe požiadaviek PFI. Z uvedenej kapacity je 0,25 PB vyhradené pre potreby dopytového projektu č. 6 OPIS PO2. Zvyšných 25 PB je k dispozícii digitalizačným kampaniam a projektom PFI v rámci OPIS PO2.

Organizačné zabezpečenie implementácie a projektového riadenia

Pre účely riadenia a implementácie projektu bol dňa 1. 7. 2011 vytvorený v rámci organizačnej štruktúry UKB odbor CDA, ktorého primárnym poslaním je komplexne zastrešiť všetky aktivity projektu. Odbor bude perspektívne zabezpečovať činnosť CDA nielen počas doby trvania projektu, ale aj po jeho skončení po prechode do obdobia udržateľnosti a fázy rutínnej prevádzky. Pre potreby implementácie projektu bude vytvorených 12 nových pracovných miest. Riadenie projektu a publicita sú zabezpečované v rámci personálnych kapacít UKB a formou externej spolupráce s expertmi.

Vybudovaním realizačného zázemia a obstaraním technických a technologických zariadení projekt "Centrálny dátový archív" (CDA) prispeje ku skvalitneniu materiálovo-technických podmienok PFI, rozvoju prostriedkov a technológií na digitalizáciu a archiváciu digitálneho obsahu. CDA zapadne do procesu systematickej digitalizácie a informatizácie kultúrnej infraštruktúry s presne definovanými dátovými tokmi medzi pracoviskami digitalizácie a CDA. CDA sa tak stane základným, jednotným bodom pre niekoľko fyzických dátových centier v správe jednej organizácie. Takto pripravené dátové centrá budú poskytovať štandardnú hardvérovú a softvérovú platformu pokrývajúcu potreby na splnenie stanovených cieľov a indikátorov OPIS PO 2. Svojou realizáciou prispeje ku skvalitneniu, modernizácii a dobudovaniu infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií na národnej úrovni. Nepochybniteľným prínosom infraštruktúrneho projektu CDA je ochrana nehmotného i hmotného kultúrneho dedičstva formou tvorby a následného bezpečného uchovávanía digitálnych surogátov kultúrnych objektov. Ich produkcia, spracovanie a systematická archivácia súčasne vytvorí podmienky pre využívanie artefaktov kultúrneho dedičstva na vzdelávacie a vedecko-výskumné účely. CDA zároveň zabezpečí adekvátnu fyzickú, bitovú, formátovú ako aj komplexnú ochranu v prípade katastrofických udalostí. Uloženie digitalizovaných kultúrnych objektov súčasne poskytne jedinečnú možnosť vyhotovenia prakticky neobmedzeného množstva odvodení. Projekt CDA zabezpečí rozvoj stratégií a politiky uchovávanía kultúrneho dedičstva v digitálnej podobe, kontinuitu kultúrneho dedičstva a odvrátenia hrozby jeho nenávratnej straty.

Mgr. Ivan Ciglan

SLOVENSKÉ BEZPEČNOSTNÉ FÓRUM 2011

V pondelok 3. októbra 2011 sa na Barokovom nádvorí Univerzitetnej knižnice v Bratislave uskutočnil piaty ročník výročnej konferencie slovenskej zahraničnopolitickej a bezpečnostnej komunity, SLOVENSKÉ BEZPEČNOSTNÉ FÓRUM 2011. Hlavnými organizátormi podujatia boli Ministerstvo zahraničných vecí SR, Univerzitná knižnica v Bratislave – Depozitná knižnica NATO a Euroatlantické centrum s podporou sekcie verejnej diplomacie NATO. Na aktuálne témy, týkajúce sa vnútornej a vonkajšej bezpečnosti Slovenska a nových bezpečnostných výziev, diskutovalo 135 zástupcov štátnej správy, súkromného sektora, akademických kruhov a mimovládnych organizácií.

Diskusia prvého panelu „Zodpovedné riadenie štátu ako garancia bezpečnosti“ sa venovala zdieľaniu transformačných a integračných skúseností Slovenskej republiky. Proces odovzdávania skúseností a príkladov budovania štátu ako predpokladu bezpečnosti má slovenským expertom uľahčiť návrh zákona o vysielaní do misií medzinárodného civilného krízového manažmentu. Zákon má ambíciu zefektívniť vysielanie nielen civilných expertov, ale aj odborníkov z oblastí polície, rozvojovej pomoci a ďalších. Diskutujúci ocenili doterajšie príspevky Slovenska a úspechy našej diplomacie v danej oblasti. P. Michalko, generálny riaditeľ politickej sekcie MZV SR, informoval o pripravovanom spoločnom slovensko-holandskom projekte spolupráce s Tuniskom. Potenciál Slovenska v odovzdávaní skúseností však môžu ohroziť neprimerane vysoké ambície, heterogenita prijímateľov či nedostatočná odborná a jazyková príprava vysielaných expertov.

Podnetom pre diskusiu v druhom paneli konferencie pod názvom „Bezpečnosť a obrana Slovenska pre budúcnosť“ bol znižujúci sa záujem

o budovanie a podporu obranno-bezpečnostného sektoru v euroatlantic-
kom regióne a zvyšujúce sa nároky na jeho väčšiu efektívnosť a racionál-
nejšie využitie verejných prostriedkov. Štátni tajomníci MZV SR a MO SR
Milan Ježovica a Róbert Ondrejcsák sa zhodli na potrebe zachovania
kľúčovej obrannej infraštruktúry a spôsobilostí Ozbroyených síl SR, ktoré
by boli relevantným vkladom do systému kolektívnej bezpečnosti Severo-
atlantickej aliancie a zároveň by sa zachovali príspevky do operácií medzi-
národného krízového manažmentu.

Významným príspevkom k diskusii bezpečnostnej komunity boli vystú-
penia diskutujúcich tretieho programového bloku „Bezpečnosť v informač-
nom veku“, zastupujúcich štátnu správu – Ministerstvo financií SR, Ná-
rodný bezpečnostný úrad, ako aj súkromný sektor. Diskutovali na tému
kybernetickej bezpečnosti, ktorej význam v ostatných rokoch vo všetkých
oblastiach života narastá. Uvedomujú si to aj príslušné orgány štátnej
správy SR a aktívne sa zapájajú do medzinárodnej deľby práce prostred-
níctvom vstupovania do projektov NATO. Diskutéri zdôraznili potrebu
prístupovať k problematike komplexne a vyhnúť sa prehnanej sekuritizácii
odvetvia, ktorá by stála v ceste použiteľnosti. Nedostatkom na národnej
úrovni je chýbajúci komplexný legislatívny rámec kybernetickej bezpeč-
nosti, ktorý by kategóriu definoval, jasne rozdelil kompetencie a zod-
povednosť orgánov v tejto oblasti.

Po skončení oficiálnej časti Slovenského bezpečnostného fóra 2011
študenti a mladí profesionáli neformálne diskutovali o možnostiach posil-
nenia obrany v časoch krízy s poslancom NR SR Martinom Fedorom.

Sprievodným podujatím konferencie bola výstava fotografií „Slováci
pomáhajú svetu“ o oficiálnej rozvojovej pomoci SR.

Piaty ročník Slovenského bezpečnostného fóra poskytol priestor pre
mimoriadne zaujímavú, aktuálnu odbornú diskusiu, ktorá bola výrazným
príspevkom k vytváraniu konsenzu slovenskej bezpečnostnej komunity.

PhDr. Antónia Jasemová

OCENENIE ZA OCHRANU A PREZENTÁCIU KNIŽNICE SAFVETA BEGA BAŠAGIĆA

Univerzitná knižnica roku 1924 kúpila rodinnú knižnicu Safveta bega Bašagića v Sarajeve. Za uplynulé obdobie sa fond odborne spracoval, bol zreštaurovaný, vydali sa tlačené katalógy rukopisov a tlačí. Po roku 1993, keď vyhorela v Sarajeve Národná knižnica, náš počtom malý, ale zaujímavý fond dokumentov kultúry Bosny a Hercegoviny, získal oveľa väčší význam. Patronát nad ochranou zachovaných pamiatok z Bosny prevzalo UNESCO. V rámci tejto iniciatívy si všimli aj fond knižnice Safveta bega Bašagića v Univerzitnej knižnici. UNESCO roku 1997 zaradilo rukopisy z tohto fondu do svojho programu Pamäť sveta. Certifikát o zápise odovzdali Univerzitnej knižnici až roku 2000. UNESCO iniciovalo sprístupnenie týchto rukopisov širokej verejnosti. V rámci tejto iniciatívy sme vyhotovili v knižnici elektronickú bibliografiu rukopisov, ktoré sú k dispozícii ako on-line katalóg na stránke knižnice. V druhej etape sme v knižnici digitalizovali plné texty všetkých rukopisov, ktoré sa po spracovaní sprístupnia tiež na našej stránke. Bašagićovej knižnici sme sa venovali v štúdiách a propagovali sme ju na výstavách doma aj v zahraničí.

Obr. 1/ Delegácia Klepsidry so sprievodom a zástupcami Univerzitnej knižnice; tretí zľava Mgr. Vedran Peršić, štvrtá sprava Saša Zvizdić a tretí sprava Magbul Škoro

Občianske združenie pre ochranu kultúry a kultúrneho dedičstva mesta Sarajevo „Klepsidra“ sa rozhodlo oceniť prácu, ktorú sme venovali na ochranu, spracovanie a prezentáciu Bašagićovej knižnice.

Zástupcovia združenia „Klepsidra“ odovzdali 12. 12. 2011 na Úrade vlády SR predsedníčke vlády Ivete Radičovej cenu Isa beg Ishakovića. Ocenenie bolo udelené za zásluhy, ktoré vynaložila a vynakladá Slovenská republika pre zachovanie a propagáciu zbierky Safveta bega Bašagića.

Na plakete je tento text:

Vaše zásluhy, ktorými ste prispeli k rozvoju kultúrneho dedičstva mesta Sarajeva, ale aj Váš významný humanizmus a záväzok pre rešpektovanie kultúry vo všeobecnosti, povzbudili nás, aby sme Vám udelili cenu Isa Beg Ishakovića – zakladateľa Sarajeva. Môžete byť hrdí na to, že Váš príspevok bol realizovaný v meste, v ktorom sa už od doby jeho založenia našlo vždy miesto pre každého človeka bez ohľadu na jeho pôvod, vieru či farbu pleti.

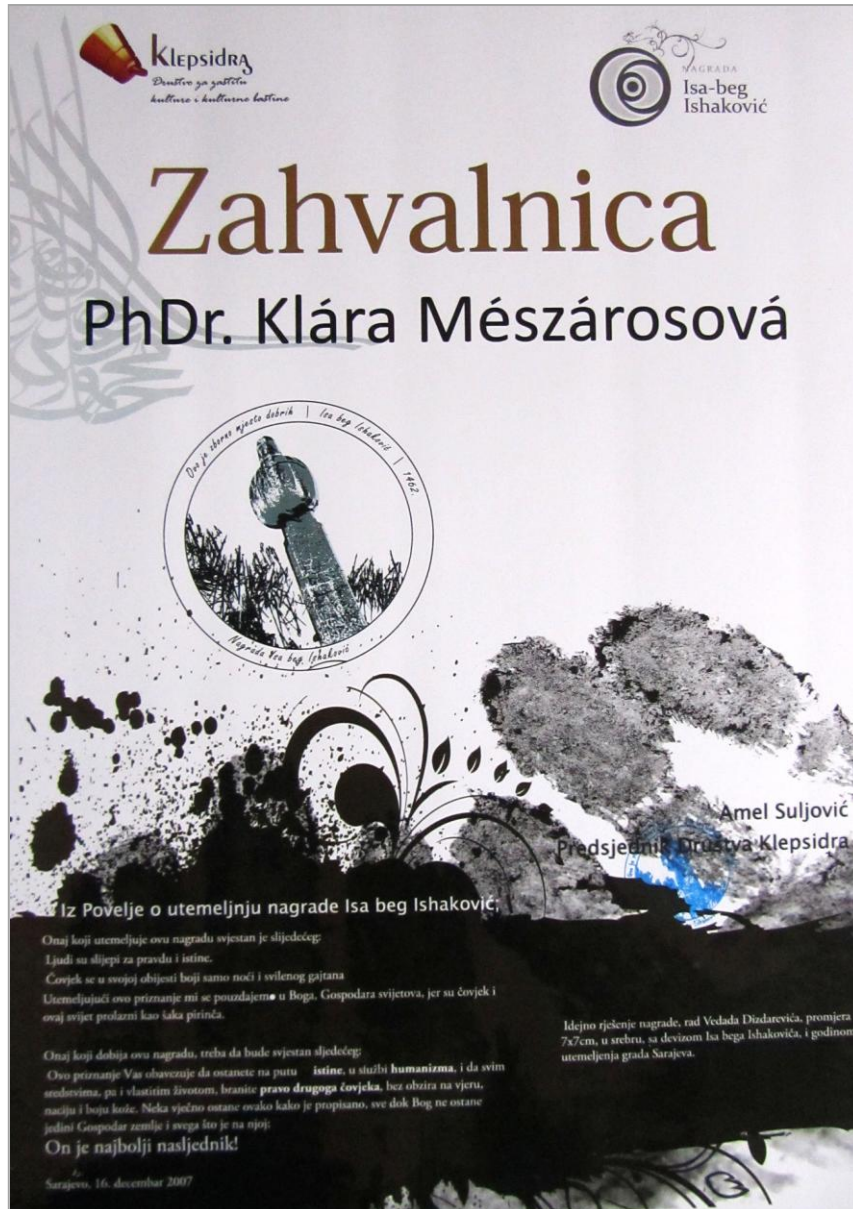
Ten, kto dostáva túto cenu, by si mal byť vedomý nasledovného: toto ocenenie Vás zaväzuje, aby ste pokračovali v ceste pravdy, v službe humanizmu a aby ste všetkými prostriedkami, dokonca aj vlastným životom, bránili iného človeka, bez ohľadu na vieru, národnosť a farbu pleti.

Cenu premiérke odovzdali Amel Suljovič – prezident združenia Klepsidra a zakladateľ ocenenia Isa Beg Ishakovića, Mgr. Vedran Peršić, Saša Zvizdic – podnikateľka v oblasti turizmu a ekoturizmu, ktorá sa dlhé roky zaoberá humanitárnou prácou a založila viaceré združenia zamerané na pomoc ženám v Bosne a Hercegovine a Magbul Škoro – publicista, etnograf a historik, ktorý je autorom knižných diel Pozdravy zo Sarajeva, Pozdravy z Bosny a Hercegoviny.

Delegácia v rovnakom zložení navštívila aj Univerzitnú knižnicu, kde ju prijal generálny riaditeľ Univerzitetnej knižnice PhDr. Tibor Trgiňa. Po prijatí sa delegácia presunula do kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí, kde sme pri tejto príležitosti pripravili výstavku pôvodných rukopisov a tlačí doplnenú panelmi s reprodukciami kníh z Bašagićovej knižnice. Delegáciu sme informovali o kabinete a o ďalších vzácných dokumentoch, ktoré toto pracovisko uchováva. V rámci výkladu sme členov delegácie podrobne oboznámili s históriou získania Bašagićovej knižnice pre Univerzitnú knižnicu, históriou jej spracovania a predstavili sme najvýznamnejšie rukopisy a vybrané tlače zbierky.

Po výklade sa ujal slova vedúci delegácie Klepsidry, Mgr. Vedran Peršić. Zdôraznil uznanie za prácu, ktorú v prospech knižnice Safveta bega Bašagića vykonáva Univerzitná knižnica. Porozprával aj o situácii v Bosne a Hercegovine v čase, keď sa Bašagić rozhodoval o predaji svojej knižnice, hovoril aj o ďalších, domácich a zahraničných, záujemcoch o kúpu knižnice, ktorá sa napokon dostala do Bratislavy. Konštatoval, že dnes si uvedomujú význam tejto knižnice, ktorá nie je zaujímavá len jej zložením,

ale aj osobou pôvodného majiteľa. Je im síce ľúto, že knižnica neostala v Sarajeve, ale tým, že zažili počas poslednej vojny v krajine obrovské zničenie hnutelných a nehnuteľných kultúrnych pamiatok, uvedomujú si, že Bašagićova knižnica vlastne prežila tieto pohnuté časy v Bratislave – v bezpečí.

Obr. 2/ Ďakovný list pracovníčke Univerzitnej knižnice Kláre Mészárosovej

Na konci stretnutia Mgr. Vedran Peršić odovzdal pracovníčke Univerzitnej knižnice, PhDr. Kláre Mészárosovej, Ďakovný list za dlhoročnú prácu s Bašagićovou knižnicou a poĎakoval sa Univerzitnej knižnici za starostlivosť, študijné možnosti, dobré podmienky na uchovávanie a prezentáciu tohto fondu.

Pre žiadnu knižnicu nie je bežná príležitosť, keď za jej prácu oceňujú celú krajinu. Klepsidra pred Slovenskom poukázala podobnú poctu len Spojeným štátom americkým. A neocenili len doterajšiu činnosť, ale zaviazali ocenených aj k pokračovaniu v práci, ale už s akceptovaním kritérií v listine na udeľovanie ceny Isa beg Ishakovića.

PhDr. Klára Mészárosová

NÁVŠTEVY Z BOSNY A HERCEGOVINY V KABINETE RUKOPISOV, STARÝCH A VZÁCNÝCH TLAČÍ

Kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí sa každý rok môže pýšiť vysokým počtom zahraničných hostí, ktorí ho navštívia s cieľom exkurzie alebo bádania. Nebolo tomu inak ani v roku 2011. Popri návšteve univerzitných profesorov a členov akadémií vied rôznych krajín si nemožno nevšimnúť intenzívny záujem o naše zbierky zo strany predstaviteľov jedného štátu. A to Bosny a Hercegoviny.

Ako prvá navštívila našu knižnicu a zavítala aj do kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí sedemčlenná delegácia na čele s profesorom Dr. Ismetom Bušatlićom, dekanom Fakulty islamských vied v Sarajeve a profesorom Dr. Enesemom Karićom, ktorí vyjadrili svoju vďaku za

podrobný výklad, ktorý im poskytla PhDr. Klára Mészárosová, vedúca oddelenia. Poznamenali, že o Bašagićovi a jeho zbierke síce vedeli dosť, ale napriek tomu sa z výkladu dozvedeli mnoho zaujímavých, pre nich dovtedy neznámych faktov. Okrem toho zvlášť ocenili kvalitu výstavy islamských rukopisov a tlačí, prezentovanú v ich pôsobisku v Sarajeve. Poskytli nám cenné informácie o jej priebehu a ohlasy na ňu. Dňa 10. februára 2011 medzi veľkolepými kulisami átria Fakulty islamských vied

otvorili expozíciu „Srce u rukama“. Udalosť, ktorá sa konala v rámci kultúrneho festivalu „Sarajevske zime“ vyvolala mimoriadny mediálny záujem. Slovenské veľvyslanectvo a Univerzitná knižnica v Bratislave sa podieľali na vzniku výstavy ako spoluorganizátori. Slávnostnú otváraciu reč predniesol veľvyslanec Slovenskej republiky v BiH Miroslav Mojžita. Návštevníci, ktorí si mohli túto výstavu prezrieť, videli v nej, okrem zbierky krásnych snímok a textov naskenovaných z islamských rukopisov, aj hlbší obsah. Vnímali aj výnimočnosť mysle a osobnosti Basagića, ktorý tieto vzácne knihy pozbieral a uchovával vo svojej knižnici. Našli sa aj takí, ako napríklad naši hostia, ktorí na základe vystavených faksimilií zatúžili spoznať aj miesto, kde sa nachádzajú originály daných diel.

Krátko na to sa ohlásila ďalšia skupina záujemcov. V rámci seminára Európa v škole nás 4. 10. 2011 navštívili 18 účastníci podujatia spolu s profesorom Jožicom Zoranom z Tuzly (Bosna a Hercegovina). Krátka prednáška o islamských rukopisoch a tlačiach mala najväčší ohlas samozrejme u učiteľov dejepisu.

Naposledy prejavil záujem o exkurziu v kabinete aj profesor Sacir Filandra, dekan Fakulty politických náuk v Sarajeve. Pri príležitosti svojej návštevy (19. októbra 2011) pán Filandra prízvukoval najmä svoj obdiv k Bašagićovej osobe a jeho dielu.

Nás, pracovníkov kabinetu, vždy poteší záujem zo strany verejnosti o naše zbierky, najmä keď sa po poctivo odvedenej práci dostaví aj výsledok v podobe pozitívnych ohlasov. Keď sa dobré meno a povest' o našej knižnici šíri niekedy až za hranice našej krajiny.

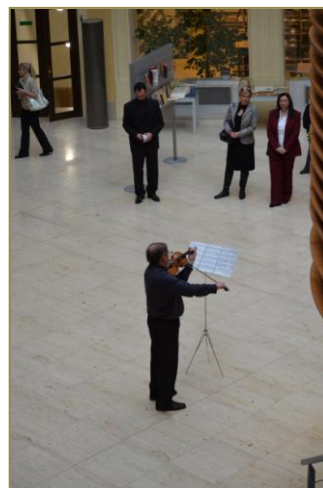
Mgr. Zita Pappová

NÁVŠTEVA BRITSKEJ VEĽVYSLANKYNE V UNIVERZITNEJ KNIŽNICI VÝSTAVA „ENGLISH IS EASY...“

Britské centrum Univerzitetnej knižnice v Bratislave dňa 26. októbra 2011 poctila svojou návštevou britská veľvyslankyňa Jej Veličenstva Sussanah Montgomery.

V sprievode vedenia knižnice si so záujmom prezrela Britské centrum, zaujímala sa o podujatia, ktoré v spolupráci s Britskou radou organizujeme, veľmi ju zaujala myšlienka spoločných čítaní z kníh britských autorov, ktoré sa konajú v Britskom centre.

Na Barokovom nádvorí Univerzitetnej knižnice bola pri tejto slávnostnej príležitosti otvorená výstava učebníc anglického jazyka za posledných tristo rokov pod vtipným názvom „English is easy...“, dušou ktorej bol PhDr. Dušan Lechner, riaditeľ úseku knižničných činností.

Bonbónikom na úvod bolo excelentné vystúpenie husľového virtuóza prof. Juraja Tarkaya, v podaní ktorého zaznelo dielo maestra Paganiniho a príhovor pána PhDr. Dušana Lechnera o histórii vyučovania a prvých

zmienkach o anglickom jazyku na našom území v minulosti až po súčasnosť, v ktorom povedal, že „naša výstava má v skratke ukázať na knižničných dokumentoch z nášho fondu ten obrovský oblúk v učebniciach angličtiny za ostatných vyše 300 rokov. Je to obdobie tzv. novej angličtiny, ktorá vzniká na prelome 17. a 18. storočia a je aktívna dodnes. A z tohto raného obdobia predstavujeme knihu, z ktorej sa „nová“ angličtina učila aj na našom území. Súčasne treba konštatovať, že angličtina až do polovice 20. storočia nebola na Slovensku rozšíreným cudzím jazykom. Napriek tomu sa učila na stredných a vysokých školách najmä ekonomických smerov. Určite vás prekvapí, že angličtina sa u nás učila cez latinčinu, francúzštinu a nemčinu, dokonca aj ruštinu, ale najmä češtinu. Až ku koncu 50-tých rokov uplynulého storočia vznikajú slovenské učebnice angličtiny. Vari najobľúbenejšou bol preklad knižôčky *Angličtina pre samoukov z češtiny*, ktorá práve v prvej lekcii „English is easy“ nás vábila k sebe.

Dnes je angličtina druhý najrozšírenejší materinský jazyk na svete, pre približne pol miliardy ľudí. Angličtina získala postavenie lingua franca (dorozumievací jazyk v mnohojazyčných oblastiach) v mnohých častiach sveta vďaka výraznému vplyvu vplyvu Spojeného kráľovstva v 18. a 19. storočí a Spojených štátov v 20. storočí. V ostatných 40-tich, ale najmä 25-tich rokoch raketovo akcelerovala vďaka výpočtovej technike, kde sa stala hlavným a asi jediným dorozumievacím jazykom. Súčasne v globalizujúcom sa svete sa stáva integrujúcim prvkom.

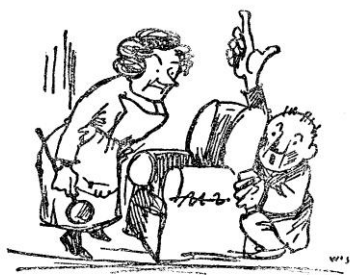
Angličtina, tá nová, sa ukázala vo svojom pomerne mladom veku ako moderne stavaný jazyk, komunikatívne založený na demokratickosti sémantiky a modernej syntaxe, schopných jednoznačne a jednoducho popísať rýchlou dobou, ktorú žijeme.“

Najstarším dokumentom na výstave bola mapa London 1575 z atlasu miest „Civitates Orbis Terrarum“, ktorá bola určite najzaujímavejším exponátom podujatia.

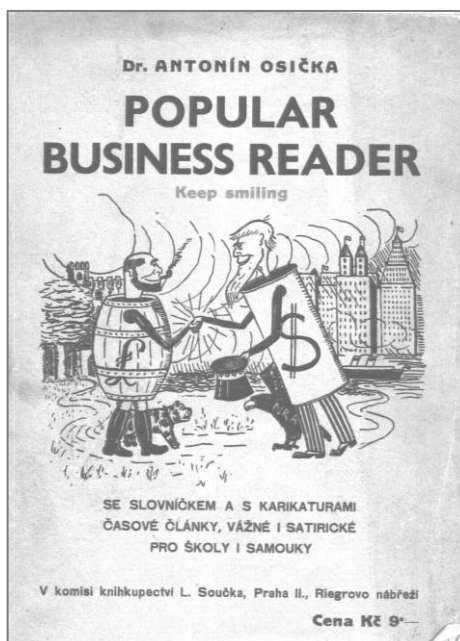
Šesťväzková edícia atlasov Civitates Orbis Terrarum vychádzala v Kolíne nad Rýnom v rokoch 1572 – 1617. Postupne v jednotlivých zväzkoch predstavili vydavatelia Georg Braun a Franz Hogenberg všetky oblasti starého kontinentu, vrátane Uhorska a územia dnešného Slovenska. Dielo obsahuje spolu 583 pohľadov na mestá Európy, afrického a ázijského pobrežia a dve mestá Nového sveta.

Úsmev na tvárach vyvolávali vtipné kresby na plagátoch zo známych učebníc angličtiny významného českého anglistu Antonína Osičku (11. 5. 1888 – 19. 6. 1949), ktorého učebnice a slovníky patrili v období po roku 1918 k najpoužívanejším knihám na výučbu anglického jazyka v Československu.

I tell you for the last time: I am the master
(aj t'el ju fo' š lást t'ajm: aj om š mást'
Pravím vám naposled: já jsem pánem

— 65 —

Výstava učebníc anglického jazyka bola jasným dôkazom trendov v posune metód a techník moderných technológií, ktoré zasiahli do možností štúdia jazyka za posledné storočie, v súčasnosti sa vo veľkej miere využívajú CD a DVD nosiče.

Po prehliadke výstavy sa v prednáškovej sále uskutočnilo stretnutie s britskou veľvyslankyňou pani Susannah Montgomery, ktorá si vo svojom príhovore, ktorý predniesla v slovenčine, spomenula na svoju predchádzajúcu návštevu na Slovensku v období pred než-

nou revolúciou a poukázala na úžasné zmeny, ktoré Slovensko odvtedy urobilo.

V diskusii sa najmä študenti zaujímali o možnosti štúdia na univerzitách vo Veľkej Británii, o úlohu angličtiny v súčasnom období a o význam britských centier na Slovensku.

Pani veľvyslankyňa Sussanah Montgomery vyjadrila spokojnosť s prácou Britského centra v Univerzitnej knižnici a navrhla ďalšiu spoluprácu s britskými spisovateľmi, ktorí v súčasnosti prichádzajú na Slovensko a radi by prezentovali svoju tvorbu v našej krajine.

PhDr. Marta Záhradníková

VÝSTAVA „KAROL PAJER – HRDINA BOJA PROTI FAŠIZMU“

V dňoch 12. septembra až 1. októbra 2011 bola na pôde Univerzitnej knižnice v Bratislave inštalovaná putovná výstava „Karol Pajer – hrdina boja proti fašizmu“, ktorá vznikla vďaka spolupráci Depozitnej knižnice NATO s Vojenským historickým ústavom Bratislava, Klubom vojenských veteránov v Trenčíne a Klubom priateľov Francúzska a Slovenska v Žiline.

Výstava bola venovaná pamiatke Karola Pajera, mladého slovenského vlastenca, učiteľa, vojaka česko-slovenskej armády vo Francúzsku a bojovníka francúzskeho hnutia odporu. Meno klenovského rodáka nie je širokej verejnosti veľmi známe, svojimi činmi sa však radí k významným

osobnostiam, ktoré vďaka nesmiernej odvahe pomohli v ťažkých časoch druhej svetovej vojny zachrániť stovky ľudských životov. Karol Pajer, podobne ako Nicolas Winton, sa podieľal na záchrane vyše päťsto slovenských, českých, belgických, poľských a židovských detí, ktoré sa ocitli v bezvýchodiskovej situácii na území Francúzska. Po obsadení celého územia Francúzska nemeckými vojskami sa Karol Pajer zapojil do Francúzskeho partizánskeho hnutia. V jednom z najväčších stretnutí s nepriateľom v priestore Mont-Mouchet pri mestečku Pinols padol 11. júna 1944 v boji s jednotkami SS.

Bezmála stovka návštevníkov slávnostnej vernisáže si so záujmom vypočula prednášku o čs. vojsku na území Francúzska v rokoch 1939 – 1940, s ktorou vystúpil vojenský historik plk. v. v. doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc., samostatný vedecký pracovník Vojenského historického ústavu Bratislava. Zároveň mali možnosť uvidieť repliku bojovej zástavy 1. čs. pešej divízie vo Francúzsku, ktorú pre účely slávnostnej vernisáže zapožičalo Vojenské historické múzeum Piešťany.

Pôvodná výstava o Karolovi Pajerovi vznikla z iniciatívy JUDr. Ľubomíra Moncoľa, klenovského rodáka a po prvý raz bola verejnosti sprístupnená v jeho rodisku v roku 2006. V nasledujúcich rokoch bola inštalovaná v priestoroch Múzea SNP v Banskej Bystrici ako aj vo Francúzskom inštitúte v Bratislave. Výstava na pôde UKB bola oproti pôvodnej rozšírená o panely, ktoré približujú vznik a pôsobenie 1. čs. pešej divízie vo Francúzsku v rokoch 1939 – 1940, ktorej príslušníkom bol aj Karol Pajer.

Na slávnostnom otvorení výstavy sa zúčastnili aj rodinní príslušníci Karola Pajera, ktorí ocenili úsilie Univerzitnej knižnice približovať verejnosti významné osobnosti Slovenska.

PhDr. Antónia Jasemová

PUBLIKÁCIE VYDANÉ UNIVERZITNOU KNIŽNICOU V BRATISLAVE V ROKU 2011

1. Bulletin Univerzitnej knižnice v Bratislave. Zodp. redaktor Tatiana Popová. Bratislava: UKB, 2011. (2 čísla).
Periodikum obsahujúce informácie zo seminárov a porád, o činnosti UKB, zaujímavosti zo zahraničia, personálie, ocenenia, kalendár akcií a pod.

2. KALENDÁR výročí 2012. HUDBA. Zost. Dana Drličková. Bratislava: UKB, 2011. 101 s.
Informácia pre širší okruh kultúrnych pracovníkov, redaktorov, dramaturgov o životných jubileách muzikológov, skladateľov, spevákov, inštrumentalistov, pedagógov, hudobných knihovníkov, ale aj významných dramatikov, teoretikov, estetikov a filozofov.
3. Slovenské hudobné knihovníctvo na polceste? Hudba a knihovníctvo v informačnom prostredí 21. storočia. Zborník z 30. seminára hudobných knihovníkov. Zost. Dana Drličková. Bratislava: UKB, 2011.
Zborník obsahuje referáty zamerané na slovenské hudobné knihovníctvo v novom tisícročí, slovenskú hudobnú scénu na začiatku 21. storočia, rok kresťanskej kultúry 2010 na Slovensku.
4. Správa o činnosti a hospodárení za 1. polrok 2011. Sprac. Tatiana Popová a pracovníci UKB. Bratislava : UKB, 2011. 94 s.
Vyhodnotenie plnenia hlavných úloh a činností UKB za 1. polrok 2011.
5. Studia Bibliographica Posoniensia. Zost. Miriam Poriezová. Bratislava: UKB, 2011. 159 s.
Univerzitná knižnica v Bratislave pripravila v poradí šieste číslo zborníka Studia Bibliographica Posoniensia. Zborník obsahuje jedenásť štúdií zameraných na problematiku knižného obchodu a distribúcie, súčasťou zborníka je informácia o projekte vydávania monumentálneho diela Mateja Bela ako aj štyri recenzie aktuálnych knižných novínok z oblasti výskumu histórie a dejín knižnej kultúry.
6. Súpis hudobných periodík v UKB. Zost. Dana Drličková, Jana Pražienková. Bratislava: UKB, 2011. 70 s.
Nové doplnené vydanie obsahuje hudobné periodiká z fondov Univerzitnej knižnice v Bratislave k 31. decembru 2010. Súpis obsahuje 353 záznamov v abecednom poradí podľa názvu periodika a tiež vecný register členený do 14 obsahových skupín, v rámci ktorých sú záznamy abecedne radené.
7. *Súpis článkov o masmédiách za roky 2011.* Zost. Terézia Kamenická. Bratislava: UKB, 2011. 18 s.
Súpis obsahuje články o masmédiách uverejnené vo vybraných periodikách v roku 2010. Články sú zoradené do piatich tematických skupín, v rámci ktorých sú zoradené chronologicky.
8. *Výročná správa za rok 2010.* Sprac. Tatiana Popová a pracovníci UKB. Bratislava: UKB, 2011. 165 s.
Správa o činnosti knižnice za uplynulé obdobie, poslanie a strednodobý výhľad organizácie, činnosti organizácie, rozpočet, personálne otázky, ciele a prehľad ich plnenia, hodnotenie a analýza vývoja organizácie, hlavné skupiny používateľov.

Mgr. Táňa Popová

PROBLEMATIKA HISTORICKÝCH A VZÁCNÝCH KNIŽNÍCH FONDŮ

Olomouc, 20. – 21. 9. 2011 – medzinárodná konferencia

V priestoroch Arcidiecezního muzea v Olomouci prebehla v uvedenom termíne medzinárodná konferencia, ktorej hlavným organizátorom je každoročne Vědecká knihovna v Olomouci. Počas dvoch dní odzneli dve desiatky príspevkov, ktoré sa z rôznych uhlov pohľadu venovali knižnej kultúre.

Problematika spracovania historických fondov prostredníctvom moderných technológií rezonovala v prezentáciách kolegov z Národní knihovny v Prahe, Moravské zemské knihovny a Masarykova ústavu AV ČR. Predstavili výsledky digitalizačných projektov ako aj súvisiace databázy. Odborníci z oblasti dejín knižnej kultúry analyzovali vybrané historické knižničné fondy šľachtických a cirkevných zbierok z viacerých aspektov. Poukázali na jazykové, typologické, obsahové, či autorské špecifiká. Venovali sa aj otázkam datovania významných rukopisných aj tlačených knižných pamiatok, pričom sa zamerali aj na problematiku čitateľskej recepcie a legislatívy vo vzťahu ku knižnému trhu.

Účastníci konferencie navštívili výstavu „Silesia Picta“ v priestoroch Vlastivědného muzea v Olomouci. Pripravila ju Vědecká knihovna v Olomouci v spolupráci s Vojvodskou verejnou knižnicou v Opolí (Poľsko) so zámerom sprístupniť verejnosti historické územie Sliezska na dobových vedutách a mapách.

Mgr. Miriam Poriezoová, PhD.

MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIE BIBLIOGRAFOV 2011

Jihlava, 1. – 2. 10. 2011 – pracovné kolokvium

Jubilejný 15. ročník kolokvia slovenských, českých a moravských bibliografov sa už tradične konal v rámci Mesiaca českej a slovenskej vzájomnosti, v dňoch 1. – 2. októbra 2011. Hlavnými organizátormi pracovného kolokvia boli Sdružení knihoven ČR a Slovenská národná knižnica v Martine, hostiteľom bola Mestská knižnica v Jihlave. Cieľom týchto stretnutí je nielen vedecká rozprava, ale aj prezentácia dosiahnutých výsledkov práce v oblasti českej, moravskej a slovenskej bibliografie a výmena skúseností.

Podujatie sa začalo v nedeľných popoludňajších hodinách, kedy sa účastníci mohli bližšie zoznámiť s dejinami a pamätihodnosťami Jihlavy. Na úvod pre nás pripravili prehliadku Vlastivedného múzea, potom to bola návšteva Domu Gustava Mahlera. Veľmi zaujímavou bola prehliadka neďalekého premonštrátskeho kláštora v Novej Říši, kde účastníkov kolokvia zaujala najmä vzácna knižnica (obr. č. 1).

(Obr. č. 1)

Rokovanie bolo na základe vytýčených tém členené do troch blokov. Hlavnou témou príspevkov prvého bloku bolo predstavenie regionálnych zborníkov, ktoré sú významným prameňom historického bádania a tiež úvahy o význame recenzovaných odborných periodík. V tomto okruhu odzneli zaujímavé príspevky, ktoré rozvíjali tému vo všeobecnosti, ale sledovali aj jednotlivé konkrétne zborníky.

Druhý blok prednášok bol zameraný na významné osobnosti jednotlivých regiónov v kontexte bibliografického spracovávania s osobitným zameraním na publicistov a kronikárov. Do bloku boli zaradené aj príspevky, ktoré skúmali úlohu spolkov v regióne v minulosti i súčasnosti a ich odraz v literatúre a v tlači.

Posledný okruh príspevkov zahŕňal širokú tematiku česko-slovenských vzťahov v minulosti i súčasnosti. V závere zhodnotil prínos viac ako dvoch

desiatok odborných príspevkov doc. Jaromír Kubíček, ktorý aj retrospektívne bilancoval 15-ročnú tradíciu kolokvia.

Univerzitnú knižnicu v Bratislave reprezentovali dve pracovníčky kabinetu retrospektívnej bibliografie. Obraz spolkovej činnosti na Slovensku v rozpätí viac ako dvoch storočí v optike pripravovanej Bibliografie almanachov, ročeniek a zborníkov na Slovensku za roky 1701 – 1918 sa pokúsila načrtnúť Katarína Pekařová. Lívia Kurucová sledovala odraz česko-slovenských vzťahov na stránkach starších slovenských almanachov a kalendárov.

(Prezentácie: <http://www.ulib.sk/sk/katalogy/bibliografie/-podujatia/-prezentacie/>).

Katarína Pekařová PhD.

ISSN 2011

36. konferencia riaditeľov národných centier ISSN

Sarajevo, 5. – 7. 10. 2011

Pravidelná, v poradí už 36. konferencia riaditeľov národných centier ISSN sa konala v dňoch 5. – 7. 10. 2011 v Sarajeve, hlavnom meste Bosny a Hercegoviny (BaH). Hostiteľom bola Národná knižnica (Narodna i universitetska biblioteka Bosne i Hercegovine). Knižnica, ktorá bola ťažko postihnutá vojnou (hneď na jej začiatku roku 1992 vyhorela), funguje stále v dočasných, veľmi skromných priestoroch a podmienkach v komplexe Univerzity. Na priebeh konferencie to však nemalo negatívny vplyv. Srdečnosť pracovníkov tejto knižnice bola obdivuhodná a celá konferencia prebiehala vo veľmi príjemnej, pohostinnej a priateľskej atmosfére.

Zástupcovia národných centier a medzinárodného centra ISSN zhodnotili na konferencii aktivity uplynulého obdobia a zaoberali sa výsostne aktuálnymi témami zo sveta identifikácie.

Jednou z hlavných tém bolo pridelovanie ISSN digitalizovaným časopisom. O tom, že sa systém pridelovania ISSN u digitalizovaných titulov (archívy digitalizovaných časopisov) zmení, sa predbežne rozhodlo roku 2010 na 35. konferencii v Boston Spa (Veľká Británia). Na konferencii v Sarajeve sa upresnilo pravidlo, podľa ktorého sa bude ISSN pridelovať: rôznym typom pokračujúcich prameňov (aktualizované webové stránky, on-line časopisy publikované v rôznych typoch formátov a sprístupňované prostredníctvom mobilov, e-čítačiek) sa bude pridelovať jedno ISSN. ISSN

sa bude pridelovať i tzv. digitalizátom, t.j. zdigitalizovaným časopisom a to aj retrospektívne.

Podľa novej úpravy sa digitalizovaným titulom prideli ISSN v tej krajine, v ktorej sa titul digitalizuje, pričom príslušné národné centrum ISSN musí informovať o tomto pridelení národné centrum krajiny, v ktorej bol vydaný originál uvedenej publikácie v tlačenej podobe. Ak existuje v Registri ISSN záznam originálneho časopisu, príslušné národné centrum doplní do svojho záznamu pole 776, kde zapíše prepojenie na záznam digitalizátu. V zázname digitalizátu sa bude zapisovať údaj o inštitúcii, ktorá periodikum digitalizovala (pole 531 a 533 ISSN MARC21). Podmienkou pridelenia je sprístupnenie viacerých čísel časopisu (minimálny požadovaný počet sa zatiaľ neupresnil).

Peter Burnhill (riaditeľ EDINA,UK), na konferencii prítomný ako pozorovateľ, predstavil v samostatnej prezentácii projekt PEPRS (Piloting an e-Journals Preservation Registry Service – Projekt registra digitálnych archívov seriálov [1]). Projekt dotuje JISC (Joint Information Systems Committee – Výbor pre informačné systémy). Partnermi sú EDINA (UK, National Data Centre, University of Edinburg) a Medzinárodné centrum ISSN v Paríži.

Cieľom projektu je zabezpečovanie, rozvoj a testovanie registra. V rámci projektu PEPRS sa pracuje na vytváraní a testovaní informačnej architektúry, zisťujú sa prieniky medzi zúčastnenými, testuje sa technická a finančná udržateľnosť. Projekt sa zameriava na časopisy a iný seriálový obsah v digitálnej forme. Spadajú sem seriály a iné pokračujúce pramene s prideleným ISSN. Platí pravidlo: ak má význam titul uchovávať, je potrebné prideliť mu ISSN. Pridelenie ISSN je nevyhnutné kvôli identifikácii titulu a kvôli mapovaniu prípadných možných zmien názvov titulov. ISSN je nevyhnutným nástrojom prístupu k digitálnemu obsahu. Spolupráca ISSN a Registra pre elektronické časopisy má aj spätný význam pre aktuálnosť dát v Registri ISSN. Register ISSN uvádza aktuálneho vydavateľa v čase pridelenia ISSN a agentúry pre archiváciu hlásia zasa zmeny vydavateľov počas vydávania titulu.

V rámci projektu PEPRS spolupracujú viaceré subjekty zamerané na digitálnu ochranu obsahu:

- agentúry, tzv. inštitúcie tretej strany CLOCKSS, Portico, Pubmed,
- národné knižnice s povinným výtlačkom (Britská národná knižnica, Holandská národná knižnica),
- knižnice a knižničné konzorciá, napr. LOCKSS (VB).

Agentúry pre digitalizáciu elektronických časopisov majú na starosti určovanie, kto môže registrovať časopisy, rozhodovanie, čo sa má registrovať a vypracovanie metodiky.

Spolupráca so systémom ISSN – pre Keepers Registry (Register uchovávaných elektronických časopisov) <http://www.thekeepers.org> sa vygene-

rovali ISSN z Registra ISSN. Register ISSN obsahuje viac ako 80 000 titulov elektronických časopisov (údaj z leta 2011); pre porovnanie Ulrich-web obsahuje 227 604 aktívnych titulov, z ktorých 75 621 je akademických /vedeckých. Register elektronických časopisov obsahuje 17 750 titulov, 16 130 titulov má status „archivované”.

Hlavnou úlohou projektu PEPRS je zabezpečiť pre vedcov, bádateľov, študentov a učiteľov kontinuálny prístup k vedeckým informačným prameňom, ktoré potrebujú. Starosti spôsobujú problémy súčasného digitálneho sveta: rôznorodé archívne nosiče, softvér, formáty.

Novinky, ktoré chce systém v blízkom čase aplikovať:

- porovnávanie holdingov, ktoré umožní generovanie zoznamu ISSN a kontrolu statusu uchovávanania,
- vývoj štandardov, aby sa Register pre elektronické časopisy mohol použiť aj v rámci súborných katalógov a v rámci iných služieb prístupných seriálov.

Peter Burnhill upozornil, že pre Projekt registra digitálnych archívov seriálov (PEPRS), na ktorom participuje Medzinárodné centrum ISSN), treba záznamy digitalizovaných titulov čo najskôr zapísať do medzinárodného registra ISSN. Register ISSN je opornou databázou a dôležitým východiskom pre uvedený projekt.

Ďalšou zaujímavou témou na konferencii bola diskusia o potenciálnej aplikácii novej metodiky na spracovanie bibliografických údajov – *RDA a FRBR v systéme ISSN*.

Regina Reynolds, riaditeľka národného centra ISSN USA vo svojej prezentácii o RDA (Resource Description and Access) priblížila situáciu okolo aplikácie nových pravidiel v USA [2]. Podľa informácií z koordinačného výboru RDA sa pravidlá RDA majú implementovať najskôr v januári 2013.

Regina Reynolds informovala o testoch RDA, ktoré sa uskutočnili minulý rok v USA. Spracovalo sa viac než 23 000 záznamov a záznamov autorít a vyše 8000 dotazníkov. Tu sú najzaujímavejšie výsledky z oblasti problémov seriálov a integrujúcich prameňov:

- testujúci mali problémy pri katalogizovaní seriálov v RDA aj v AACR2,
- rozdiely v katalogizácii pri zmenách vo vychádzaní (different modes of issuance) nie sú v RDA jasné,
- niektoré vychádzajúce on-line seriály sa katalogizovali ako reprodukcie,
- začiatok a koniec vydávania nebol zaznamenaný správne,
- problémy so skratkami, tieto sa však vyskytovali viac pri audiovizuálnych dokumentoch.

Počas testov sa ukázala potreba postmarcovského modelu údajov a kódovej štruktúry. Proces smerujúci k zmene formátu MARC by mal trvať 18 – 24 mesiacov. Zaujímavé boli aj niektoré vyjadrenia testujúcich:

- ťažká zrozumiteľnosť pravidiel,
- text pravidiel bol napísaný tak, že každá osoba mohla pochopiť ináč tú istú inštrukciu,
- prekážkami pre pochopenie bola čitateľnosť a organizácia pravidiel, štýl a jazyk,
- testujúci by privítali, aby RDA obsahovalo detailnejší návod a viac príkladov.

Ďalšie zaujímavé námety nazbierané počas testovania a odporúčané Výboru pre implementáciu RDA:

- prepísať inštrukcie v RDA do jasnej a zrozumiteľnej angličtiny,
- v spolupráci s ALA definovať proces pre zmenu RDA v on-line prostredí,
- vyjasniť hranice a rozdiely v katalogizácii prameňov pri zmenách vo vydávaní (napr. zmena elektronického seriálu na elektronický integrujúci prameň),
- nutnosť implementovať nové polia vo formáte MARC 21,
- zabezpečiť podporu pre mix záznamov spracovaných podľa RDA a AACR2,
- zabezpečiť podporu prepojenia vzťahov s FRBR,
- vypracovať pravidlá pre správu záznamov AACR v prostredí RDA a zabezpečiť koexistenciu záznamov AACR2 so záznamami RDA (databáza CONCERT).

V ďalšej časti prezentoval François-Xavier Pelegrin z medzinárodného centra doterajšie výsledky činnosti pracovnej skupiny pre FRBR (členom je aj Národné centrum ISSN SR). Cieľom pracovnej skupiny je zistiť, či je možná aplikácia katalogizačných pravidiel ISSN v rámci FRBR modelu. Diskusie v rámci systému ISSN týkajúce sa určenia, čo je seriálové dielo, výraz a manifestácia, stále nie sú ukončené a budú sa konzultovať so špecialistami [3].

Príprava základných téz pre Strategický plán systému ISSN na roky 2012 – 2016 bola ďalším bodom bohatého programu konferencie.

Z pléna boli na výzvu riaditeľky medzinárodného centra pani F. Pelle navrhnuté niektoré tézy, ktoré by mali byť zaradené do strategického plánu:

- rozvíjať partnerstvo s vydavateľmi a vydavateľským priemyslom,
- dosiahnuť zapájanie ďalších krajín do rozhodovacieho procesu v rámci systému ISSN,
- posilňovať publicitu systému,

- posilniť vplyv ISSN v rámci normotvorných skupín FRBR, RDA, IFLA,
- rozvíjať interakciu – seriálovosť a FRBR model,
- vypracovať finančný plán pre medzinárodné centrum a pre systém.

Základné závery z konferencie:

1. ISSN pridelené pre elektronickú verziu má zahŕňať všetky typy formátov a vydání napr. PDF, vydanie na mobile, digitalizované verzie. Toto pravidlo bude doplnené do Manuálu ISSN,
2. nové pravidlo platné pre digitalizované časopisy bude zavedené zatiaľ experimentálne na rok,
3. pri záznamoch digitalizovaných časopisov sa bude zapisovať vydavateľ do poľa 260 a distribútor do poznámkových polí (531, 533),
4. pracovná skupina FRBR bude pokračovať vo svojej činnosti, spolu so špecialistami z ISBD sa vypracujú väzby a vzťahy k FRBR,
5. ustanovila sa pracovná skupina RDA, ktorá bude spolupracovať s výborom pre implementáciu RDA,
6. dopracovaný strategický plán na roky 2012 – 2016 bude predložený na generálnom zhromaždení budúci rok.

Ing. Alojz Androvič, PhD., PhDr. Beáta Katrincová

Literatúra

- [1] Peter Burnhill – Pierre Godefroy: The Keepers Registry. ISSN Directors meeting, Sarajevo, October 2011.
- [2] Regina Reynolds: RDA&Continuing Resources: Test, Recommendations, Decisions, challenges for ISSN. ISSN Directors meeting, Sarajevo, October 2011.
- [3] François-Xavier Pelegrin: ISSN Cataloguing and FRBR. Interim Report (August 2011) ISSN Directors meeting, Sarajevo, October 2011.

ADRESÁR KNIŽNÍC A SÚBORNÝ KATALÓG PERIODÍK

Bratislava, 6. 10. 2011 – odborný seminár

Problematika adresára knižníc, súborného katalógu periodík a s tým súvisiaca spolupráca knižníc – to boli nosné témy odborného seminára, ktorý usporiadal odbor súborných katalógov (OSK) Univerzitnej knižnice v Bratislave dňa 6. októbra 2011. Jeho základným cieľom bolo predstaviť

adresár knižníc ako bázu dát, na ktorej participujú knižnice dlhé roky poskytovaním údajov, nové prostredie, v ktorom adresár pracuje od jari 2011 a priblížiť fungovanie súborného katalógu periodík (SKP) ako základného informačného zdroja o dostupnosti periodík v knižniciach SR a nástroja kooperatívnej katalogizácie.

Adresár knižníc a inštitúcií SR

Základné údaje o báze adresára knižníc poskytol PhDr. Peter Čmelko, vedúci oddelenia prieskumu súborných katalógov OSK. Predstavil štruktúru adresára, obsah záznamov, typy knižníc a informačných pracovísk, základné funkcie a možnosti využívania tejto bázy.

Adresár knižníc v prostredí systému ARL, jeho možnosti a spôsob aktualizácie údajov účastníkom seminára demonštrovala Mgr. Veronika Gyalogová, vedúca oddelenia knižničných systémov odboru knižnično-informačných systémov UKB.

Adresár, ktorý dlhodobo buduje Univerzitná knižnica v Bratislave, je komplementárnou bázou súborného katalógu periodík. Vzhľadom na množstvo dôležitých informácií je využiteľný aj samostatne, najmä pri medziknižničnej výpožičnej službe. Užitočný je aj pre tých používateľov, ktorí potrebujú informácie o knižniciach v mieste ich sídla, prípadne v inom meste resp. obci alebo o knižniciach vybraného zamerania.

S tvorbou adresára je nerozlučne spojený aj systém označovania inštitúcií zahrnutých do súborných katalógov. Problém kódov knižníc (sigiel, lokačných značiek, šifier), inštitúcií riešili vždy tvorcovia iných súborných katalógov, zostavovatelia bibliografií a súpisov dokumentov z viacerých inštitúcií. Požiadavkám, ktoré na systém symbolov knižníc kládla Univerzitná knižnica – vyjadriť lokalitu, typológiu inštitúcie a uplatniť aj numerický princíp – nakoniec vyhovel originálny, v československom meradle prijatý systém. Návrh, vypracovaný na konci 70-tych rokov minulého storočia v Univerzitnej knižnici v Bratislave akceptoval súčasne vtedajšiu úroveň mechanizácie automatizácie knižničných procesov. Tento sofistikovaný systém nahradil dovtedy používané rôzne formy symbolov knižníc – rôzne skratky názvov inštitúcií alebo čísla, ktoré boli inštitúciám mechanicky pridelované. V pôvodnej štruktúre šiestich abecedno-číselných znakov ho dodnes využívajú české knižnice tak v súbornom katalógu ako aj pri medziknižničnej výpožičnej službe.

Začiatkom tohto tisícročia Univerzitná knižnica v Bratislave riešila projekt inovácie dlhoročne existujúceho súborného katalógu periodík v automatizovanom knižnično-informačnom systéme ALEPH. Popri iných problémoch bolo potrebné inovovať aj označovanie inštitúcií prispievajúcich svojimi údajmi do súborného katalógu. Pri zvolenom spôsobe záznamu vlastníckych údajov vo forme exemplárových záznamov v súbornom katalógu periodík bolo možné použiť iba päťmiestny znak a tak sa pristúpilo k transformácii existujúcich sigiel, pričom sa rešpektovala požiadavka, aby naďalej vyjadrovali lokalitu a typ inštitúcie.

Súčasná sigla inštitúcie (lokačná značka, šifra, kód inštitúcie) pozostáva z piatich alfanumerických znakov, z toho dvoch abecedných a troch číselných znakov, pričom každý z nich má určitý význam. **Veľké písmená** na prvej a druhej pozícii majú funkciu **geografického znaku** (odvodeného od bežne používaných skratiek okresných miest).

Príklad (výberovo):

BA	Bratislava	LE	Levoča	PO	Prešov
CA	Čadca	LV	Levice	SE	Senica
GA	Galanta	MI	Michalovce	TN	Trenčín
HC	Hlohovec	MT	Martin	TT	Trnava
KK	Kežmarok	NI	Nitra	TV	Trebišov
KE	Košice	NZ	Nové Zámky	ZI	Žilina
LC	Lučenec	PN	Piešťany	ZV	Zvolen

Číselné znaky majú dve funkcie. Prvá číslica vyjadruje **typ knižnice resp. inštitúcie** a ďalšie dve číslice sú **poradovým číslom**.

Číselný kód typu inštitúcie	Rozpätie čísel	Typ inštitúcie
0	001-099	vedecké a ústredné knižnice
1	101-199	ústavy Slovenskej akadémie vied
2	201-299	výskumné pracoviská mimo SAV
3	301-399	akademické, vysokoškolské knižnice
4	401-499	ostatné pracoviská – ústavy, verejné inštitúcie, záujmové a spoločenské inštitúcie
5	501-599	zdravotnícke inštitúcie
6	601-699	podniky, firmy, projektové organizácie
7	701-799	verejné knižnice, vrátane krajských knižníc
8	801-899	školské knižnice

Prvé adresáre vydávané od roku 1969 mali tlačenú podobu a pôvodne obsahovali iba názov inštitúcie, adresu a siglu. Od konca 70-tych rokov minulého storočia súbežne s procesmi mechanizácie a automatizácie súborného katalógu periodík prebiehala aj modernizácia a dotváranie adresára. Podkladom pre tlačené alebo aj mikrofilmované adresáre boli výstupy z databázy inštitúcií pôvodne nazvanej automatizovaný kumulovaný register inštitúcií – AKRI. V dvoj- až trojročných intervaloch vydávala UKB až do roku 2008 adresáre aj v tlačenej podobe a distribuovala ich zdarma knižniciam na Slovensku a partnerským inštitúciám v Čechách. Od roku 2009 je adresár k dispozícii iba ako elektronická online báza dát.

Inštitúcie na Slovensku poskytujú údaje do adresára zasielanm údajov klasickou alebo e-mailovou poštou. Na aktualizáciu údajov pouŹivaj aj elektronick formulár dostupn na ľavej lište webovej stránky UKB v časti *Katalógy – Sborn katalógy*, kde sú aj iné údaje týkajúce sa adresára a súborného katalógu periodiká.

Na tvorbe adresára sa podieľajú kniŹniĀno-informaĀn pracoviská všetkých typov:

- akademick kniŹnice,
- vedeck kniŹnice univerzálne a špecializovan,
- verejn regionálne kniŹnice s krajskou i okresnou pôsobnosťou,
- verejn mestsk kniŹnice,
- verejn obecn kniŹnice,
- školsk kniŹnice,
- celý rad špecializovaných kniŹnic – lekárská,ústavov SAV, archívne, galerijn, mzejn, poľnohospodrsk, technick, cirkevn, historick, lesnck, geologick i potravinrsk kniŹnica, vojensk, špecializovan kniŹnice zahraniĀnch inštitúcií,
- suĀasou adresára sú aj Nrodn kniŹnica a Parlamentn kniŹnica.

Adresár kniŹnic je Źiv báza, ktor reaguje na pohyby v celej spoločnosti. Na jednej strane sa rozrastá o nov kniŹnice – k nim patria najmä akademick kniŹnice. SuĀasne, Āo je menej potešujúce, poĀas posledných rokov pribudlo dosť záznamov inštitúcií oznaĀench „KniŹnica zruen“.

Obsah záznamu inštitúcie v adresári sa postupne doplnil na dnen rozsah, ktor je k dispozícii pouŹivatom:

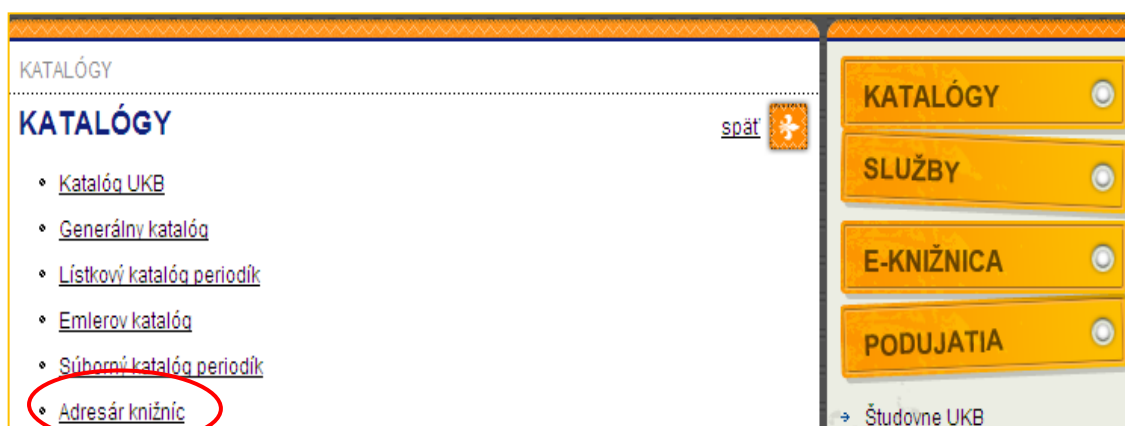
- názov inštitúcie a kniŹniĀno-informaĀnho pracoviska, jeho skratka,

- sigla inštitúcie a tzv. číslo SKP – používané na označenie inštitúcie v súbornom katalógu periodík,
- štatutárny zástupca inštitúcie, vedúci knižnično-informačného pracoviska, resp. knihovník, osoba zodpovedná za knižnicu,
- rezort, nadriadená organizácia,
- kompletná adresa inštitúcie,
- okres a kraj, do ktorého podľa sídla inštitúcia patrí,
- telekomunikačné údaje – telefóny, e-mailové adresy, adresy webových sídel inštitúcií, knižníc a online katalógov,
- rozsah knižničných fondov,
- otváracie hodiny,
- poskytované knižnično-informačné a iné služby,
- licencované elektronické databázy,
- rôzne poznámky o špecifikách knižníc alebo služieb.

Adresár knižníc v systéme ARL - <http://adresar.ulib.sk>

Roku 2011 prešiel z dovtedy používaného systému ALEPH do prostredia systému ARL (f. Cosmotron). S tým súviseli aj zmeny dlhoročne používanej štruktúry záznamov, ktorá bola pretransformovaná do štruktúry formátu MARC 21 – Záznam pre authority.

V adresári umiestnenom na webovej stránke UKB (pravá lišta „Katalógy“, „Adresár knižníc“) môžu profesionálni používatelia – pracovníci

knižníc i ostatní používatelia získavať, vyhľadávať údaje podľa mnohých selekčných údajov.

Údaje o inštitúciách sú prezentované v dvoch základných formátoch:

- adresa, kontakty – čo je skrátenejší, ale pre mnohé účely dostatočný rozsah údajov,
- štandardný záznam, ktorý je podstatne širší a používateľovi prezentuje všetky zaznamenané údaje, s výnimkou pracovných informácií nevyhnutných pre správcu adresára.

Všetci používatelia majú k dispozícii dva spôsoby vyhľadávania – jednoduché a rozšírené vyhľadávanie, ktoré je totožné vo všetkých aplikáciách systému ARL v knižniciach.

Jednoduché vyhľadávanie

Kde som: [Hlavná stránka](#) » [Vyhľadávanie](#) » [Jednoduché vyhľadávanie](#)

Súvisiace stránky

Jednoduché vyhľadávanie

Všetky polia Hľadaný termín

- Všetky polia
- Názov inštitúcie
- Sigla a neplatná sigla
- Skratka názvu inštitúcie
- Sídlo inštitúcie
- Okres inštitúcie
- Kraj inštitúcie
- Neplatný názov inštitúcie
- Status knižnice
- Typ knižnice
- Systémové číslo
- SKP číslo
- Tag MARC
- Kód záznamu

Mapa Súkromie © 1993-2011 IPAC - Cosmotron S

Na rozšírenie počtu políčkok na zadávanie vyhľadávaných termínov slúži

ikonka plus .

Odporúča sa zvoliť si aj zobrazovací formát a spôsob triedenia záznamov pri ich väčšom počte – napr. podľa sigiel, názvov a pod.

Zápis nových inštitúcií, aktualizácia údajov

Adresár knižníc bol v systéme ARL doplnený o nové možnosti, ktoré by mali prispieť k zvýšeniu aktualizácie dát v báze a poskytnúť knižniciam možnosť samostatne zapisovať a upravovať údaje v adresári. Každé knižnici, inštitúcii, ktorá má záujem takto postupovať, poskytne Univerzitná knižnica (odd. knižničných systémov) všetky potrebné informácie a identifikačný kód, ktorým sa v báze ADR prihlási.

Po prihlásení a vyhľadaní vlastnej inštitúcie v báze adresára jednoduchým kliknutím na údaj „**Edit**“ na konci zobrazeného záznamu, inštitúcie získajú možnosť upravovať svoje údaje. Rovnaký formulár má k dispozícii aj nová inštitúcia, ktorá v adresári nie je ešte zaznamenaná a chce údaje samostatne zapísať. Podmienkou je získanie identifikačného kódu z Univerzitnej knižnice. Celý postup podrobne vysvetlila Mgr. Veronika Gyalogová a účastníci seminára dostali možnosť údaje o vlastných inštitúciách upraviť a doplniť.

Záznam novej inštitúcie

Kde som: [Hlavná stránka](#) » Záznam novej inštitúcie

Prihlásený/á Univerzitná knižnica v Bratislave

Typ knižnice - zákon č. 183/2000:	<input type="text"/>
<input type="button" value="Pridanie Typu knižnice"/>	
Nová sigla:	<input type="text"/>
Názov inšt. 1.úroveň*:	<input type="text"/>
Názov inšt. 2.úroveň:	<input type="text"/>
Názov knižnično-informačného pracoviska:	<input type="text"/>
Podriadená zložka:	<input type="text"/>
Nadriadený orgán/rezort:	<input type="text"/>
Skratka názvu inštitúcie:	<input type="text"/>
<input type="button" value="Pridať Skratku názvu inštitúcie"/>	
Štatutárny zástupca / Vedúci knižnice:	<input type="text"/>
Adresa (ulica, číslo)*:	<input type="text"/>
Mesto*:	<input type="text"/>
Krajina:	<input type="text"/>
PSČ*:	<input type="text"/>
Okres*:	<input type="text"/>
Kraj*:	<input type="text"/>
E-mail:	<input type="text"/>

Formulár (časť) na zápis novej inštitúcie alebo aktualizáciu už existujúcich údajov

Súborný katalóg periodík

Súborný katalóg periodík (SKP), ktorého správcom zo zákona (zákon č. 183/2000 Z.z.) je Univerzitná knižnica v Bratislave, je reálny katalóg s fyzicky existujúcou centralizovanou databázou, jednotnou štruktúrou dát, jednotným selekčným jazykom, založený na akceptovaní medzinárodných štandardov – MARC 21, AACR2, ISBD (CR), MDT s priebežnou aktualizáciou a redakciou údajov.

Bázu SKP tvoria:

1. bibliografické záznamy periodík (vyše 64,5 tisíc záznamov),
2. holdingové údaje obsahujúce údaje o vlastníckych inštitúciách, rokoch, ročníkoch periodík nachádzajúcich sa v ich knižničných fondoch (viac ako 152 tisíc záznamov),

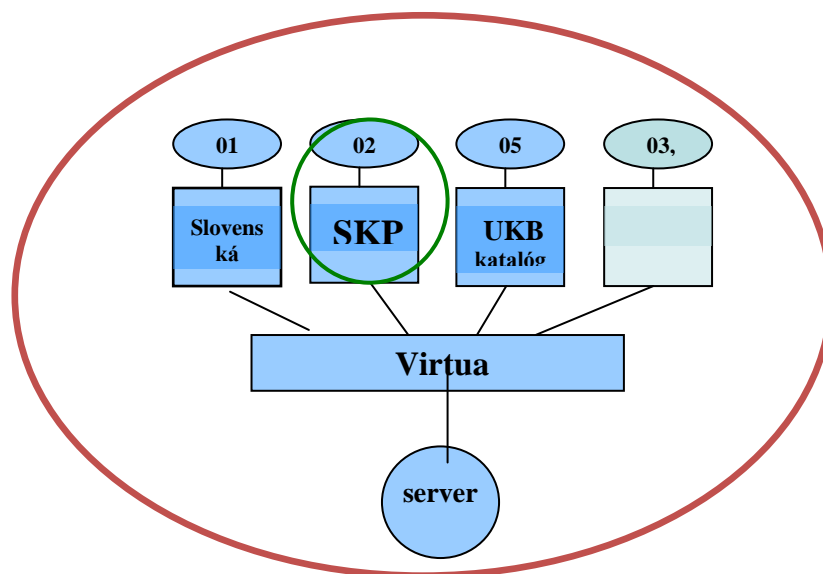
3. postupne sú pripravované aj autoritné záznamy voľne tvorených predmetových hesiel a korporácií, t.j. inštitúcií pripravujúcich vydanie periodík po obsahovej stránke.

Súborný katalóg prešiel v priebehu rokov mnohými premenami. Výrazné zmeny priniesol najmä systém ALEPH (od roku 1996 – jar 2007). Od marca 2007 katalóg funguje v automatizovanom systéme Virtua, ktorého správcom je Slovenská národná knižnica v Martine.

V tejto inštalácii systému Virtua je viac samostatných báz. V prvej báze (class01) pracuje spoločný katalóg viacerých inštitúcií SR (cca 28) tzv. „Slovenská knižnica“. SKP je umiestnený v samostatnej báze (class02), rovnako ako katalóg Univerzitnej knižnice v Bratislave, ktorý je v samostatnej báze class05.

SKP obsahuje záznamy slovenských, českých a iných zahraničných vedeckých, odborných, záujmových, regionálnych i zábavných periodík, periodicky vychádzajúcich ročníkov, kalendárov, almanachov, zborníkov z vedecko-technických podujatí, ale i novín, či detských časopisov, ktoré sa nachádzajú v knižničných fondoch vyše 50 inštitúcií na Slovensku.

Začlenenie súborného katalógu periodík – SKP - v systéme Virtua, ktorého správcom je Slovenská národná knižnica v Martine a jeho vzťah k báze „Slovenská knižnica“

Používateľom je k dispozícii **selekčný aparát** v podstatnej časti daný systémom Virtua a jeho možnosťami. Tak ako v mnohých iných systémoch je možné použiť:

- **rýchle vyhľadávanie** umiestnené na ľavej lište. Systém vyhľadá záznam podľa kľúčového slova, celého názvu, ISSN a pod. Možno

použiť aj logické operátory vo forme ich grafických znakov (príklad vyhľadávaných termínov: *umenie & dizajn*);

Narodný register ISSN

Elektronické periodiká

Kódy jazyka

Kódy krajín

N@píšte nám

Rýchle vyhľadávanie

Vyhľadávacie termíny:

Všetko Elektr. zdroje

Počet titulov v rešerši: 0

Vyhľadávali ste - SKP - Všetade: umenie & dizajn

predchádzajúca množina | 1 2 | nasledujúca množina

Záznamy 1 až 20 z 33

<p> 1</p> <p>úplný záznam</p> <p>lokácie(8)</p> <p>marc</p> <p>Vybrať do rešerše</p> <p>☐</p>	<table border="0"> <tr> <td>Názov</td> <td>Design trend : evropská revue soudobého designu</td> </tr> <tr> <td>ISSN</td> <td>1210-1591</td> </tr> <tr> <td>Impresum</td> <td>Brno : Design centrum České republiky : Pressnet , 1992-2007</td> </tr> <tr> <td>Impresum</td> <td>,2001-2007 Praha : Pressnet</td> </tr> </table>	Názov	Design trend : evropská revue soudobého designu	ISSN	1210-1591	Impresum	Brno : Design centrum České republiky : Pressnet , 1992-2007	Impresum	,2001-2007 Praha : Pressnet		
Názov	Design trend : evropská revue soudobého designu										
ISSN	1210-1591										
Impresum	Brno : Design centrum České republiky : Pressnet , 1992-2007										
Impresum	,2001-2007 Praha : Pressnet										
<hr/>											
<p> 2</p> <p>úplný záznam</p> <p>lokácie(42)</p> <p>marc</p> <p>Vybrať do rešerše</p> <p>☐</p>	<table border="0"> <tr> <td>Názov</td> <td>Domov : design + architektura + styl</td> </tr> <tr> <td>ISSN</td> <td>0012-5369</td> </tr> <tr> <td>Impresum</td> <td>Praha : Economica , 1960-</td> </tr> <tr> <td>Impresum</td> <td>,2002- Praha : Časopisy pro volný čas</td> </tr> <tr> <td>URL</td> <td>http://www.casopisdomov.cz/</td> </tr> </table>	Názov	Domov : design + architektura + styl	ISSN	0012-5369	Impresum	Praha : Economica , 1960-	Impresum	,2002- Praha : Časopisy pro volný čas	URL	http://www.casopisdomov.cz/
Názov	Domov : design + architektura + styl										
ISSN	0012-5369										
Impresum	Praha : Economica , 1960-										
Impresum	,2002- Praha : Časopisy pro volný čas										
URL	http://www.casopisdomov.cz/										

- prezeranie **indexov** (abecedne, resp. číselne radené registre) zostavených podľa názvov periodík, ISSN, predmetových hesiel, znakov medzinárodného desatinného triedenia, názvov korporácií (inštitúcií obsahovo pripravujúcich periodikum), vydavateľov, príp. podľa signatúry časopisu. Výsledkom tohto vyhľadávania (listovania) je register zoradený podľa prvého zadaného slova,
- širokú paletu tzv. **klúčových slov** a ich kombináciu. Zadať možno maximálne tri kľúčové slová, napr. kombináciu predmetového hesla, typu dokumentu, miesta vydania. Okrem toho sa dá dotaz doplniť použitím filtrov jazyka, krajiny alebo vybranej inštitúcie (filter lokácií = zoznam knižníc) zapojenej do súborného katalógu. Systém vyhľadá všetky periodiká, ktorých záznam obsahuje zadané termíny. Tu možno hľadať aj podľa typu dokumentu ako je: *Elektronický prameň, Mikrodokument, Braillovo písmo, Zväčšená tlač*. Tlačené dokumenty nemajú osobitné označenie, pretože zatiaľ tvoria väčšinu bázy SKP.

Kľúčové slová

Napište čo hľadáte:		Kategória:
	<input type="text"/>	Všade
A	<input type="text"/>	Všade
A	<input type="text"/>	Autor/Korporácia
		Názov
		ISSN
		Typ dokumentu
		Predmet
		MDT
		Vydavateľ
		Edícia
		Kód jazyka [041]
		Kód krajiny vyd. [044c]
		Miesto vydania
		Status publ. [008/6]
		Začiatok vychádzania - rok
		Koniec vychádzania - rok
		Bibl. úroveň [s - seriál]

Filtre podľa jazyka	
Angličtina	<input type="button" value="▲"/>

Rešeršovanie podľa kľúčových slov umožňuje vyhľadať napr. všetky periodiká, ktoré má vybraná inštitúcia zaznamenané v SKP (zvolíme položku „Bibliografická úroveň“, kde zapíšeme kód „s“ (označuje seriál) a v adresári vyberieme príslušnú inštitúciu. Vyhľadávanie môžeme ešte doplniť napr. aj ďalšou požiadavkou – vyhľadať iba vychádzajúce časopisy – do položky „Koniec vychádzania – rok“ uvedieme „9999“ (t.j. štyri deviatky označujúce „živé“ periodikum).

Pri vyhľadávaní podľa kľúčových slov, resp. kľúčových slov zo záhlavia, kde je možné hľadať kombináciu názvu, resp. slov z názvu, predmetu, názvu autorskej korporácie, je potrebné vybrať logický spojovník (operátor) – A, ALEBO, NIE na spojenie jednotlivých kľúčových slov:

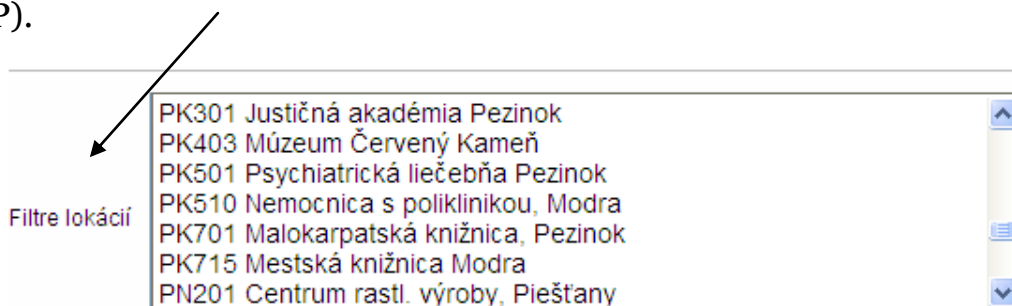
- A – vyhľadá všetky termíny,
- ALEBO – ak sa má vo vyhľadávaných záznamoch nachádzať aspoň jeden termín,
- NIE – zadanie termínu, ktorý sa vo vyhľadávaných záznamoch nemá nachádzať.

Možno používať aj znak skrátenia termínu „hviezdičku“ * alebo „otáznik“ ? a to zľava i sprava zadávaného slova, znaku, termínu (napr. zadáním *bank?* sa vyhľadajú záznamy, ktoré obsahujú slová *banka, banken, banker, banking, banky, banková, bankové, bankový, Bankwesen* atď.). Hviezdičku * použijeme ako náhradu viacerých znakov. Otáznik ? možno použiť ako zástupný znak pre jeden znak, čo je užitočné napr. pri hľadaní slov v rôznych pravopisoch (*?pravodaj* vyhľadá aj záznamy so slovom *spravodaj* rovnako ako *zpravodaj*).

- Zložitejšie je **expertné vyhľadávanie** založené na používaní rôznych prefixov (napr. *ti* pre názov, resp. slov z názvu) a funkcií Boolovskej algebry (and, or, not).

Všetky spôsoby vyhľadávania možno doplniť použitím „**filtr**ov“ jazykov, krajín a vlastníckych inštitúcií, ktoré pomáhajú spresniť rešerš a dosiahnuť žiadaný výsledok.

Ak potrebujeme zistiť, či má hľadaný titul konkrétna knižnica, zvolíme danú inštitúciu vo filtri lokácií (adresár, zoznam inštitúcií zapojených do SKP).

Vyhľadávanie je možné doplniť tzv. **multidatabázovým vyhľadávaním**, t.j. súčasným hľadaním v ďalších katalógoch – v „Slovenskej knižnici“, v súbornom katalógu Univerzity Komenského, v Kongresovej knižnici USA.

Vysvetlenie, návod ako postupovať pri rešeršovaní v SKP používateľa nájdú v „*Pomoci*“ (vpravo na hornej lište).

Záznam periodika v SKP má svoje špecifiká. Na rozdiel od bibliografií a súpisov zameraných na určitý časový výsek, musí mapovať „celý život“ periodika. Pri dlhodobo vydávaných dokumentoch je to niekedy zložitý proces a pre periodikum, v priebehu času postupne sa meniace, býva nevyhnutné vyhotoviť viacero záznamov. Vytváranie nových záznamov pri rôznych zmenách (názvu, miesta vydania, vydavateľa, ISSN...) má svoje medzinárodne stanovené pravidlá, ale i tak býva jedným z najväčších problémov, pretože ani pravidlá nemôžu obsahovať všetky zmeny. Preto o spôsobe riešenia musí katalogizátor často rozhodovať sám. Názor knižník na tvorbu nových záznamov býva tiež výrazne odlišný a obvykle vychádza z dlhoročne uplatňovaných princípov odlišných od medzinárodných postupov.

Získané výsledky vyhľadávania v SKP – **bibliografické záznamy** sa zobrazujú v stručnom formáte a podľa požiadavky používateľa aj v tzv. úplnom zázname, resp. vo formáte MARC 21. Súčasťou záznamov periodík, ktoré majú knižnice vo svojich fondoch, sú aj **holdingové údaje** uvedené pod návestím „*Lokácia*“. Poskytujú základné informácie o tom, ktorá inštitúcia hľadané periodikum má a ktoré roky, ročníky vlastní a uvádzajú aj spôsob sprístupnenia (absenčne, prezenčne – v absolútnej väčšine knižníc sa používa iba tento spôsob sprístupnenia periodík). Užitočným doplnkom holdingových údajov, vytvoreným na uľahčenie a zrýchlenie získania hľadaného dokumentu a kontaktu s inštitúciami, ktoré ho vlastní, je prehľad najdôležitejších údajov o knižniciach, skrytých pod značkou **i**.

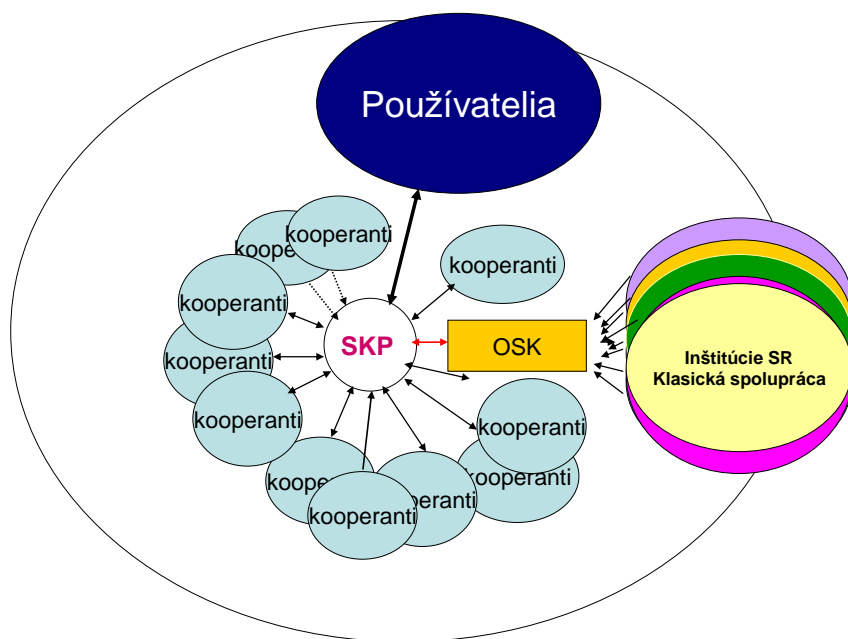
 Kliknutie na túto značku dovedie používateľa na webovú stránku knižnice, príp. do jej online katalógu. V prípade Univerzitnej knižnice v Bratislave je pre čitateľov UKB pripojená aj okamžitá možnosť objednania časopisu do študovne [objednať v UKB](#).

Pri mnohých tituloch periodík je možné **prepojenie na plný text** elektronickej verzie časopisu.

Výsledok rešeršovania si môže používateľ uložiť do tzv. košíka, na USB kľúč, či odoslať na zvolenú e-mailovú adresu.

Stálymi princípmi budovania SKP je dlhoročná, vyše 40-ročná kontinuita, s tým súvisiaca dlhodobá spolupráca so širokým spektrom knižníc a informačných pracovísk, otvorenosť pre zapojenie pre všetky inštitúcie SR a nových systémov, implementácia medzinárodných noriem, pravidiel, v priebehu dlhej doby aj reflektovanie nových technológií, v neposlednom rade aj legislatívne zázemie. Súborný katalóg periodík bol kedysi potvrdený vyhláškou č. 110 z roku 1968 a od roku 2000 knižničným zákonom č. 183/2000 Z.z., ktorý súčasne stanovuje aj participáciu knižníc na jeho tvorbe.

Spolupráca s knižnicami prebieha na dlhoročne budovaných kontaktoch a dobrých vzťahoch, na poznaní užitočnosti súborného katalógu i na spoločnej snahe sprístupniť bohatstvo knižničných fondov používateľom. Na tvorbe SKP sa pravidelne ročne podieľa vyše 350 inštitúcií SR – počnúc Národnou knižnicou, všetkými vedeckými knižnicami, akademickými, lekáorskými, verejnými knižnicami všetkých typov a veľkostí, cez knižnice Slovenskej akadémie vied, knižnice múzeí a galérií, cirkevné knižnice až po knižnice výskumných inštitúcií, veľkých i menších firiem i niektorých zahraničných inštitúcií.

Schéma základných komponentov súborného katalógu periodík

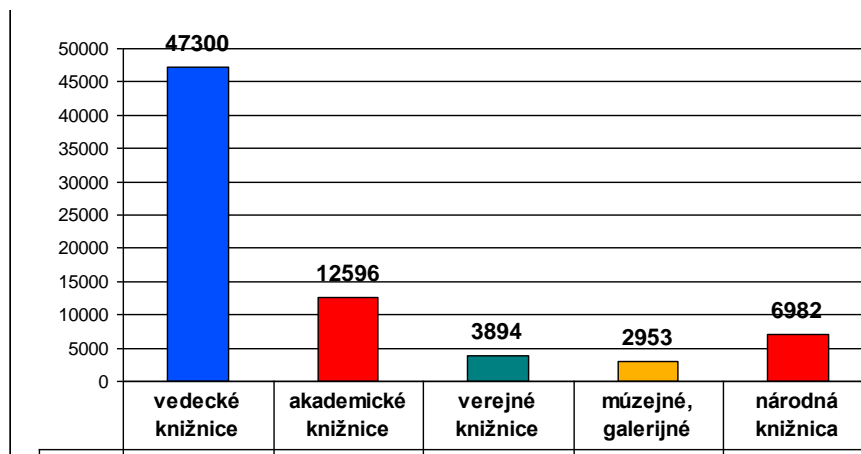
Tradičná spolupráca je založená na zasielaní údajov o stave fondu periodických dokumentov klasickou alebo e-mailovou poštou s využitím podkladov – zoznamov periodík zapísaných v SKP za príslušnú inštitúciu či už na papierovom alebo elektronickej nosiči (Word, Excel). Časť inštitúcií využíva možnosť zaslať údaje ako iso súbor. Všetky tieto údaje pravidelne do katalógu spracúva odbor súborných katalógov UKB.

Kooperatívna katalogizácia, naštartovaná v systéme ALEPH, naďalej pokračuje aj po prechode do systému Virtua. V súčasnosti 14 vedeckých a akademických knižníc samostatne vytvára v báze SKP nielen holdingové, ale aj bibliografické záznamy periodík, príp. ich podľa potreby dopĺňa a rediguje. Bibliografické záznamy možno preberať do katalógu Slovenská knižnica i naopak, ako aj do katalógov knižníc, ktoré používajú bibliografický formát MARC 21 a majú nevyhnutné technologické predpoklady (funkčný protokol Z39.50).

Dobrá spolupráca podporuje spoločný cieľ – pripraviť a poskytnúť potrebné informácie širokej palety používateľov. K tomu sa pridružuje vzájomný kontakt, výmena informácií, vzdelávanie doplnené vydávaním rôznych príručiek pre prácu v súbornom katalógu v tlačenej i elektronickej verzii sprístupnených na webovej stránke Univerzitnej knižnice v Bratislave, ktoré sú na tejto stránke zaradené pod „Katalógy“ (pravá lišta) – „Súborný katalóg (ľavá lišta)“.

Otázkam týkajúcim sa súborného katalógu periodík sa venovala prednáška PhDr. Lýdie Sedláčkovej, vedúcej odboru súborných katalógov. Odbor dlhodobo organizuje rôzne podujatia k tejto problematike. Školenia a odborné semináre smerujú k zvládnutiu tvorby záznamov podľa prijatých pravidiel a k osvojeniu práce v automatizovanom systéme. K tomu prispievajú aj rôzne príručky v tlačenej i elektronickej podobe, metodické inštruktáže i vzájomné konzultácie. Vďaka aktivite knižníc SR je spolupráca obojstranná, účinná a užitočná.

Na októbrovom seminári, spríjemnenom slnečným jesenným počasím, sa zúčastnilo 30 pracovníkov akademických a mestských knižníc i knižníc

Zastúpenie titulov periodík v SKP podľa jednotlivých typov knižníc

múzeí a galérií zo západoslovenského regiónu. V priebehu celého seminára vládla skvelá pracovná neformálna atmosféra, v ktorej sa riešili viaceré otázky súvisiace s participáciou knižníc na tvorbe adresára knižníc i súborného katalógu periodík.

Ukážka skráteného bibliografického záznamu periodika a holdingového záznamu (Lokácia) a následného zobrazenia základných údajov o vlastníckej inštitúcii.

Názov	My - Žilinské noviny	
ISSN	1336-0043	
Vydavateľské údaje	Nitra : Petit Press , 2000-	
Periodicita	1x týždenne	
URL	http://www.mynoviny.sk/zilinske-noviny-662.aspx	
1	☐ Vybrať do rešerše	
Lokácia	BY701 Mestská verejná knižnica Bytča	
Roky odberu	2006-2011	
Výpožička	Prezenčne	

PhDr. Lýdia Sedláčková

EURÓPSKE CESTY ROMÁNSKYCH KNÍH v 16. – 18. storočí

Oponice¹, 25. – 27. 10. 2011 – medzinárodná konferencia

V priestoroch zrekonštruovaného kaštieľa šľachtického rodu Aponiovcov sa konal 5. ročník medzinárodnej konferencie k výskumom historických knižníc a romanistiky. Zorganizovala ju Slovenská národná knižnica v Martine v spolupráci s Ústavom romanistiky Filozofickej fakulty Juhočeskej univerzity v Českých Budějoviciach.

Program konferencie tvorili tri nosné tematické bloky. V nich autori zo Slovenska, Čiech, Maďarska, Švajčiarska, Nemecka a Francúzska prezentovali svoje príspevky, zamerané na rienu výskumov historických knižníc, románskych literatúr, kultúr a jazykov v širšom kultúrno-geografickom

¹ Výstupom z každej konferencie je lektorovaný zborník. Bližšie informácie na stránkach usporiadateľov.

priestore strednej Európy. V prvom bloku *Filozofia a kniha – cesty západoeurópskeho myslenia do stredoeurópskej kultúry* odzneli príspevky na tému šírenia filozofických a kultúrnych ideí renesancie, humanizmu, ale aj osvietenstva v európskom priestore. Okruh *Recepcia románskych literatúr a kníh v stredoeurópskych historických knižniciach* bol venovaný zastúpeniu francúzskej, španielskej a talianskej literatúry v jednotlivých fondoch šľachtických a cirkevných knižníc na území Uhorska a Čiech, ako i zastúpeniu jazykovo a autorsky románskej spisby v produkcii domácich tlačiarní do konca 19. storočia. Otázky spojené s nákupom a dopĺňaním súkromných knižníc a čítaním obsahovo rozmanitej spisby naplnili posledný tematický blok *Historické knižnice v kontexte čitateľa*.

Súčasťou programu konferencie bol odborný výklad a prehliadka zrenovovaných priestorov, v ktorých je umiestnená vzácna Aponiovská knižnica s dobovými katalógmi, obrazmi a fotografiami majiteľov a s historickým nábytkom.

Mgr. Miriam Poriezová, PhD.

CELOSLOVENSKÁ BIBLIOGRAFICKÁ KONFERENCIA

Martin, 7. – 9. 11. 2011

V dňoch 7. – 9. 11. 2011 sa konala v priestoroch Slovenskej národnej knižnice v Martine 12. slovenská bibliografická konferencia. Počas troch dní odznelo v 6 tematických blokoch viac ako 40 prezentácií o súčasnom stave, možnostiach a perspektívach bibliografie.

Prvý blok *Katalogizačné pravidlá, bibliografické spracovanie a MDT* poskytol pohľad do problematiky bibliografie, bibliografických záznamov a ich využiteľnosti, katalogizačnej praxe podľa nových pravidiel RDA, ako i štandardov MDT. Druhý blok *Súbory autorít – problémy integrovania kooperantov do národného bibliografického systému SR* bol orientovaný na tému menných autorít v súbornom katalógu, pravidiel RDA a štandardov FRAD.

V nasledujúcom bloku *Evidencia publikačnej činnosti – významný činiteľ pri hodnotení výsledkov organizácie* odzneli príspevky zástupcov jednotlivých univerzitných knižníc o skúsenostiach, využití a prínose evidenčnej činnosti v akademickom prostredí.

V rámci bloku *Slovenská digitálna knižnica a národný bibliografický systém SR* bol predstavený rozsiahly projekt Digitálna knižnica a digitálny archív, ktorého cieľom je sprístupnenie slovacikálnych dokumentov širokej verejnosti.

Piaty blok *Retrospektívna bibliografia – teória a prax. Výskum dejín knižnej kultúry* priniesol prehľad o činnosti jednotlivých pracovísk retrospektívnej bibliografie, edičnej činnosti a stave rozpracovaných projektov (generálny katalóg tlačí 16. storočia, pasportizácia a rekonštrukcia historických knižníc, bibliografické spracovanie nepravých periodík a historických fondov v správe jednotlivých knižníc).

V poslednom bloku konferencie – *Regionálna bibliografia – problémy, perspektívy a kooperácia* odzneli správy o bibliograficko-informačnej a edičnej činnosti regionálnych knižníc v jednotlivých samosprávnych krajoch. Konferenčný zborník v elektronickej podobe bude dostupný na stránke Slovenskej národnej knižnice.

Súčasťou programu konferencie boli prezentácie firiem (Cosmotron, Ceiba, EBSCO) zaoberajúcich sa podporou knižných činností (katalogizácia, evidencia publikačnej činnosti, digitalizácia).

Mgr. Miriam Poriezová, PhD.

NOVÉ TRENDY V KNIŽNICIACH

Bratislava, 14. 11. 2011 – medzinárodné podujatie

Dňa 14. 11. 2011 sa v priestoroch Univerzitetnej knižnice v Bratislave uskutočnilo podujatie *Nové trendy v knižniciach*, ktorého cieľom bolo oboznámiť knihovnícku komunitu s novými nástrojmi vyhľadávania a získavania informácií a to predovšetkým v oblasti spolupráce knižníc, múzeí a archívov v prostredí webu. Do Bratislavy pricestovali zástupcovia Online Computer Library Center (OCLC) Jay Jordan, Rein van Charldorp a Eric van Lubeek. Organizátormi akcie boli UKB, OCLC a Cosmotron Slovakia, s.r.o. a konala sa v prednáškovej sále na Ventúrskej ulici. Moderoval ju Ing. Alojz Androvič, PhD., riaditeľ úseku integrácie a elektronizácie UKB.

Združenie OCLC je nezisková členská výskumná organizácia orientovaná na prístup k svetovým informačným zdrojom so zameraním na efektívne znižovanie ceny informácií.

V súčasnosti v združení participuje 72,035 knižníc zo 171 krajín. Zo Slovenska sú jeho členmi:

- Goetheho inštitút Bratislava,
- Slovenská ekonomická knižnica Ekonomickej univerzity v Bratislave,
- Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity,
- Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici,
- Univerzitná knižnica TUKE,
- Akademická knižnica Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Hlavný referát predniesol Jay Jordan, upozornil na 6 trendov, aktuálnych v roku 2011: študenti tvoria aplikácie, informačné návyky mladých ľudí, evolúcia vo vyhľadávaní, digitálne knihy, cloud služby a prepájanie otvorených údajov.

Jay Jordan pútavým spôsobom predniesol najnovšie poznatky so zámerom motivovať účastníkov a sústrediť sa na ďalšie sledovanie úspechov v oblasti zjednocovania knižníc s inými inštitúciami. Ďalším zaujímavým príspevkom bol referát „Služby Online Computer Library Center v novej dobe“, v ktorom Eric van Lubeek prezentoval praktické skúsenosti a zdôraznil výsledky dosiahnuté vo Francúzsku, Nemecku, Holandsku, Švajčiarsku a vo Veľkej Británii. Prezentácie sú dostupné na webových stránkach:

<http://www.cosmotron.cz/files/oclc1.zip>

<http://www.cosmotron.cz/files/oclc2.zip>

Usporiadatelia poskytli účastníkom niekoľko tlačených informačných materiálov zameraných na rozvoj slovenských knižníc.

Spoločnosť Cosmotron Slovakia, s.r.o. už dlhšie spolupracuje s OCLC. Privítala so záujmom a podporila iniciatívu tejto medzinárodnej spoločnosti prezentovať slovenským knižniciam svoje aktivity.

Organizátori akcie Cosmotron Slovakia, s.r.o. a Univerzitná knižnica v Bratislave veria, že prezentácia bola prínosná a inšpirujúca.

PhDr. Peter Slančík

DEJINY KNIŽNEJ KULTÚRY: ODRAZ ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH VZŤAHOV V STARŠEJ KNIŽNEJ TVORBE

Bratislava, 21. – 23. 11. 2011 – seminár

Tohtoročný seminár *Dejiny knižnej kultúry* sa konal v priestoroch Historického ústavu SAV (ďalej HÚ SAV). Počas programu odzneli takmer tri desiatky vystúpení domácich a zahraničných autorov (Česká republika, Maďarsko) z akademických pracovísk, knižníc a múzeí. Úvodným slovom sa účastníkom prihovorili Slavomír Michálek, riaditeľ HÚ SAV, Dušan Katuščák, generálny riaditeľ NK a Silvia Štasselová, predsedníčka Spolku slovenských knihovníkov.

Vzhľadom na nosnú tému boli jednotlivé príspevky orientované prednostne na obdobie 16. – 18. storočia, ktoré je spojené s významnými politickými a spoločenskými udalosťami. Autori mapovali literárnu a tlačiarensko-vydavateľskú činnosť českých exulantov na slovenskom území, pôsobenie vybraných slovenských humanistov v českom prostredí ako i osudy náboženských emigrantov v 17. storočí. Venovali sa rozboru činnosti konkrétnych tlačiarňí, autorom a adresátom ich tlačenej produkcie, ako i analýzam príležitostnej a kázňovej tvorby. Poukázali na osobitosti dobovej „slovenčiny“ a vnímanie územia Slovenska, Moravy a Čiech očami súdobých cestovateľov.

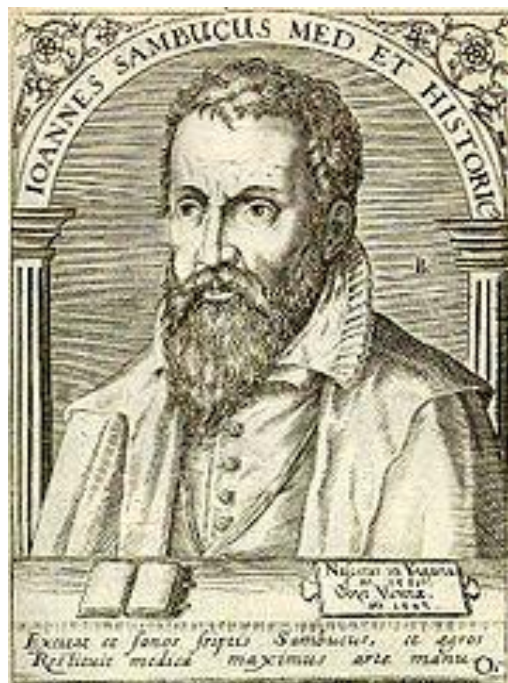
V spolupráci s Univerzitnou knižnicou v Bratislave sa v jej priestoroch uskutočnila v rámci semináru aj prezentácia zborníka *Orbis helveticorum: Das Schweizer Buch und seine mitteleuropäische Welt*, ktorý vyšiel ako čiastkový výstup výskumného projektu „Švajčiarsko ako duchovné a kultúrne centrum strednej Európy v ranom novoveku“.

Mgr. Miriam Poriezová, PhD.

JOHANNES SAMBUCUS – 480. VÝROČIE NARODENIA

Trnava, 25. 11. 2011 – slávnostné zhromaždenie

Významný humanista Johannes Sambucus sa narodil roku 1531 v Trnave. Jeho rodisko si toto výročie pripomenulo 25. novembra 2011 v priestoroch Radnice slávnostným zhromaždením, na ktorom prítomných privítal viceprimátor Bystrík Stanko. Pripomenul, že stretnutie sa koná na mieste, kde Sambucov otec pôsobil ako richtár a v susedstve domu, kde sa Sambucus narodil.

Johannes Sambucus (1531 – 1584)

Dr. Peter Horváth predniesol príspevok o živote Sambuca, polyhistora, básnika, editora, lekára a knihovníka. Sambucus približne vo veku 10 rokov opustil rodné mesto. Študoval na významných univerzitách vo Viedni, Wittenbergu, Ingolstadte, Tübingene, Štrasburgu, v Paríži a v Padove, kde je na freske v aule vyobrazený medzi najvýznamnejšími študentmi tejto univerzity. Vypracoval sa na jedného z najväčších znalcov gréčtiny a latinčiny svojej doby, ale vyštudoval aj medicínu. Po pobyte v Antverpách, kde mu vyšli viaceré práce, sa vracia do Viedne, kde pracoval na cisárskom dvore, prednášal antické jazyky na univerzite a vybudoval svoju knižnicu, ktorá obsahovala vyše 2000 rukopisov a tlačí. Knihy sa nakoniec dostali do dvornej bibliotéky.

O ikonografii zachovaných portrétov Johannes Sambuca informoval prítomných Mgr. Martin Vančo, PhD.

Tvorbu a vydavateľskú činnosť Sambuca analyzovala PhDr. Klára Mészárosová. Poukázala na pôvodnú tvorbu Sambuca, ktorá zahŕňa básne, pedagogicky spis, štúdie a najvýznamnejší jeho autorský počin *Emblematá*, ktoré patria k tomu najlepšiemu, čo sa v tomto žánri v 16. storočí vytvorilo. Je zaujímavé, že práve táto úspešná práca, po ktorej právom čakali od autora diela na podobnej úrovni, ukončila jeho autorskú tvorbu vo veku 35 rokov a v ďalšom období života už neúnavne pokračoval vo vyhľadávaní a sprístupňovaní vzácnych antických a stredovekých rukopisov, ktoré pripravoval na vydanie. Mnohé diela vydal ako „editio princeps“ a jeho edičné poznámky boli tak erudované, že tieto knihy ešte aj 200 rokov po prvom vydaní vychádzali so Sambucovými poznámkami.

Zberateľská a vydavateľská činnosť pohltili veľké finančné čiastky, tento fakt a nedodržané sľuby ohľadom zamestnania a platu boli na príčine, že človek, vážený v celej Európe, posledné roky prežil s vážnymi existenčnými problémami.

Na rovnakú tému sa pripravila aj výstavka z dokumentov Univerzitetnej knižnice v Bratislave. Predstavili sme, okrem iných, originál vydania *Emblemat* z roku 1569 a dve faksimilové vydanie z rokov 1564 a 1566. Vystavovali sme dielo *De imitatione Cicerone* z roku 1563, ktoré sa považuje za prvú pedagogickú prácu u nás. Z vydavateľskej činnosti sme si vybrali *Epitome Rerum Ungaricarum* od Pietra Ranzana z roku 1558. Z povestnej Sambucovej knižnice sme ukázali *De cociliis...* od Heinricha Bullingera, v ktorej je vlastnoručný podpis pôvodného majiteľa a v jeho katalógu je zapísaný pod číslom 903. Výstavku sme doplnili aj sprievodným obrazovým materiálom.

Na záver stretnutia sa odohral akt slávnostnej inaugurácie známky Johanna Sambuca. Znamku navrhol Rudolf Cigánik, akademický maliar podľa portrétu Tobiasa Stimmera z knihy *Icones sive imagines virorum literis illustrium...* od Nicolausa Reusnera, inšpirovaného Sambucovým portrétom od Pietra van den Brochta z druhého vydania *Emblemat*.

Obrovský záujem prítomných o historické tlače nás presvedčil o tom, že je vhodné raz za čas predstaviť poklady z depozitára aj za dverami knižnice.

PhDr. Klára Mészárosová

**SLOVENSKÁ HUDBA 20. STOROČIA V SPEKTRE
TVORIVÉHO PRÍNOSU OSOBNOSTÍ V RÁMCI
47. ROČNÍKA FESTIVALU BRATISLAVSKÉ
HUDOBNE SLÁVNOSTI a 90. VÝROČIA KATEDRY
HUDOBNEJ VEDY FFUK**

Bratislava, 6. – 7. 12. 2011 – muzikologická konferencia

Konferencia sa konala v dňoch 6. – 7. decembra 2011 v priestoroch Univerzitetnej knižnice v Bratislave, organizátormi boli Katedra hudobnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Univerzitná knižnica v Bratislave – hudobný kabinet a Slovenská muzikologická asociácia pri SHÚ.

Vedeckým garantom konferencie bol prof. PhDr. Ľubomír Chalupka, PhD.

Po úvodných príhovoroch Ľubomíra Chalupku (FFUK Bratislava), Antona Eliáša (prodekan FFUK), Ladislava Kačica (predseda Slovenskej muzikologickej asociácie) a Tibora Trgiňu (generálny riaditeľ UKB) nasledoval odborný program prednášok.

Prednášky boli venované predznamenatej téme a to významným osobnostiam slovenskej hudobnej kultúry 20. storočia, ktorých výročia si pripomíname v roku 2011. V tejto súvislosti bol v úvodnej prednáške prof. Chalupku veľmi pozitívne hodnotený prínos publikácie, ktorú edične a autorsky pripravujeme každoročne v UKB: **Kalendár výročí. Hudba.**

Všetky referáty boli sprevádzané odbornou prezentáciou, prezentáciou hudobných ukážok vo forme nahrávok, zvukovoobrazových dokumentov a živým vystúpením vynikajúcich klaviristiek: Magdalény Bajuszovej, ktorá v úvodnom hudobnom programe uviedla Rozprávky o hudbe pre klavír autora Ilju Zeljenku a Jordany Palovičovej, ktorá v rámci svojej prednášky venovanej Jánovi Cikkerovi uviedla „naživo“ ukážky zo skladateľovej tvorby.

Program konferencie (témy a prednášatelia)

- * Podiel jubilujúcich osobností na vývojovej profilácii slovenskej hudby
Ľubomír Chalupka (FFUK Bratislava)
- * Pripomenutie diela Mikuláša Schneidra-Trnavského
Edita Bugalová (SNM – Bratislava – Hudobné múzeum)
- * Margita Česányiová – prvá dáma opery Slovenského národného divadla
Jaroslav Blaho (Divadelný ústav Bratislava)
- * Andrej Očenáš – pedagóg a skladateľ
Pavol Bagin (Bratislava)
- * Akceptovanie hudobnej tradície v tvorbe Ivana Paríka, Dušana Martinčeka a Ladislava Kupkoviča
Zuzana Martínáková (HUAJA Banská Štiavnica)
- * Interpretačný pohľad na klavírne dielo Jána Cikkera
Jordana Palovičová (VŠMU Bratislava)
- * Odkaz zbormajstra a pedagóga Juraja Haluzického
Elena Šarayová (VŠMU Bratislava)
- * Pohľad muzikológa Ivana Hrušovského na osobnosť Jána Cikkera
Ľubomír Chalupka (FFUK Bratislava)
- * Niekoľko poznámok k odkazu prof. Otta Ferenczyho
Rudolf Brejka (Bratislava)
- * K etnomuzikologickému dielu Oskára Elscheka
Bernard Garaj (FF UK Nitra)
- * Miesto Juraja Pospíšila v slovenskej kompozičnej škole
Vladimír Bokos (VŠMU Bratislava)
- * Hommage à Miro Bázlik
Ľubomír Chalupka (FF UK Bratislava)

- * Vzdelanie – hnací motor či brzda tvorivosti? Poznámky ku koncepcii hudobno-umeleckej pedagogiky Juraja Hatríka
Eva Čunderlíková (VŠMU Bratislava)
- * Detská zborová tvorba jubilujúcich slovenských skladateľov: Alexandra Moyzesa, Andreja Očenáša, Zdenka Mikulu, Juraja Hatríka, Iris Szeghyovej a Vladimíra Godára
Irena Medňanská (Prešovská univerzita)
- * Klavírna tvorba Norberta Bodnára
Karol Medňanský (Prešovská univerzita)
- * Umelecký prínos Jevgenija Iršaia v profilovaní slovenskej hudobnej kultúry
Ľudmila Červená (Akadémia umení Banská Bystrica)
- * Poznámky ku komornej tvorbe Vladimíra Bokesa
Juraj Bubnáš (FF UK Bratislava)
- * Miloslav Blahynka a jeho javisko
Miloš Mistrík (Ústav divadelnej a filmovej vedy SAV)
- * K dielu Petra Zagara
Andrej Šuba (Hudobné centrum Bratislava)

Vysoko fundované odborné prednášky boli sprevádzané priebežnou a záverečnou diskusiou.

Všetky referáty budú publikované v najbližšej dobe v časopise Slovenská hudba.

V rámci konferencie bola v príslušných priestoroch výstavka z edičnej produkcie Katedry muzikológie FF UK a k dispozícii účastníkom boli nové publikácie Univerzitnej knižnice v Bratislave: *Súpis hudobných periodík v UKB a Kalendár výročí 2012. Hudba.*

Celá konferencia bola zabezpečená po odbornej a technickej stránke na vysokej úrovni a sme presvedčení, že k spokojnosti všetkých zúčastnených prispela v nemalej miere aj spolupráca s Univerzitnou knižnicou v Bratislave: najmä porozumenie pána riaditeľa Lechnera a aktívna pomoc pracovníčok hudobného kabinetu.

Mgr. Dana Drličková

OpenAIREplus

2. GENERÁCIA INFRAŠTRUKTÚRY NA OTVORENÝ PRÍSTUP PRE VÝSKUM V EURÓPE

Pod mottom *Dláždzenie cesty k otvorenému vedeckému informačnému priestoru: OpenAIREplus – previazanie recenzovanej literatúry s pridruženými údajmi (Paving the way to an open scientific information space: OpenAIREplus – linking peer-reviewed literature to associated data)* sa začiatkom decembra 2011 v PISE otvoril nový európsky projekt OpenAIREplus (2. generácia infraštruktúry na otvorený prístup pre výskum v Európe). Projekt v trvaní 30 mesiacov je dotovaný v rámci 7. rámcového programu Európskej komisie a rieši sa v tandeme s projektom OpenAIRE. Projekt rozširuje zámer na uľahčenie otvoreného prístupu k celej vedeckej produkcii európskeho výskumného priestoru (European Research Area – ERA) formou krížového prepájania vedeckých publikácií, pridružených údajov a dotačných schém. Tento rozsiahly projekt združuje 41 partnerov naprieč Európou, vrátane troch interdisciplinárnych výskumných komunit.

Projekt by mal zúročiť úspešné snahy projektu OpenAIRE, ktorý sa z fázy implementácie pilotného projektu EÚ rýchlo približuje k prevádzkovému režimu a umožňuje pracovníkom výskumu deponovať ich publikácie prameniace z výskumu financovaného v rámci EU programu FP7 a ERA do repozitárov s otvoreným prístupom. Súčasná sieť repozitárov publikácií sa v novom projekte rozšíri tak, aby oslovila poskytovateľov údajov z tematicky špecifických výskumných oblastí. „Participačný design projektu OpenAIREplus bude navádzať výskumníkov bezprostredne k výskumným údajom s otvoreným prístupom (Open Access research data). Skúsené konzorcium riešiteľov sa zameria na podporu výskumnej práce európskych vedcov a bude dláždiť cestu k multidisciplinárnej vede“ vyhlásil prof. Norbert Lossau, riaditeľ Štátnej a univerzitnej knižnice v Göttingene a vedecký koordinátor projektu OpenAIREplus.

Vytvorenie robustnej, participačnej služby na krížové prepojenie recenzovaných (peer-reviewed) vedeckých publikácií a pridružených súborov výskumných údajov je principiálnym cieľom projektu OpenAIREplus. Pretože vedecká komunikácia prebieha naprieč mnohými vedeckými disciplínami, horizontálny presah projektu bude zjednodušovať spoluprácu naprieč infraštruktúrami údajov, poskytujúc informácie pre vedcov,

verejnosc ako aj poskytovateľom služieb s pridanou hodnotou. Projekt vytvorí e-infraštruktúru na zber, obohacovanie a dlhodobé uchovávanie metaúdajov súborov vedeckých údajov s otvoreným prístupom (Open Access scientific datasets). Rozvinú sa inovatívne technické štruktúry na podporu správy a prepájania (inter-linking) pridružených vedeckých údajov.

Uchovávanie a prístup k previazaným publikáciám cez portál OpenAIRE sa bude podporovať formou HelpDesk-u a kolaboratívna sieťová štruktúra OpenAIRE [1] sa rozšíri o koncept tzv. obohatených otvorených publikácií (open enhanced publications) naprieč vedeckými komunitami. Styčné referáty (liaison offices) v 31 európskych krajinách budú napomáhať zapojenie výskumných pracovníkov v Európe. V rámci projektu sa tiež aktívne využijú medzinárodné spojenia s cieľom prispieť k riešeniu metodických otázok správy vedeckých údajov, implementácii spoločných štandardov a k dosiahnutiu interoperability na globálnej úrovni.

Ing. Alojz Androvič, PhD., Mgr. Tomáš Fiala

Odkazy

[1] www.openaire.eu

[2] Androvič, A., Fiala, T.: OpenAIRE infraštruktúra na otvorený prístup pre výskum v Európe. In: ITlib, roč. 14, 2010, č. 1, s. 54 - 58.

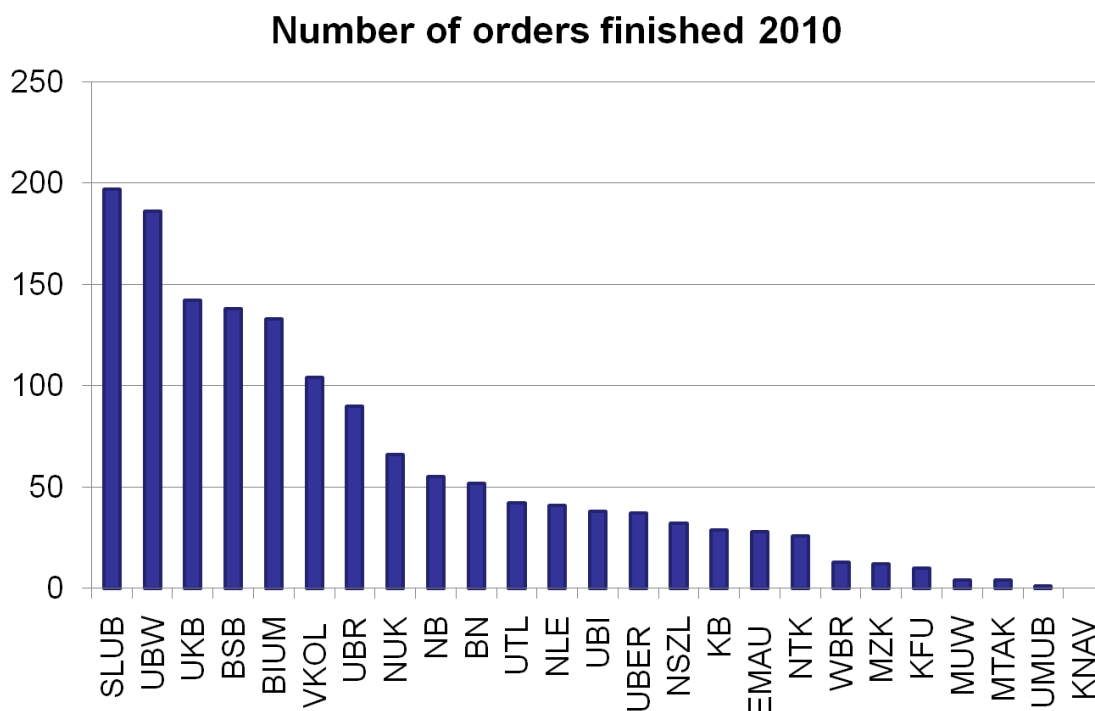
eBooks on Demand

AKTIVITY MEDZINÁRODNEJ SIETE KNIŽNÍC NA POSKYTOVANIE OPERATÍVNYCH DIGITALIZAČNÝCH SLUŽIEB

Medzinárodné konzorcium knižníc, ktoré sa založilo s cieľom zabezpečiť trvalú udržateľnosť a rozvoj služby eBooks on Demand (EOD), zavŕšilo v júni toho roku tretí rok aktivít od ukončenia rovnomenného projektu EU FP7. EOD predstavuje elektronickú službu zameranú na konverziu tradičnej knihy do elektronickej podoby s následným prístupným širokej verejnosti.

Elektronická kniha na objednávku je prvou úplne elektronickou službou pre verejnosc – od objednávky až po zaplatenie služby (e-služba IV úrovne). Konzorcium EOD, ktoré tvorilo v roku 2008 spoločne s UKB 13 partnerských knižníc, sa postupne rozšírilo na 24 aktívnych členov, pričom záujem o spoluprácu naďalej rastie. Úmerne rastie aj objem poskytova-

ných služieb. Kým v roku 2008 sa v rámci siete zrealizovalo 700 objednávok, v roku 2009 to bolo 1200 a v roku 2010 sa zrealizovalo 1480 objednávok (Obr. 1).

Obr. 1/ Počet realizovaných objednávok EOD v roku 2010

Predstavovaloto 1 503 digitalizovaných kníh v celkovom objeme 297 297 strán. Obslúžilo sa tak 681 zákazníkov z 37 krajín celého sveta. UKB sa v danom roku umiestila na treťom mieste poskytovateľov služby EOD, za Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden a Universitätsbibliothek Wien a pred Bayerische Staatsbibliothek a ďalšími. Bolo to najmä vďaka grantu Nadácie VÚB na poskytovanie tejto služby pre nevidiacich, ktorú Univerzitná knižnica v Bratislave realizovala v úzkej spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči. Služba EOD je spoplatnená, priemerná cena zákazky bola v sledovanom období 42,32 EUR.

Z celkového počtu iníciaálnych požiadaviek na digitalizáciu sa po zaslaní cenovej kalkulácie realizovalo 73% objednávok.

Na projekt FP7 eBooks on Demand plynule nadviazal projekt s úplným názvom *eBooks on Demand – A European Library Network (eKnihy na objednávku – Európska sieť)* dotovaný v rámci Programu kultúra (2007 – 2013). Projekt sa zameriava najmä na tieto ciele:

- rozšíriť sieť EOD o nových členov, tak aby bola „každá kniha vydaná v Európe medzi 1500 a 1900“ dostupná na objednávku prostredníctvom služby EOD,

- prezentovať EOD ako model najlepšej praxe európskej spolupráce, služby, založenej na moderných informačných technológiách,
- podporovať kultúrny dialóg na báze jestvujúcich sociálnych sietí Web2.0 a poskytovať základné informácie o digitalizovaných historických knihách a o možnosti prístupu nezávisle na ich zázemí a mieste,
- zaviesť novú elektronickú knižnično-informačnú službu, ktorej obsahom bude komplexný servis od vyhľadania, objednania a skenovania dokumentu, vrátane grafických úprav, elektronickej platby až po doručenie tradičnej tlačenej knihy na adresu objednávateľa.

Odkazy

1. <http://www.books2ebooks.eu/>
2. <http://search.books2ebooks.eu>
3. http://www.youtube.com/watch?v=M4PL_WRwLWE
4. Androvič, A., Fiala, T.: eBooks on Demand – A European Library Network. In: It lib, roč. 14, 2010, č. 2, s. 42-44.

PhDr. Alojz Androvič, PhD., Mgr. Tomáš Fiala

MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA V BRNE – VÍTAZNÁ KNIŽNICA V SÚŤAŽI KNIŽNICA ROKA 2011 V KATEGÓRII INFORMAČNÝ POČIN

On-line sprístupnenie Mollovej zbierky historických máp

Začiatkom augusta 2011 sa v Prahe uskutočnilo slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže Knižnica roku 2011. Združenie knihovníkov a informačných pracovníkov ČR (SKIP) odovzdalo ceny Ministerstva kultúry ČR – Knižnica roku, Mestská knižnica roku a Informačný počín. Víťaznou knižnicou v kategórii informačný počín sa stala Moravská zemská knižnica v Brne za digitalizáciu a za on-line sprístupnenie Mollovej zbierky historických máp ako aj za dlhodobý rozvoj nástrojov na prezentáciu starých máp.

Ohodnotilo sa viacročné úsilie knižnice na sprístupnení 12 tisíc máp, grafičiek – vedút a rukopisných katalógov. Zbierka, ktorú zhromaždil v 40. a 50. rokoch 18. storočia nemecký diplomat Bernard Paul Moll, patrí k niekoľkým veľkým historickým mapovým zbierkam v strednej Európe, ktoré sa zachovali takmer v pôvodnom stave až do súčasnosti.

Bernard Paul Moll bol kariérnym diplomatom a zastupoval niektoré nemecké kniežatá na viedenskom cisárskom dvore. Vo voľnom čase sa zaoberal zberateľstvom, sústredil sa na mapy a na veduty. Mollova mapová zbierka obsahuje okolo 7 000 grafík. Ide o prierez európskou vedutou od polovice 16. storočia do polovice 18. storočia. Unikátne sú vyobrazenia európskych miest Georga Brauna a rytiny rodiny Merianov z Frankfurtu nad Mohanom. Podobne reprezentuje vývoj kartografickej tvorby tohto obdobia rozsiahla zbierka máp, ktorej súčasťou sú aj rukopisné mapy. Zbierka je usporiadaná do dvoch celkov, do Rakúskeho a Nemeckého atlasu.

Podľa odborníkov sú najcennejšou časťou Mollovej zbierky mapografické katalógy, rukopisné katalógy, ktoré slúžili nielen na evidenciu, ale obsahovali aj základné informácie o mapách a grafikách <http://mapy.mzk.cz/mollova-sbirka/mapograficke-katalogy/>. Ide najmä o 20 zväzkov tzv. bielych katalógov, meno dostali podľa pergamenovej väzby. Niektoré katalógy sa dochovali vo viacerých verziách, do súboru mapografických katalógov sa zaraďujú aj Vockelove prehľady (vnuk B. P. Molla). Katalógy obsahujú aj správy a informácie autorov zhotovenia a záznamy o mapách, ktoré sa nenachádzajú v zbierke.

Pestrý je aj osud Mollovej mapovej zbierky. Potomkovia B. P. Molla sa neúspešne pokúšali zbierku predáť. Mollov vnuk, Friedrich Zigmund Vockel, ako člen Moravsko-sliezskej vlastenecko-hospodárskej spoločnosti, daroval v roku 1821 so súhlasom rodiny zbierku Františkovmu múzeu v Brne. Zbierka sa roku 1907 presťahovala do Zemského domu a tam sa stala súčasťou budúcej Moravskej zemskej knižnice.

Mollova zbierka zaujíma mnohých bádateľov, historikov a kartografov, ale aj laickú verejnosť a záujemcov o kartografickú tvorbu. Zbierka bola vždy mimoriadne atraktívna pre tých, ktorí sa zaujímajú o dejiny Uhorska. Uhorsko sa nachádza v dieloch XLI až XLIV. <http://mapy.mzk.cz/-mollova-sbirka/uhry/>. Tieto diely obsahujú spolu 465 listov. V prvom diele sú celkové mapy Uhorska a mapy povodia Dunaja až po Istanbul, generálne mapy bojísk tureckých vojen, v druhom prehľadné a podrobné mapy uhorských komitátov a dištriktov, Geyerove kresby baní, veduty a plány opevnenia miest, v treťom diele nájdeme mapy Chorvátska,

Dalmácie a Slavónie, Srbska ako aj mapy tureckých vojen 18. storočia. Štvrtý diel obsahuje mapy Temešvárskeho banátu, Besarábie, Bulharska, Moldavska a Sedmohradska.

Zaujímavý je aj vrúcny vzťah Molla k Uhorsku. Ako protestant dal svojho syna Hieronýma študovať na evanjelické lýceum do Bratislavy. Pri tejto príležitosti venoval lýceu opis uhorskej časti katalógu, Bratislavský katalóg. Zväzok sa dostal neskôr do knižnice Ferenca Széchényiho a vyvolal veľký ohlas v maďarských intelektuálnych kruhoch. Dodnes je o túto zbierku veľký záujem medzi bádateľmi, ktorí sa zaoberajú dejinami strednej Európy a Balkánu.

Súbor si zachoval svoju štruktúru. V prvej polovici 19. storočia bol vypracovaný k zbierke lístkový katalóg, koncom 50. rokov vyšlo základné dielo Karla Kuchařa a Anny Dvořáčkovej – Mapová sbírka B.P. Molla v Universitní knihovně v Brně. Praha, Státní pedagogické nakladatelství 1959. 563 s. ¹⁾

Po roku 2000 bola zbierka rekatalogizovaná v online katalógu Moravské zemské knihovny a z prostriedkov programu Europeana Travel zdigitalizovaná a sprístupnená verejnosti. Projekt začal v roku 2003. Zbierka je prístupná na adrese <http://mapy.mzk.cz>. Používatelia nemusia byť registrovaní čitatelia MZK. Na tejto adrese sú aj základné informácie o osobnosti B. P. Molla, o zbierke, jej obsahu, štruktúre a o osude zbierky po smrti zberateľa.

Okrem webového sprístupnenia zbierky sú pre odborníkov mimoriadne zaujímavé už spomínané rukopisné katalógy. Jednotlivé zväzky sa vyhľadávajú pomocou známej databázy Manuscriptorium <http://www.manuscriptorium.com>.

The screenshot shows the Manuscriptorium website interface in a Mozilla Firefox browser. The main content area displays the record for 'Atlantis Austriaci. Vol. XVI. Tom. XLI-XLIV.' by Moll, Bernhard Paul, 1697-1780. The record includes the following details:

- Země:** Česko
- Místo uložení:** Brno
- Knihovna:** Moravská zemská knihovna v Brně
- Signatura:** Moll, RKP 0090 900 16
- Alternativní jméno:** Rkp 98
- Titul:** Atlantis Austriaci. Vol. XVI. Tom. XLI-XLIV
- Datace:** 1748-1775 Ne po: 1775; Ne před: 1748
- Místo vzniku:** Rakousko

The page also features a search interface on the right side with fields for 'Titul', 'Autor', 'Signatura, identifikátor', and 'Slova kdekoliv'. Below the search fields are options for 'moje knihovna', 'Jméno:', 'Heslo:', and 'Přihlásit'. There are also links for 'Registrovat se', 'Zapomněli jste heslo', and 'Nápověda'. At the bottom, there is a 'Přeložit' button and a 'přeložit' section with 'Zdrojový jazyk' and 'Cílový jazyk' dropdown menus. The footer of the browser window shows the URL: http://www.manuscriptorium.com/apps/main/index.php?request=show_record_num&param=0&mode=&client=&mode=&viewas=YSL_RESULT

Ambíciou tvorcov webového prístupu k Mollovej zbierke historických máp je prepojenie pôvodných Mollových záznamov uverejnených v rukopisných katalógoch s jednotlivými mapami a grafikami.

On-line sprístupnenie Mollovej zbierky má význam v celoeurópskom kontexte a naša knižnica k oceneniu úprimne gratuluje.

PhDr. Dagmar Kleinová

Poznámky

- 1) Kniha sa skladá zo štyroch častí. Prvá časť je venovaná pôvodu a významu zbierky, v druhej časti nájdeme kópie niektorých dobových dokumentov. Na viac ako 300 stranách nájdeme obsahy katalógov Mollovej zbierky. Podrobné registre, menný, register osôb citovaných v mapografických partiách a regionálny register dopĺňajú toto úžasné dielo.

VÍTAME VÁS V NÁRODNEJ KNIŽNICI SRBSKA

*Odhaľte vedomosti, idey a imagináciu 21. storočia v čítárňach
Národnej knižnice Srbska¹⁾*

Pred rokmi bola v ankete známeho českého internetového knihovníckeho časopisu IKAROS položená otázka, či čitatelia tohto elektronického časopisu navštevujú knižnice v miestach, kde trávajú prázdniny alebo dovolenku.²⁾ Patrím k tým knihovníkom, ktorí sa v cudzom meste obzerajú po knižnici a nevynechajú možnosť ju aj navštíviť. Tento rok som trávila dovolenku v Belehrade. V tomto meste som nebola prvý krát. Bola som v ňom v dobách, kedy bol Belehrad hlavným mestom Socialistickej federatívnej republiky Juhoslávie. Po rokoch, keď som zavítala opäť do Belehradu, už to bolo hlavné mesto Republiky Srbska a Čiernej Hory. Tohtoročná návšteva Belehradu bola návštevou hlavného mesta Republiky Srbska. Stále je to však to isté veľkomesto, v ktorom vládne príjemná nálada, srdečnosť a južanská bezprostrednosť.

V minulosti som navštívila viaceré srbské knižnice, či to bola Knižnica Matice srbskej v Novom Sade, Mestská knižnica (Biblioteka grada Beograda), Univerzitná knižnica Svetozara Markovića (Univerzitetska biblioteka „Svetozar Marković“) alebo Národná knižnica Srbska (Narodna biblioteka Srbije). Môj pokus pred troma rokmi opäť si pozrieť Národnú knižnicu nebol úspešný, rozsiahla rekonštrukcia knižnica nebola dokončená. O to viac ma potešilo, že som tento rok mohla vidieť nové, krásne, rekonštruované priestory knižnice a to dokonca na druhý deň po jej oficiálnom otvorení.

Narodna biblioteka Srbije – Národná knižnica Srbska (ďalej NBS)

V roku 2012 bude knižnica oslavovať 180. výročie svojho vzniku. Je to najstaršia kultúrna ustanovizeň v Srbsku. Založil ju kníhkupec Gligorije Vozarević z darov významných predstaviteľov srbského kultúrneho života. Za vlády kniežaťa Miloša muselo každé vydavateľstvo darovať jeden exemplár knižnici. V rokoch 1861 – 1869 knižnicu riadil Janko Šafárik, Slovák z Vojvodiny, synovec slávneho Pavla Jozefa Šafárika. V rokoch 1869 až 1874 viedol knižnicu Stojan Novaković, významný srbský spisovateľ. Za jeho pôsobenia sa NBS presťahovala do nových priestorov a prijal sa zákon o povinnom výtlačku, ktorý ukladal vydavateľom povinnosť odovzdať knižnici tri exempláre každého titulu.

Zákon o tlači a zákon o národnej knižnici z roku 1919 priniesol NBS status ústrednej štátnej knižnice s právom povinného výtlačku z územia Kráľovstva Srbov, Chorvátov a Slovincov. Priebežná bibliografia sa spracovávala od roku 1928, od roku 1938 sa prijal do praxe katalogizačný lístok medzinárodného formátu a od roku 1940 začal vychádzať časopis Glasnik narodne biblioteke.

Počas bombardovania Belehradu v roku 1941 na začiatku 2. svetovej vojny zhorela knižnica do tla. Pri príležitosti výročia jej bombardovania 6. apríla 1973 sa slávnostne otvorila nová budova knižnice, autorom projektu bol významný juhoslovenský architekt Ivo Kurtović.

NBS sa nachádza v tesnom susedstve s katedrálou Svätého Sávu, patróna Srbska. Tento chrám sa začal budovať v byzantskom štýle v polovici 30-tych rokov 20. storočia, počas vojny bola výstavba prerušená a pokračovala až v roku 1985. Stavba sa financuje len z darov.

Budova NBS sa považuje za vrcholné dielo Iva Kurtovića a juhoslovenskej architektúry 70-tych rokov. Pozostáva z troch častí – skladov, ktoré sú v podzemí, pracovného traktu a hlavnej budovy určenej pre používateľov. A práve táto časť sa kompletne rekonštruovala. Pre architektúru knižníc 60-tych a 70-tych rokov 20. storočia sú typické rozsiahle študijné priestory. Ústredná študovňa má napr. 281 študijných miest.

V obnovenom priestore sa nachádza v 12 študovniach 600 študijných miest. Okrem ústrednej študovne sú používateľom NBS k dispozícii referentská študovňa, študovňa elektronických dokumentov, čítareň periodík, právna knižnica, centrum pre knihovníctvo a informačné vedy, čítareň zvláštnych fondov, kartografická študovňa a študovňa multimediálnych dokumentov, hudobná čítareň, vedecká čítareň a centrum pre nevidomých a slabozrakých. V centre sa nachádzajú najmodernejšie technológie, ktoré

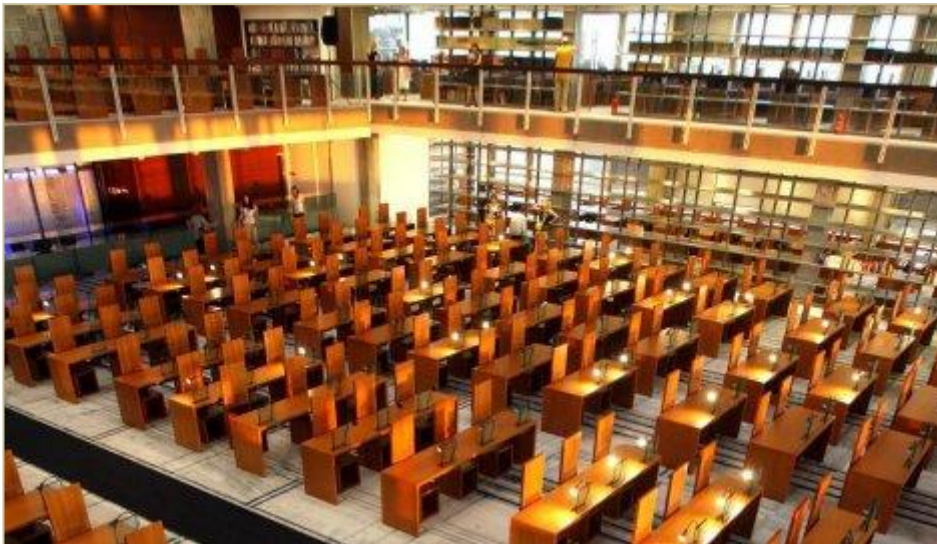
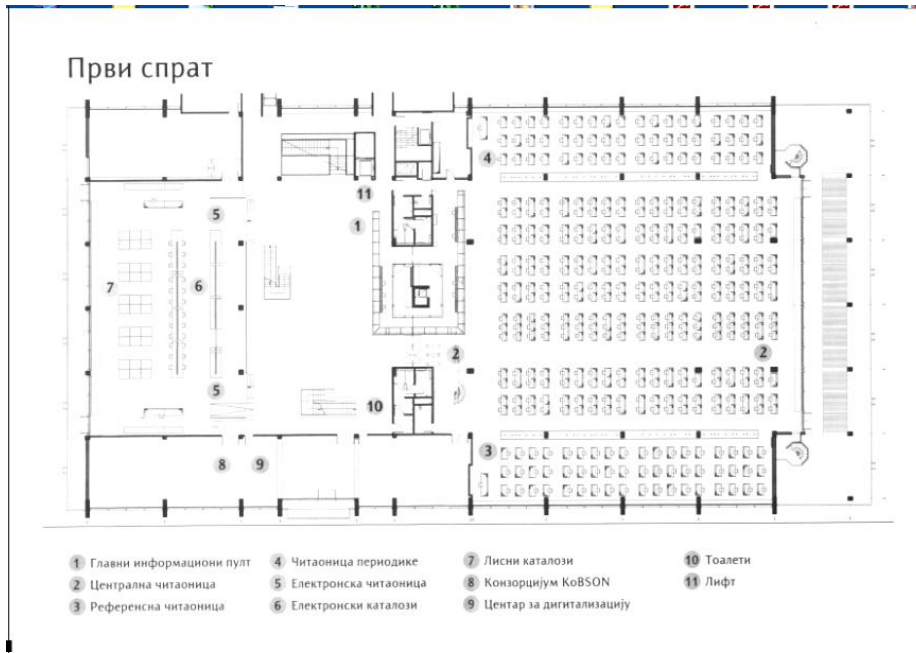
umožňujú využívať dokumenty dostupné v elektronickej podobe.

Knižnica je otvorená denne od 8.00 do 21.00 hodiny, v sobotu do 15.00 hodiny.

Knižnica vydáva štyri typy preukazov: trojdňový, desaťdňový, mesačný a ročný. Cena za vystavenie preukazu je podobná ako v UKB. Členstvo umožňuje využívať všetky typy služieb. NBS je prezenčná knižnica. Zaujímavý je systém objednávania dokumentov. Pri príchode do knižnice som si pri informačnom pulte pri vchode do knižnice rezervovala miesto v centrálnej študovni. Toto miesto bolo súčasne aj heslom do počítačov a do knižničného systému na objednanie dokumentov. Zamestnanci knižnice boli veľmi ústretoví. Konzultanti vysvetľovali používateľom orientáciu v súborných katalógoch a postup pri objednávaní dokumentov.³⁾ Mohla som si objednať 5 dokumentov na jeden mesiac. Používatelia vedeckej študovne si môžu objednať 10 dokumentov na 3 mesiace. Dokument sa doručí používateľovi do príslušnej študovne do 30 minút. Využívanie šatne je povinné, používateľ si môže so sebou vziať len osobné veci a pracovné pomôcky.

Veľké bicyklové stojisko pred knižnicou ⁴⁾ Poznamenávam, že bolo plné bicyklov.

Súborný katalóg COBIB.SR je spoločná bibliograficko-katalogizačná databáza, ktorá predstavuje výsledok spoločnej katalogizácie srbských knižníc napojených do systému COBIB.SR.

NBS využíva, podobne ako ďalších 139 knižníc v Srbsku, knihovnícky systém COBIB.Sr, ktorý sa rozvíja od 80-tych rokov ako juhoslovanský produkt COBISS. Zväz juhoslovanských národných knižníc bývalej Juhoslávie prijal v roku 1987 systém súbornej katalogizácie ako spoločný základ knihovnícko-informačného systému. Do rozpadu Juhoslávie bolo doňho zapojených 55 knižníc. Aj po rozpade Juhoslávie ho využívajú všetky bývalé juhoslovanské republiky s výnimkou Chorvátska. V súčas-

nosti je zapojených do systému 650 knižníc. V roku 2006 sa do systému zapojila aj Národná knižnica Bulharska. Centrum sa nachádza v slovinskem Maribore v Inštitúte informačnej vedy IZUM. COBISS. Net je názov siete, ktorá spája autonómne národné informačné systémy http://www.cobiss.net/platforma_cobiss.htm.

Súborný katalóg COBIB.SR obsahuje bibliografické záznamy o knihách, seriáloch a článkoch ako aj CD a DVD a iných dokumentoch, ktoré sú na inom médiu ako je papier. (COBIB.SR predstavuje v súčasnosti 43 tisíc liniek do elektronických zdrojov, 1,5 mil. záznamov o knihách, 67 tisíc záznamov seriálov, 158 tisíc záznamov CD a DVD a 700 tisíc článkov).

Základ tvoria lokálne katalógy Národnej knižnice Srbska, Knižnice Matice srbskej, Univerzitnej knižnice Svetozar Marković v Belehrade a Juhoslovanského bibliografického informačného ústavu. Na systéme súbornej katalogizácie sa podieľa 139 knižníc, ktoré sú aktívnymi členmi. <http://www.vbs.rs/cobiss/>.

Vstup do 60 srbských vedeckých časopisov. Ide o voľne prístupnú elektronickú verziu vedeckých periodík, ktoré vychádzajú spravidla v anglickom jazyku <http://www.doiserbia.nb.rs/>.

Youtube kanál Národnej knižnice <http://www.youtube.com/user/narodnabiblioteka>. Ide o videá k najzaujímavejším aktivitám NBS.

Národná digitálna knižnica

Napriek tomu, že knižnica bola pre používateľov niekoľko rokov neprístupná, intenzívne sa pracovalo na národnej digitálnej knižnici Srbska, ktorá v súčasnosti obsahuje viac ako milión dokumentov. Zbierka obsahuje rôzne súbory, od rukopisov v cyrilike, starých tlačí a inkunábulí, cez kartografické dokumenty, plagáty, súbory digitálnych kópií historických fotografií a 9 zbierok digitalizovaných starých platní vydavateľstiev Polydor, Odeon, Edison bell, Columbia atď. Navigácia v digitálnej zbierke je veľmi jednoduchá a používateľsky príťažlivá.

Najviac ma zaujala zbierka novín a časopisov. Ide o sprístupnenie kompletných 32 titulov, ktoré vychádzali na území Srbska od polovice 19. storočia.⁵⁾ Nájdeme tu aj 37 ročníkov mienkotvorného denníka Politika, takmer 40 ročníkov časopisu Pčelar (Včelár) Srbska alebo kompletné ročníky najvýznamnejšieho avantgardného medzivojnového juhoslovanského časopisu Zenit. Pre srbských používateľov je určená zbierka srbská literatúra v 100 knihách alebo 4 zbierky historických plagátov, či už politických alebo divadelných. Prevládajú digitalizované zbierky NBS, súčasťou národnej digitálnej knižnice sú aj digitalizované zbierky 18 srbských a čiernohorských knižníc. Aj vďaka digitálnej knižnici zaznamenáva NBS denne okolo 20 tisíc vstupov na jej stránku. Digitálnu knižnicu Srbska môžeme v dobrom slova zmysle len závidieť.

Sympatické je aj privítanie používateľov NBS riaditeľom knižnice na jej webovej stránke a na informačných materiáloch.

Národná knižnica Srbska predstavuje prvotný informačný a kultúrny kapitál Srbska.

Naše fondy a zbierky ponúkajú viac ako 5 miliónov publikácií rôzneho druhu a pôvodu.

Naše katalógy v tlačenej a elektronickej forme umožňujú všetkým záujemcom ľahký prístup.

Naše zdroje sú neprekonateľné. Využite toto bohatstvo čo najviac a najlepšie ako viete.

Všetky naše programy a aktivity sú zamerané a venované len vám.

Ostaňte u nás dlho a stále sa vracajte.

Srdečne Vás pozdravujem v mene všetkých zamestnancov a aj v mojom mene.

Sreten Ugričić, riaditeľ

Poznámky

- 1) Toto je motto základného informačného materiálu pre používateľov knižnice s kontaktmi, prevádzkovými hodinami a najčastejšími otázkami a odpoveďami na ne.
- 2) Národnú knižnicu Srbska navštívila aj Petra Jedličková. Jej sarkastický príspevok o Belehrade a o Národnej knižnici bol publikovaný v elektronickom časopise Ikaros [Jedličková, Petra](http://www.ikaros.cz/node/1466). Srbové nezasklívajú. *Ikaros* [online]. 2003, roč. 7, č. 9 [cit. 26. 11. 2011]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/1466>>. URN-NBN:cz-ik1466. ISSN 1212-5075. [Jedličková, Petra](http://www.ikaros.cz/node/1467). Srbové nezasklívajú. *Ikaros* [online]. 2003, roč. 7, č. 10 [cit. 26. 11. 2011]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/1467>>. URN-NBN:cz-ik1467. ISSN 1212-5075. V príspevku nájdeme nielen stručnú históriu srbského knihovníctva a Národnej knižnice, ale aj niekoľko zaujímavých fotografií zo študijných priestorov knižnice pred rekonštrukciou.
- 3) Keď som sa predstavila ako knihovnička – kolegyňa z Univerzitnej knižnice v Bratislave, konzultantky z katalógov a zo študovní mi osobne poukazovali všetky čitateľské priestory a zasvätili ma do systému katalógov.
- 4) Fotografie interiéru a bicyklového stojiska sa mi kvôli slabej batérii žiaľ nepodarili.
- 5) Počas písania tohto príspevku pribudlo ďalších 5 zdigitalizovaných titulov periodík.

PhDr. Dagmar Kleinová

SLOVENSKÝ VÝBOR PRE PROGRAM UNESCO PAMÄŤ SVETA V ROKU 2011

Slovenský výbor pre program UNESCO Pamäť sveta, ktorý je zameraný na záchranu svetového dokumentárneho dedičstva a funguje na Slovensku od roku 1997, ani v roku 2011 nedisponoval žiadnymi finančnými prostriedkami z rozpočtu určeného na činnosť medzivládnych výborov SK UNESCO. Jednotlivé inštitúcie zapojené do tohto programu si tak hradili všetky výdavky z vlastných alebo sponzorsky získaných zdrojov.

Vzhľadom na túto skutočnosť sa činnosť SV PPS rozvíjala predovšetkým okolo už existujúcich projektov. V tomto roku to boli predovšetkým výstavy, semináre a návštevy vzácných osobností a vedcov, ktorí si prišli zbierky pozrieť.

21. 3. 2011

Návšteva delegácie z tureckého mesta Isparta v UKB v rámci projektu Cross Cultural Communication (10 osôb)

Prezentácia Bašagicovej zbierky z fondov UKB v Bratislave v roku 2011

O prezentácii Bašagicovej zbierky viď podrobnejšie článok Mgr. Zity Pappovej na str. 14.

Univerzitná knižnica v Bratislave zdigitalizovala v tomto roku ďalších 9718 strán a 80 signatúr, čím je digitalizácia Bašagicovej zbierky ukončená.

Prezentácia banských plánov a máp Hlavného komorskogrófskeho úradu (HKG) v Banskej Štiavnici v roku 2011

Memory of States and Nations, World Register of UNESCO Programme Memory of the World – Pamätný album Pamäte sveta vydaný pri príležitosti konania 4. medzinárodnej konferencie Programu UNESCO Pamäť sveta vo Varšave 18. – 21. mája 2012.

Mining maps and plans of the Main chambercount Office in Banská Štiavnica, str. 256 – 257.

2. – 3. jún 2011, Banská Štiavnica

Seminár Technické a písomné pamiatky UNESCO v banskoštiavnickom regióne venovaný pamiatkam zapísaným do zoznamov UNESCO Kultúrne a prírodné dedičstvo a dokumentárne dedičstvo (Pamäť sveta).

Elena Kašiarová, riaditeľka ŠÚBA: prednáška „Program UNESCO Pamäť sveta a dokumenty z banského archívu v jeho Registri.“

9. september 2011, budova Štátneho ústredného banského archívu v Banskej Štiavnici

„Deň otvorených dverí“, v rámci ktorého si široká verejnosť mohla pozrieť aj výstavku originálnych archívnych dokumentov (včítane vybraných máp a plánov zo súboru HKG) na tému: Bane a lesy. (Rok 2011 bol UNESCOm vyhlásený za Medzinárodný rok lesov).

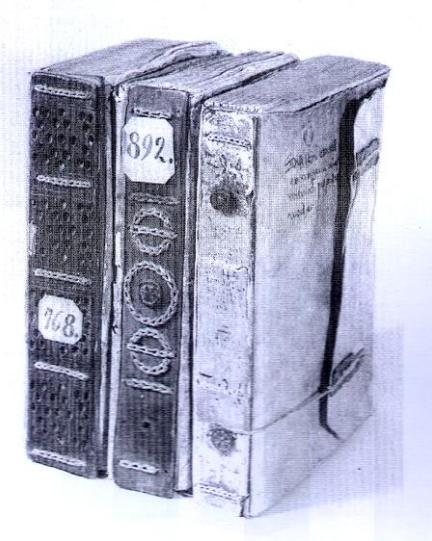
16. december 2010 – 13. marec 2011, Esterházyho palác SNG v Bratislave

Industriálna krajina? Stredoslovenské banské mestá v 16. – 18. storočí – výstava, na ktorej bolo vystavených aj 18 obrazových dokumentov zo súboru HKG zaradeného do „Pamäte sveta“.

Mgr. Anna Polievková

STREDOVEKÁ BROŽÚRA „MÄKKÁ PERGAMENOVÁ GOTICKÁ VÄZBA“

Vo februári tohto roku som sa zúčastnila v Prahe na medzinárodnom kurze zameranom na stredovekú brožúru, pod vedením Jana Hybnera a lektora BcA. Karla Křeneka z Univerzity v Pardubiciach, Fakulty reštaurovania. Kurzu sa zúčastnilo 20 záujemcov, ktorí boli poväčšine zamestnancami kultúrnych inštitúcií v Českej a Slovenskej republike, včítane študentov školy, kde sa kurz konal.

Na úvod sme preberali dejiny knižnej kultúry pergamenových väzieb, ktoré sa v gotike datujú od 14. do 16. storočia. Vyskytujú sa ako mäkké obáľkové väzby, ktoré nemajú vystužené dosky. Niekedy sa podliepali ručným papierom, prípadne majú záložky, ktoré sa následne zahli na prídoštie. Pokryv je pergamenový, ktorým je zakrytý celý blok cez chrbátnik alebo sa zložia dva samostatné kusy pergamenu so zahnutím na prvej a poslednej zložke a následne sa šijú na chrbátniku. Sú vždy rovné.

Obr. Nuska, 1964-1965

Vývoj jednotlivých technológií závisí od toho-ktorého obdobia a je podmienený náročnosťou väzby a používaním materiálov a pomôcok pri zhotovení knižného bloku. Z tohto obdobia existuje viacero druhov väzieb, ktoré sa nedajú presne dátovo zaradiť. Množstvo a typ väzieb je dané krajinou, rozvojom kultúry na kráľovskom dvore, v kláštoroch alebo univerzitách. Súčasťou tohto obdobia sú aj „sáčkové“ väzby, ktoré sa vyhotovovali pri malých typoch kníh. Po tomto období (po 16. storočí) začína prevažovať väzba kožená, na drevených alebo lepenkových doskách.

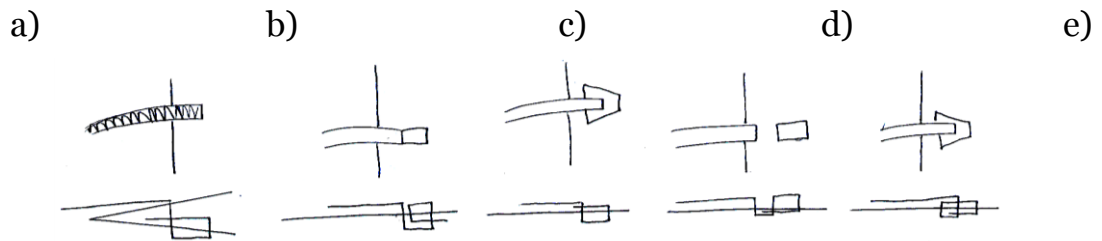
Na praktickom kurze sme technologicky vyrábali dva typy obáľkových väzieb s vystuženým chrbtom. Na vystuženie chrbta sa používali rôzne materiály: veľmi hrubá koža, ktorá sa neteší, bukové alebo dubové drevo, či mosadzný kov. My sme použili kožu a kov. Najskôr sme si pripravili knižný blok. Poskladali sme tri dvojlisty na jednu zložku, celý blok mal 14 zložiek, ktoré sa neorezávali. Po zalisovaní sme boli pripravení vyhotoviť väzbu. Rozmery pokryvu boli rovnaké ako veľkosť bloku, plus výška chrbta. Šírka bola zväčšená o chlopňu so zahnutím. Chlopňa nesmie presahovať dve tretiny šírky prednej dosky. Po vyznačení šírky chrbta sme lomy robili knihárskou kosťou. Do vyznačeného chrbta sme vyrobili šesť otvorov, cez ktoré sme ušili knižný blok. Keďže je poskladaný párny počet zložiek, tak sa prešívajú dve zložky do jedného otvoru. Estetický aj praktický význam má gombík a na jeho prišitie sa tiež vyvrtajú dve diery a prišival sa ako prvý. Na šitie sme použili ľanovú navoskovanú niť. Blok do väzby sme začali šiť od poslednej zložky. Počas šitia vzniká retiazkový steh pri hlaviciach. Šili sme blok s pergamenom a s vystuženým prvkom – kožou. Niť sa zaťahuje, ale nie silno. Neprešívajú sa každá zložka s kožou, čím sa zvýšila trvanlivosť samotnej väzby. Ďalej nasleduje zakončenie uzlíkom do medzipriestoru vystuženého chrbátnika. Po ušití sme urobili dva ohyby na prednej doske pri oriezke, následne sme spravili chlopňu so zahnutím. Samozrejmosťou je prúžok z netešenej kože, ktorý sa obtáča okolo knihy a upevňuje na gombík, aby bola zabezpečená funkčnosť väzby. Čo sa týka vonkajšieho šitia na chrbte, aby sa nepredrali nite, je potrebné napríklad druhou niťou utkať osnovu, prípadne sa robí mašlička, viď obrázok.

Pri druhej obáľkovej knihe sa začiatok postupu zhoduje s prvým typom väzby, ako je skladanie, vyvzdušňovanie a šitie retiazkového stehu. Na chrbát sme použili inú aplikáciu – mosadzný kov. Vyrezali sme z neho tri pliešky, ktoré sme zabrusili a urobili sme na ne opäť šesť dier vrtačkou. U tohto typu sa pergamen podlepil ručným papierom a dal sa zalisovať. Tak isto sme urobili predbežnú maketu na rozloženie chrbátnika, kde sa naznačili miesta na šitie. Spôsob šitia bol rovnaký ako u prvého typu. Opäť sa chlopňa zahla a spravil sa kožený prúžok iného druhu.

Použité materiály: takisto ako v období gotiky i my sme používali len prírodné materiály a lepidlá (pergamen, ručný papier, ľanové a bavlnené nite, koža, škrob).

Typy prúžkov:

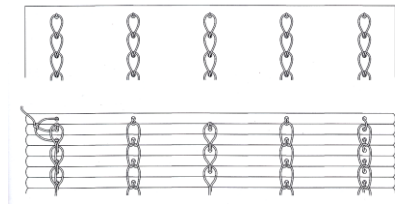
Detaily prvkov na chrbátniku:

Gombík

Mašlička

Retiazkový steh (Obr. Ďurovič, 2002)

Rozloženie chrbtov na dvoch spomínaných väzbách – moja práca.

Získané vedomosti použijem pri svojej reštaurátorskej práci v oddelení reštaurovania dokumentov.

Literatúra

1. Ďurovič, Michal a kolektiv: *Restaurování a konzervování archiválií a knih*. 1. vyd. Praha : Paseka, 2002.
2. Nuska, B.: *Historická knižní vazba*. Liberec : Severočeské muzeum, 1964 – 1965.
3. Szirmai, L. A.: *The archeology of medieval bookbinding*. 1. vyd. Ashgate Publishing Limited, 1998.

Lenka Nebusová

CECILIA BARTOLI V BRATISLAVE ŠOKOVALA A OČARILA ...

(Niekoľko poznámok ku koncertu)

13. októbra 2011 ponúkla slovenská metropola milovníkom hudby neopakovateľný zážitok. V novej budove SND vystúpila jedna z najlepších svetových mezzosopranistiek **Cecilia Bartoli** – s jedinečným projektom *Sacrificium*. Na pódiu bol jej partnerom svetoznámy milánsky komorný orchester *Il Giardino Armonico*, ktorý sa venuje najmä interpretácii barokovej hudby 17. a 18. storočia, hranej na dobových nástrojoch, pod taktovkou vynikajúceho Giovanniho Antoniniho.

Dlhoočakávaný koncert publikum v sále, naplnenej do posledného miestečka, doslova šokoval, očaroval a „prilepil“ k stoličkám, takmer trojhodinový vodopád hudby a spevu naplnil srdcia všetkých obdivom a nadšením – lebo Cecilia Bartoli je zjav, ktorý nestačí počuť, treba ju vidieť a vnímať neuveriteľnú energiu a charizmu, ktorú šíri.

Speváčka sa preslávila interpretáciou diel Mozarta, Belliniho a Rossiniho, v postavách z *Barbiera zo Sevilly*, *Popolušky*, *Dona Giovanniho*, *Così fan tutte*, *Norme* a ďalších, sa predstavila na veľkých operných javiskách od Areny vo Verone (debut roku 1987), cez operné scény v Zürichu, Barcelone, Hamburgu, Ríme, Mníchove, Berlíne, vo Viedni, po americký Houston, Dallas, či Metropolitnú operu v New Yorku, londýnsku Covent Garden... Medzi dirigentskými osobnosťami, ktoré rozpoznali okamžite jej obrovský talent a prizývali ju k spolupráci, boli napr. Herbert von Karajan, Daniel Barenboim a Nikolaus Harnoncourt. V posledných rokoch spolupracuje s významnými orchestrami, akými sú napr.: Akademie für Alte Musik, Les Arts Florissants, Concentus Musicus Wien, Il Giardino Armonico, Kammerorchester Basel, Freiburger Barockorchester, Les Musiciens du Louvre, Orchestra of the Age of Enlightenment, Orchestra La Scintilla a Ensemble Matheus.

Cecilia Bartoli je výnimočná nielen v tom, že si podrobila ako speváčka všetky veľké operné javiská, ale predovšetkým v tom, že začala znovuobjavovať, vyhľadávať v archívoch a popularizovať menej známu hudobnú literatúru autorov minulých storočí: Glucka, Vivaldiho a Haydna, ale i neznámych a zabúdaných autorov a ich doteraz neznáme diela. Vydala album so skladbami Antonia Salieriho, nahrála album na počesť legendárnej speváčky Marie Malibranovej. Klenotom je však nespochybniteľne projekt *Sacrificium* z roku 2009. Za tento album získala Cecilia Bartoli cenu Grammy 2011 za najlepší vokálny výkon v klasickej hudbe. V tomto projekte sa sústredila na hudbu obdobia kastrátov, ktorej počiatky boli typické pre hudobné baroko, predovšetkým na neapolskú školu, ktorá zrodila významného skladateľa, učiteľa spevu a kompozície a impresária Nicolò Porporu (1686 – 1766). Jeho žiakmi boli najslávnejší

kastráti – Farinelli, Caffarelli, Salimbeni, Appiani a Porporino. Pre absolventov Porporovej „scuola dei castrati“ bolo napísaných niekoľko stoviek diel (opery, kantáty, oratóriá). Táto hudba predstavuje to najťažšie, čo kedy bolo pre ľudský hlas napísané. Porpora zomrel zabudnutý a v chudobe 3. marca 1766 v Neapole.

Umenie kastrátov 17. až 19. storočia je obostreté tajomstvom, škandálmi, ale najmä speváckym majstrovstvom, ktoré bolo v dejinách ľudstva nedostižné. Pre hlasy najlepších kastrátov sa skladali tie najvirtuóznejšie repertoáre, nekonečné reťazce koloratúr, árie vyžadovali hlasový rozsah od kontraaltu cez mezzosoprán až k sopránu, mimoriadne nároky sa kládli na frázovanie a dychovú techniku, prispôsobenú mužskej kapacite pľúc, na spájanie registrov – toto všetko predstavuje vrchol speváckeho stvárnenia, ktorý súčasní speváci väčšinou nedokážu dosiahnuť.

Kastráti spievali sopránové a altové party v rímskych kostoloch od roku 1600 takmer tri storočia. Od roku 1668 bolo dekrétom pápeža Klimenta IX zakázané ženám pôsobiť ako speváčky v cirkevných službách, dokonca aj v obľúbených operách. Chýbajúce sopránové a altové hlasy nahrádzali hlasy kastrátov. O ich služby bol mimoriadny záujem, hoci ich život plný lesku mal aj odvrátenú tvár spojenú s ponížením, ktorému často boli vystavení. Najznámejšie strediská tejto produkcie kastrátov „v mene hudby“ boli v Neapoli, v Benátkach, Bologni, Miláne. Každý rok sa podrobilo kastrácii až 4000 chlapcov, ktorí už v detstve boli pripravení nielen o svoju sexualitu, ale aj o šancu prežiť normálny život. Najčastejšie pochádzali z najchudobnejších vrstiev a boli v podstate nedobrovoľnými obeťami svojich rodičov v túžbe po finančnom zabezpečení, učiteľov spevu a impresáriov, ktorí spoločensky a finančne profitovali z kariéry „anjelských“ hlasov svojich zverencov. Len veľmi málo z takto zmrzačených chlapcov sa stalo „hudobným nástrojom“ nevidanej krásy. Cieľom drastického zákroku bolo zachovať v mužskom tele chlapčenský hlas, zveľaďovať ho bez rizika mutácie k dokonalosti. Tým šťastnejším bolo poskytnuté kvalitné hudobné vzdelávanie, výuka obsahovala hru na hudobných nástrojoch, lekcie z literatúry, dejín či deklamácie. Tí najslávnejší boli v svojej dobe superhviezdami. Posledným slávnym kastrátom bol Alessandro Moreschi (1858 – 1922), ktorý spieval v Ríme do roku 1913, dokonca aj po formálnom zákaze pápeža Pia X., ktorý sa týkal vystupovania kastrátov v kostoloch. Príznačné je, že napriek zákazu kastrácie a tvrdému postihovaniu zo strany cirkvi, školenia kastrátov prebiehali najmä v kláštoroch a cirkevných školách, pod dohľadom a za finančnej kontroly cirkvi.

Dnes len málokto dokáže túto hudbu interpretovať na najvyššej úrovni, hoci aj v súčasnosti sa nájdu umelci (najmä kontratenori, údajne ich je na celom svete okolo desať), ktorým sa vďaka náročnému štúdiu špeciálnej speváckej techniky podarilo priblížiť k umeniu kastrátov.

Cecilia Bartoli pri svojom štúdiu archívnych dokumentov pochopila, že árie komponované pre kastrátov predstavujú nielen majstrovské kompo-

zičné diela, ale najmä vrchol speváckeho stvárnenia. Spevácke umenie kastrátov oživila famóznym spôsobom a dokázala ho neuveriteľným a ne-napodobiteľným spôsobom interpretovať. Árie najvyššej kvality tak znejú v jej interpretácii po prvý raz po mnohých stáročiach. Svojim koncertným projektom ako i rovnomenným albumom *Sacrificium* (Obetovaní) nám otvorila portál do oslnivého sveta epochy kastrátov.

Pod rovnakým názvom *Sacrificium: The Music of the Castratti* vznikol aj film režiséra Oliviera Simmoneta (realizovaný v kráľovskom paláci Caserta v blízkosti Neapola). Z neho pravdepodobne čerpala interpretka aj pri výbere kostýmov, ktoré dramaticky zvýrazňovali jej efektný príchod na scénu: tmavý plášť, vysoké jazdecké čižmy, trojrohý klobúk, zlatý korzet, štylizovaná drapéria sukne odhaľujúca mužské nohavice či červené pávie perá. V Ríme kastráti mohli spievať v ženských šatách, len ak pod nimi mali nohavice; zrejme táto tradícia bola inšpiráciou i Rimanke Cecilii Bartoli.

Umelkyňa vďaka svojej fantastickej hlasovej technike, cez prizmu emočného precítania vyspievala piesne lyrické, radostné, smutné, plač i smiech, chvenie krídiel motýľa či spev slávika, nekonečne dlhé frázy s fenomenálnou dychovou technikou balansujúcou na hranici ľudských možností, obsahy árií dokázala dotvoriť gestom, mimikou či kostýmom. Veľká diva bez hviezdnych manierov, po náročnom programe dáva brilantné prídavky až po záverečnú koloratúru, bez jediného znaku únavy, s obrovskou radosťou z muzicírovania.

Cecilia Bartoli bola vyznamenaná *Rytierskym rádom* v Taliansku, na Accademia Nazionale di Santa Cecilia v Ríme dostala titul *Accademico effettivo*, získala francúzske ocenenie *Officier de l'Ordre du Mérite*. Je čestnou členkou Kráľovskej akadémie hudby v Londýne, obdržala prestížnu taliansku cenu *Bellini d'Oro* a jedno z najvýznamnejších ocenení španielskeho ministerstva kultúry *Medalla de Oro al Mérito en las Bellas Artes*. Je čestnou členkou Kráľovskej akadémie hudby v Londýne a držiteľkou čestného doktorátu University College v Dubline.

Ak sa mi týmto malým príspevkom podarilo prebudiť vo vás iskru záujmu, a nemali ste to šťastie vidieť, počuť a precítiť Ceciliiu Bartoli „naživo“, pozývame vás do hudobného kabinetu UKB, kde vám môžeme sprostredkovať túto osobnosť prostredníctvom nahrávok CD a DVD.

Zo zoznamu nahrávok z fondu hudobného kabinetu UKB:

- * Cecilia Bartoli sings Mozart and Haydn, (1996)
- * Viva Vivaldi! Arias and concertos with Cecilia Bartoli & Il Giardino Armonico
- * Cecilia & Bryn at Glynderbourne. Arias & Duets
- * *Sacrificium*. The art of the castrati. Cecilia Bartoli & Il Giardino Armonico (2010)
- * Rossini: *La Cenerentola* (C. Bartoli, Houston Grand opera), (1996)

- * Cecilia Bartoli : Opera proibita (Les musiciens su Louvre, Marc Minkowski),
- * Haydn: Armida (Bartoli, Concentus Musicus Wien, Nikolaus Harnoncour), (2000)
- * Haydn: Orfeo ed Euridice (Bartoli, The Academy of Ancient Music, Ch.Hogwood)
- * Cecilia Bartoli : The limited Edition Book includes the CD and DVD with „Cecilia and Maria“ (2007)

Mgr. Dana Drličková

PAMIATKE RNDR. LUCIE BRTEKOVEJ

Koncom septembra 2011 sa rodina, priatelia a niekdajšie kolegyne lúčili v bratislavskom krematóriu s dlhoročnou pracovníčkou Univerzitnej knižnice v Bratislave RNDr. Luciou Brtekovou. Do symbolického panteónu pracovníkov Univerzitnej knižnice vstúpila zakrátko po dovŕšení veku 77 rokov, po 36-tich rokoch pôsobenia v službách tejto knižnice a množstve záslužnej práce, ktorú pre ňu vykonala.

RNDr. Lucia Brteková (rod. Knišková, nar. 9. septembra 1934 v Žiline) bola jednou z tých, pre ktorých sa Univerzitná knižnica v Bratislave stala celoživotným pracoviskom. Do služieb knižnice vstúpila 1. augusta 1957 ako čerstvá absolventka Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského (študovala biológiu). Knižovnícku kvalifikáciu nadobudla vysokoškolským štúdiom na Katedre knihovníctva Filozofickej fakulty Univerzity Komenského, ktoré úspešne ukončila roku 1964. S podvojným dobovým akademickým titulom „prom. biol., prom. knih.“ (promovaný biológ, knihovník)

pôsobila do roku 1979, kedy získala titul doktora prírodných vied – RNDr. (vo vednom odbore zoológia). V Univerzitnej knižnici pôsobila do roku 1993, od roku 1991 ako emeritná pracovníčka.

Zomrela v Bratislave 20. septembra 2011. Je prirodzené, že počas dlhoročného pôsobenia v Univerzitnej knižnici L. Brteková prešla viacerými pracoviskami knižnice, menila sa jej pracovná náplň i funkčné zaradenie. Dobrú devízu, najmä v prvých etapách jej pracovného života, predstavovala jej pôvodná špecializácia – nielen znalosť vyštudovaného odboru, ale aj celkový prehľad v oblasti prírodných vied. Práve v zameraní na túto oblasť – na prírodovedné disciplíny – sa žiadalo väčšmi rozvinúť knižničnú činnosť a odstrániť istú disproporciu v porovnaní so spoločenskovednými disciplínami. Predpoklad pre úspešné uplatnenie sa vytvárali aj široké jazykové znalosti L. Brtekovej – schopnosť pracovať s literatúrou vo svetových a stredoeurópskych jazykoch.

Jej prvým pracoviskom sa stal úsek konzultantskej služby v oddelení styku s čitateľom. Do okruhu jej úloh konzultantky patrilo spolu s vykonávaním poradenskej a bibliograficko-spravodajskej (rešeršnej) činnosti spracúvať odporúčajúce bibliografie, určené na samovzdelávanie čitateľov i ako pomôcky pre knihovníkov, najmä v menších knižniciach (pozri [01-07]), budovať katalógy, budovať príručku a pomocné kartotéky pre poradenskú činnosť a na základe sledovania vydávanej literatúry i podnetov čitateľov podávať návrhy na dopĺňovanie fondov. Od roku 1960 sa konzultantská služba začala špecializovať podľa vedných odborov a L. Brtekovej prichodilo zabezpečovať odbory prírodných vied. Bol to prvý krok na ceste k vytvoreniu nového, odborovo špecializovaného útvaru – referentského oddelenia.

Referentské oddelenie bolo zriadené roku 1963. Jeho štruktúru vytvárali odborné referáty pre jednotlivé vedné a aplikované odbory resp. skupiny príbuzných odborov, združené do dvoch úsekov: spoločenskovedného a prírodovedného. V odborných referátoch sa sústreďovali (azda s výnimkou mennej katalogizácie) prakticky všetky knihovnícke činnosti. L. Brteková sa stala odbornou referentkou pre odbory prírodných vied všeobecne, biologických vied a spočiatku aj matematiku a zároveň aj vedúcou celého prírodovedného úseku. Náplň jej práce ako odbornej referentky tvorilo priebežné sledovanie zahraničných bibliografií, vydavateľských katalógov a pod. a návrhy na dopĺňovanie zahraničnej literatúry, systematická a predmetová katalogizácia prírastkov, starostlivosť o systematické katalógy, starostlivosť o príručné knižnice v študovniach (všeobecnej, bibliografickej, neskôr v novozriadených študovniach prírodovednej literatúry, učebnicovej literatúry) – ich priebežné dopĺňanie a revízia, ďalej referenčné a rešeršné služby, bibliografická činnosť, príprava výstav a iné formy propagácie odbornej literatúry. Súčasťou jej úloh bolo vytváranie a udržiavanie kontaktov s vedeckými, vysokoškolskými a ďalšími odbornými pracoviskami príslušného zamerania, zisťovanie ich informačných

potrieb (napr. zameranie a plány vedecko-výskumnej činnosti, výukové programy a pod.) a prenášanie týchto poznatkov do praxe knižnice.

Ako vedúca prírodovedného úseku L. Brteková zodpovedala za činnosť tohto úseku a plnenie jeho úloh. Spolu s priebežnými a aktuálnymi operatívnymi úlohami išlo o celkové rozvinutie práce s prírodovednou literatúrou a informáciami. Jej významnou zložkou sa stala bibliografická činnosť, ktorej výsledky sa postupne prezentovali v podobe odborových a tematických bibliografií a čiastkových katalógov spracovaných v prírodovednom úseku. Do tohto bibliografického programu sa L. Brteková zapojila rozsiahlym projektom bibliografie *Fauna Československa*, ktorý, žiaľ, nedokončila. Priestor, vymedzený v jej pracovnej náplni pre bibliografickú činnosť, postupne zaplnila práca na iných dielach: v koncepcii bibliografickej činnosti prírodovedného úseku, i celého referentského (neskôr bibliograficko-informačného oddelenia) sa od spracúvania časovo náročných, rozsiahlych odborových bibliografií prešlo k bibliografickej prezentácii špeciálnych informačných dokumentov (encyklopédií, bibliografií, referátových periodík), ktoré plnili významnú úlohu v sprostredkovaní informácií a o ktoré bol zo strany používateľov značný záujem. Takto L. Brteková spracovala (samostatne i s pracovníčkou svojho referátu Tatianou Sušovou) čiastkový katalóg prírodovedných bibliografií v bibliografickej študovni Univerzitetnej knižnice [12], dvojzväzkovú bibliografiu prírodovedných bibliografií [28, 47] a dvojzväzkovú bibliografiu encyklopédií a slovníkov z prírodných vied [20, 38]. V širšom odborovom zameraní viedla prácu a autorsky sa podieľala na bibliografiách zahraničných odborných periodík [13, 40] a referátových periodík [19]. Do ďalšieho bibliografického programu knižnice – bibliografií prekladov zahraničnej literatúry – sa zapojila spracovaním bibliografie prekladov literatúry z bývalého Sovietskeho zväzu [27].

Takmer súbežne so zriadením referentského oddelenia, resp. krátko po jeho zriadení, riešila sa v Univerzitetnej knižnici otázka nahradenia používaného, nevyhovujúceho klasifikačného systému iným, ktorý by umožnil skvalitniť systematické katalógy a zvýšiť ich informačnú hodnotu. Ako nový systém sa vybralo sovietske knihovnícko-bibliografické triedenie (KBT). L. Brteková bola do časovo i odborne náročného projektu jeho zavedenia zapojená v širokom meradle ako odborná referentka i vedúca prírodovedného úseku. V prvej etape išlo predovšetkým o preklad klasifikačných tabuliek pre jej odbor (biologické vedy) a prírodné vedy celkove a ich aplikáciu na podmienky Univerzitetnej knižnice [09-10]. Okrem používania v katalogizačnej praxi sa podľa nich retrospektívne pretriedňovali čitateľské systematické katalógy.

Vzhľadom na to, že sa predpokladalo aj širšie uplatnenie KBT v praxi československých knižníc, bola táto problematika zaradená do plánu výskumu (najprv štátneho, 1967 – 1970 a potom rezortného, 1971 – 1975). Jednou z dvoch hlavných riešiteľiek úlohy Prieskum aplikácie sovietskeho

knihovnícko-bibliografického triedenia v ČSSR sa stala L. Brteková [15, 16, 26]. Cieľom výskumu bolo porovnať KBT s inými klasifikačnými systémami, prispôbiť ho špecifickým potrebám a podmienkam vedy a vedeckých knižníc v Československu a preskúmať jeho vhodnosť a možnosti pre strojové (počítačové) spracovanie produktov katalogizácie a tvorbu katalógov. V rámci výskumu došlo k väčším úpravám práve v tabuľkách pre biologické vedy: klasifikácia živočíchov sa prepracovala podľa systému, ktorý bol prijatý na 1. zjazde čs. zoológov (1951) a podobne aj klasifikácia rastlín. Podľa u nás zaužívaného zaradenia paleontológie v systéme vied bol tento odbor premiestnený z biologických vied do geologických vied a priradený k historickej geológii [57].

L. Brteková bola členkou riešiteľského kolektívu aj v nasledujúcej etape výskumu, ktorý v rokoch 1976 – 1980 pokračoval pod názvom Optimalizácia aplikovanej klasifikačnej schémy sovietskeho KBT. Jej výstupy z riešenia tejto úlohy reprezentujú doplnené a prepracované klasifikačné tabuľky pre bio-logické vedy a predmetový register k nim [35 – 36] ako aj tabuľky a registre pre niektoré ďalšie odbory [30 – 31, 32, 37, 52].

O výskumnom projekte aplikácie KBT a zavádzaní jeho výsledkov do praxe Univerzitnej knižnice v Bratislave L. Brteková referovala na medzinárodnom seminári v bývalej Nemeckej demokratickej republike roku 1974 [14, 18, 22], na niektorých domácich podujatiach a publikovala v odbornej tlači a literatúre [11, 21, 33]. Ako renomovaná odborníčka na problematiku KBT a jeho komparáciu s inými klasifikačnými systémami bola v polovici 80-tych rokov prizvaná do riešiteľského kolektívu štátnej výskumnej úlohy Integrovaný knižnično-informačný systém – IKIS na báze elektronizácie. Pracovala na tematickej úlohe Selekčné jazyky IKIS [46]. Aktivity L. Brtekovej na poli výskumu komplementarizuje jej účasť a výrazný podiel na riešení ústavnej úlohy Zefektívnenie vedecko-informačných služieb Univerzitnej knižnice v Bratislave [44].

Problematika informačnej činnosti a informačných služieb v koncepcnej, metodickej i výkonnej (praktickej) rovine sa čoraz väčšmi premietala do náplne práce a úloh L. Brtekovej od polovice 70-tych rokov. Vtedy bola do jej riadiacej kompetencie prevedená bibliografická študovňa s bohatým fondom špeciálnych informačných zdrojov. Aktuálne sa pociťovala (a zo strany vedenia knižnice akcentovala) potreba účinnejšie ich propagovať a rozvinúť prácu s nimi. Bibliografickej študovni a jej fondu sa L. Brteková venovala aj vo svojej publikačnej činnosti [25, 29, 41]. Z dokumentov tohto fondu sa cielene zamerala na prezentáciu svetového registra vedeckých citácií, resp. jeho dvoch sérií – Science Citation Index a Social Science Citation Index, ktoré mala Univerzitná knižnica v tom čase ako jediná na Slovensku. Sama k nim spracovala metodickú príručku, prevzala gesciu nad usporiadaním odborného seminára v Univerzitnej knižnici [17, 23, 24], prednášala o nich na ďalších odborných podujatiach [34, 39]. Pre úplnosť sa žiada dodať, že spolu s bibliografickou študovňou prevzala

L. Brteková aj zodpovednosť za budovanie depozitného fondu OSN a UNESCO a jeho propagáciu. Významným krokom v prezentácii a propagácii tohto fondu bolo vydávanie *Bulletinu Depozitnej knižnice OSN a UNESCO pri Univerzitetnej knižnici v Bratislave* od roku 1977.

Väčší priestor na zintenzívnenie informačnej činnosti a informačných služieb sa pre L. Brtekovú vytvoril po reorganizácii v roku 1980, kedy bola systematická a predmetová katalogizácia z bývalého referentského oddelenia, v tom čase už s názvom oddelenie bibliograficko-informačné, preradená do oddelenia katalogizácie (išlo o vytvorenie tzv. katalogizačnej linky v súvislosti s prechodom na počítačové spracovanie). Spolu s klasickými i novými formami služieb (ako bolo napr. adresné rozširovanie informácií, usporadúvanie dní informácií a pod.) venovala sa L. Brteková aj samotnej problematike informačnej činnosti knižníc [42, 43, 45]. Završením jej aktivít v tejto oblasti bola príprava a organizácia seminára Informačná činnosť vedeckých knižníc roku 1986 [48 – 49, 53]. V tom čase bola už (od roku 1984) vedúcou informačného oddelenia odboru bibliograficko-informačného. Zakrátko však (roku 1987) bola na základe dohody preradená do odboru katalogizácie.

V odbore katalogizácie mala L. Brteková spočiatku na starosti budovanie a redakciu služobných katalógov. Roku 1990 sa stala vedúcou strediska menšej katalogizácie a služobných katalógov, no koncom tohto roka ukončila činnú službu. Ako emeritná pracovníčka dostala do náplne práce hĺbkovú redakciu generálneho menného katalógu. Potrebné predpoklady pre túto náročnú úlohu jej vytvárali skúsenosti z predchádzajúcej činnosti, odborná rozhladenosť, dobrá znalosť fondov Univerzitetnej knižnice a ich histórie, jazykové znalosti a v neposlednom rade aj istý knihovnícky cit. Vykonala tu veľký kus záslužnej práce.

Odborný profil L. Brtekovej významne dotvára jej pedagogická činnosť. Náplňou tejto činnosti bolo predovšetkým zaškoľovanie nových pracovníkov Univerzitetnej knižnice v rámci ich individuálnej a kolektívnej adaptácie, školiaca činnosť v súvislosti so zavádzaním nových pracovných postupov, pomôcok a pod. Systematicky sa venovala stredoškolským a vysokoškolským študentom knihovníctva, ktorí prichádzali do Univerzitetnej knižnice na prax. Po celý čas spolupracovala s Katedrou knihovníctva a vedeckých informácií FF UK: pri zadávaní tém diplomových prác, ako konzultantka pri ich spracúvaní i ako ich posudzovateľka (oponentka); istý čas pôsobila na katedre ako externá lektorka. V rokoch 1963 – 1965 tam prednášala a viedla cvičenia z predmetu bibliografia prírodovednej literatúry a v rokoch 1965 – 1966 z predmetu špeciálna bibliografia [65].

Bola tiež ochotnou sprievodkyňou a lektorkou pre kolegov, prichádzajúcich do Univerzitetnej knižnice z družobných i ďalších zahraničných knižníc. Ich návštevy boli dobrou príležitosťou na vzájomnú výmenu skúseností a poznatkov. Naopak, sama mala možnosť navštíviť niektoré zahraničné knižnice a bližšie sa oboznámiť s ich činnosťou. V rámci reciproč-

ných študijných a pracovných ciest navštívila Nemeckú štátnu knižnicu v Berlíne (1976), Štátnu Széchényiho knižnicu v Budapešti (1981), Všeľvázovú štátnu knižnicu zahraničnej literatúry v Moskve (1982) a Národnú knižnicu vo Varšave (1985).

Načrtnutý profil L. Brtekovej ako pracovníčky Univerzitetnej knižnice sa žiada doplniť ešte niekoľkými údajmi. Popri svojich pracovných úlohách a riadení zverených pracovísk bola dlhoročnou zástupkyňou vedúceho referentského resp. bibliograficko-informačného oddelenia (odboru). Dlhodobu ho zastupovala počas jeho stáže na ministerstve kultúry (1977). Pracovala v redakčných radách periodík vydávaných Univerzitnou knižnicou: celoslovenského bulletinu *Prírastky zahraničných kníh. Séria C a Bulletinu Depozitnej knižnice OSN a UNESCO pri Univerzitetnej knižnici v Bratislave*, prispievala do ďalších periodík knižnice [14, 23, 24, 41, 51] a jej zborníkov [29, 33, 43, 45, 49]. Aktívne sa zúčastňovala na odborných podujatiach Univerzitetnej knižnice [33, 43, 49] i ďalších; z nich osobitne spomenieme jej vystúpenia na slovenských bibliografických konferenciách – tretej (1966) a siedmej (1986) [08, 50].

Počas svojho 36-ročného pracovného života RNDr. Lucia Brteková vykonala pre Univerzitnú knižnicu v Bratislave, i pre celé slovenské knihovníctvo veľa záslužnej práce. Uznania za túto prácu sa jej dostalo pri príležitosti životného jubilea (1984) v Pozdravnom liste Ministerstva kultúry SSR a pri 70. výročí vzniku Univerzitetnej knižnice (1989), kedy bola vyznamenaná Medailou Univerzitetnej knižnice v Bratislave.

Načrtnutý okruh jej odborno-pracovných aktivít rozširujú aktivity spoločenské – práca v Slovenskom zväze žien, ktorého pobočku v Univerzitetnej knižnici založila a bola jej dlhoročnou predsedníčkou. Pobočka vyvíjala čulú činnosť, ponúkala rad praktických a užitočných podujatí pre ženy (napr. kurzy šitia, ručných prác), ale i podujatí kultúrno-vzdelávacieho charakteru (prednášky, výstavy a pod.); za všetky spomenieme výstavu *Spoločnosť ženám – ženy spoločnosti* (1975), ktorá upútala aj pozornosť tlače. Roku 1980 L. Brteková obdržala bronzovú medailu Za záslužnú dlhoročnú prácu v ženskom hnutí.

RNDr. Lucia Brteková prežila čínorodý a prospešnou prácou vyplnený život na pracovisku i doma. Tí z nás, ktorí sme ju poznali, si ju zachováme v pamäti aj ako živú, impulzívnu a zároveň láskavú kolegyňu a erudovanú a tvorivú spolupracovníčku. Ostatným chceme predstaviť jej osobnosť prostredníctvom tohto príspevku, ku ktorému pripájame bibliografiu jej prác a literatúry o nej.

Pôvodné práce L. Brtekovej

- [01] Mendelejev – Darwin – Pavlov. In: *Čitateľ*. - Roč. 8, č. 2 (1959). - Bibliografická príloha *Čo čítať a študovať?*. 4 s.

- [02] Arktída a Antarktída. In: *Čitateľ*. Roč. 11, č. 6 (1962). - Príloha *Malá bibliografia*. 2 s.
- [03] *Fyzika ako dobrodružstvo : odporúčajúca bibliografia*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1962. 44 s.
- [04] *Poznávaj a ochraňuj prírodu! : odporúčajúca bibliografia*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1962. 18 s.
- [05] *Pútavá geológia : odporúčajúca bibliografia*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1962. 30 s.
- [06] *Zaujímavá matematika : odporúčajúca bibliografia*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1963. 13 s.
- [07] Kybernetika v službách spoločnosti. In: *Čitateľ*. - Roč. 14, č. 1 (1965). - Bibliografická príloha *Čo čítať a študovať*.
- [08] Bibliografia prírodovednej literatúry. In: *Bibliografický zborník 1967*. 1. Martin : Matica slovenská, 1967, s. 113-114.
- [09] *Knihovnícko-bibliografické triedenie : tabuľky pre vedecké knižnice (aplikovaná schéma pre interné potreby Univerzitnej knižnice) : B. Prírodné vedy všeobecne*. Vyprac. ... Bratislava : Univerzitná knižnica, 1968. 9 s.
- [10] *Knihovnícko-bibliografické triedenie : tabuľky pre vedecké knižnice (aplikovaná schéma pre interné potreby Univerzitnej knižnice) : E. Biologické vedy*. Vyprac. ... Bratislava : Univerzitná knižnica, 1968. 162 s.
- [11] VANČEKOVÁ, Klára – ...: Sovietske knihovnícko-bibliografické triedenie v UK v Bratislave. In: *Čitateľ*. - Roč. 17, č. 4 (1968), s. 152.
- [12] ... – SUŠOVÁ, Tatiana: *Odborné bibliografie vo fondoch bibliografickej čítarne Univerzitnej knižnice*. 1. *Súpis prírodovedných bibliografií*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1970. 113 s.
- [13] *Súpis zahraničných periodík : prírodné a spoločenské vedy : pomôcka pri výbere titulov*. / Zost. ... a kol. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1972. 479 s.
- [14] Seminár o vecnej katalogizácii v Gothe (16.-20.9.1974). In: *Informačný a metodický spravodajca pre sieť vysokoškolských knižníc na Slovensku*. – Roč. 9, č. 3 (1974), s. 19-20. – Uverejnené pod skratkou L.B.
- [15] VANČEKOVÁ, Klára – ...: *Porovnanie klasifikačných systémov MDT a KBT : rozborová štúdia : Prieskum aplikácie sovietskeho knihovnícko-bibliografického triedenia*. L-1-09-3/3 : *záverečná správa*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1970. 120 s., 34 s. príl.
- [16] *Aplikácia sovietskeho KBT na podmienky Univerzitnej knižnice : (príloha k záverečnej výskumnej správe)*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1975. 39 s.
- [17] *Science Citation Index a Social Science Citation Index : metodická príručka*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1975. 46 s.
- [18] Správa zo služobnej cesty v NDR v dňoch 16. – 20. 9. 1974. In: *Správy zo študijných ciest knihovníkov do zahraničia : výťahy*. 16 Martin : Matica slovenská, 1975, s. 71-72.

- [19] ... – HANINCOVÁ, Natália: *Súpis zahraničných referátových periodík*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1975. 369 s.

Rec.:

Brteková, Lucia – Hanincová, Natália: *Súpis zahraničných referátových periodík*. In: *Čitateľ*. – Roč. 26, č. 4 (1977), s. 199.

- [20] ... – SUŠOVÁ, Tatiana: *Encyklopédie a slovníky z prírodných vied : bibliografia 1960-1970*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1975. 326 s.

Rec.:

B.K. [Karasová, Božena]: *Bibliografia encyklopédií a slovníkov z prírodných vied*. In: *Zväzový bulletin*. – Roč. 7, č. 3-4 (1976), s. 21.

- [21] VANČEKOVÁ, Klára – ... – PERĎOCHOVÁ, Adela: *Aplikácia sovietskeho KBT v Univerzitetnej knižnici v Bratislave*. In: *Knižničný zborník 1975*. Martin : Matica slovenská, 1976, s. 125-155.

- [22] ... – VANČEKOVÁ, Klára: *Die Anwendung der sowjetischen BBK in der Universitätsbibliothek Bratislava*. In: *Die sowjetische BBK und ihre Anwendung im Ausland : Beiträge aus den Seminaren für Sachkatalogisierung in Gotha*. Berlin : Methodisches Zentrum, 1977, s. 59-109.

- [23] *Science Citation Index*. In: *Informačný a metodický spravodajca pre sieť vysokoškolských knižníc na Slovensku*. – Roč.11, č. 2 (1976), s. 37. – Uverejnené pod skratkou L.B.

- [24] *Seminár o práci so Science Citation Index*. In: *Informačný a metodický spravodajca pre sieť vysokoškolských knižníc na Slovensku*. - Roč. 11, č. 2 (1976), s. 38. – Uverejnené pod skratkou L.B.

- [25] *Informačné pramene a služby : (bibliografická študovňa Univerzitetnej knižnice)*. In: *Knižnice a vedecké informácie*. - Roč. 9, č. 1 (1977), s. 27-29.

- [26] VANČEKOVÁ, Klára – ...: *Knihovnícko-bibliografické triedenie : štruktúra, použitie a výťah z tabuliek*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1978. 353 s.

- [27] *Bibliografia prekladov literatúry zo Zväzu sovietskych socialistických republík na Slovensku za roky 1960 – 1974*. Bratislava : Slovenské ústredie knižnej kultúry; Univerzitná knižnica vo vyd. ALFA, 1980. 2 zv. 766 s.

- [28] ... – SUŠOVÁ, Tatiana: *Bibliografia prírodovedných bibliografií : česko-slovenská produkcia za roky 1945 – 1975*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1980. 359 s.

- [29] *Bibliografická študovňa Univerzitetnej knižnice*. In: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1969 – 1979 : zborník z príležitosti 60. výročia*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1980, s. 141-143.

- [30] *Knihovnícko-bibliografické triedenie : tabuľky pre vedecké knižnice. Zv. 9. Časť 2 : K. Lahký priemysel : (aplikovaná schéma)*. Vyprac. ... 2. dopl. vyd. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1980. 101 s.

- [31] *Knihovnícko-bibliografické triedenie : tabuľky pre vedecké knižnice. Zv. 9. Časť 2 : K. Lahký priemysel : (predmetový register). Vyprac. ... 2. dopl. vyd. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1980. 134 s.*
- [32] *Knihovnícko-bibliografické triedenie : tabuľky pre vedecké knižnice. Zv. 13. : P. Zdravotníctvo. Lekárske vedy : (predmetový register). Vyprac. ... 2. dopl. a preprac. vyd. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1980. 271 s.*
- [33] Aplikácia KBT v oblasti klasifikácie dokumentov z prírodných vied. In: *Význam a využitie KBT v knižničnej praxi : zborník zo seminára konaného dňa 22. 9. 1981 v Bratislave. Bratislava : Univerzitná knižnica 1981, s. 34-46.*
- [34] Science Citation Index. In: *Využívanie informácií vo vedeckej práci. Bratislava : Mestská rada ČSVTS, 1981, s. 39-43.*
- [35] *Knihovnícko-bibliografické triedenie : tabuľky pre vedecké knižnice. Zv. 6. : E. Biologické vedy : (aplikovaná schéma). Z rus. orig. prel. a upr. ... 2. dopl. a preprac. vyd. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1981. 200 s.*
- [36] *Knihovnícko-bibliografické triedenie : tabuľky pre vedecké knižnice. Zv. 6. : E. Biologické vedy : (predmetový register). Vyprac. ... Bratislava : Univerzitná knižnica, 1982. 299 s.*
- [37] *Knihovnícko-bibliografické triedenie : tabuľky pre vedecké knižnice. Zv. 19 : V. Kultúra. Veda. Osveta. Časť 2. V 30/49 Školstvo. Pedagogické vedy : (aplikovaná schéma). Vyprac. ... 2. dopl. vyd. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1982. 176 s.*
- [38] ... – SUŠOVÁ, Tatiana: *Encyklopédie a slovníky z prírodných vied za roky 1971 – 1980 : bibliografia. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1982. 476 s.*
Rec.:
PECH, Karel: *Encyklopédie a slovníky z prírodných vied za roky 1971 – 1980 : bibliografia. Zprac. Lucia Brteková a Tatiana Sušová. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1982. 476 s., 1539 zázn. In: Čtenář. - Roč. 35, č. 7 (1983), s. 242-243. B.K. [Karasová, Božena]: Encyklopédie a slovníky. In: Čitateľ. - Roč. 32, č. 3 (1983), s. 238-239. Univerzitní knihovna v Bratislave vydala ... In: Zpravodaj Státní knihovny ČSR. - Roč. 21, č. 3 (1983), s. 38.*
- [39] Charakteristika Science Citation Index. In: *Citačné banky dát a citačné indexy v sústave VTEI : zborník zo seminára, konaného v dňoch 16. – 17. marca 1986 v Bratislave. Bratislava : Slovenská technická knižnica, 1983, s. 5-14.*
- [40] ... – PERĎOCHOVÁ, Adela: *Sovietske sekundárne informačné pramene v Univerzitetnej knižnici v Bratislave : bibliografický leták. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1983. 70 s.*
- [41] Sprístupňovanie sovietskych sekundárnych informačných prameňov v bibliografickej študovni Univerzitetnej knižnice v Bratislave. In: *Zahraníčné periodiká v informačnej praxi. – Roč. 3, mimoriadne číslo (1984), s. 77-80.*

- [42] K otázkam všeobecnej dostupnosti informácií. In: *Čitateľ*. - Roč. 34, č. 4 (1985), s. 130-131.
- [43] Špecializované bibliograficko-informačné služby v jednotnej sústave knižníc. In: *Medziknižničné služby na pomoc vede, technike a vzdelávaniu : zborník zo seminára, konaného dňa 6. 11. 1984 v Bratislave*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1985, s. 26-31.
- [44] ... – ŠIMONOVÁ, Anna – HUBAČ, Marián: *Zefektívnenie vedecko-informačných služieb Univerzitetnej knižnice v Bratislave. UK-05 : záverečná správa z riešenia ústavnej výskumnej úlohy*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1985. 112 s., 1 príl.
- [45] PERĎOCHOVÁ, Adela - ...: Informačná činnosť. In: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1980 – 1985 : zborník príspevkov*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1986, s. 65-69.
- [46] *Perspektívy rozvoja KBT, jeho uplatňovanie a možnosti spracovania konkordančných tabuliek KBT – MDT a naopak : záverečná etapová správa TÚ 0304*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1986. 17 s., 4 príl.
- [47] *Bibliografia prírodovedných bibliografií : československá produkcia za roky 1976-1985*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1987. 195 s.
- [48] Seminár „Informačná činnosť vedeckých knižníc“. In: *Zväzový bulletin*. - Roč. 18, č. 1 (1987), s. 51-53.
- [49] Úloha informačných služieb vo vedecko-technickom rozvoji. In: *Informačná činnosť vedeckých knižníc : zborník zo seminára konaného 27.-28. 10. 1986 v Banskej Bystrici*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1987, s. 47-56.
- [50] Univerzitná knižnica v národnom bibliografickom systéme. In: *Bibliografický zborník 1988*. Martin : Matica slovenská, 1988, s. 93-95.
- [51] Spomienka na Máriu Štefanovičovou. In: *Bulletin Univerzitetnej knižnice v Bratislave*. – Roč. 1, č. 1 (1990), s. 54-55. *Editorická činnosť L. Brtekovej*
- [52] *Knihovnícko-bibliografické triedenie : tabuľky pre vedecké knižnice. Zv. 24. : Ž. Literatúra univerzálneho obsahu : (aplikovaná schéma)*. Prel. Kristína Kollárová. Red. ... – Klára Vančeková. 2. dopl. a preprac. vyd. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1979. 22 s.
- [53] *Informačná činnosť vedeckých knižníc : zborník zo seminára konaného 27. – 28. 10. 1986 v Banskej Bystrici*. Zost. a red. .... Bratislava : Univerzitná knižnica, 1987. 159 s.

O RNDr. Lucii Brtekovej

- [54] KOTVAN, Imrich: Publikačná činnosť pracovníkov knižnice. In: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1959 – 1960*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1962, s. 42. – In: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1961 – 1964*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1965, s. 48. – In: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1965 – 1968*. Bratislava : Obzor, 1970, s. 188. – In: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1969 – 1979 : zborník z príležitosti 60. výročia*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1980, s. 323.

- [55] KVAPILOVÁ, Mária: Publicistická činnosť pracovníkov Univerzitnej knižnice z oblasti knihovníctva, bibliografie a vedeckých informácií. In: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1980 – 1985 : zborník príspevkov*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1986, s. 191.
- [56] ECKER, Juraj: Pracovníci knižnice – funkcionári masových, verejných a záujmových organizácií. In: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1965 – 1968*. Bratislava : Obzor, 1970, s. 178.
- [57] VANČEKOVÁ, Klára: Skúsenosti so zavádzaním sovietskeho knihovnícko-bibliografického triedenia do systematických katalógov UK v Bratislave. In: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1965 – 1968*. Bratislava : Obzor, 1970, s. 133-136.
- [58] Dvadsaťročné. In: *Chýrnik*. – Roč. 1, č. 2 (1977), s. 9. – L. Brteková a D. Dostalová – 20-ročné pracovné jubileum v službách Univerzitnej knižnice.
- [59] Promócie : dňa 13. decembra 1979 boli promócie doktorov prírodovedy ... In: *Večerník*, 14. 1. 1980, s. 3.
- [60] Brteková, Lucia, RNDr., prom. knih. In: ECKER, Juraj: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1561 – 1980 : bibliografia monografií a príspevkov v tlači*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1981, s. 443. – In: ECKER, Juraj: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1981 – 1985 : bibliografia monografií a príspevkov v tlači*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1986, s. 139. – In: FIRČÁKOVÁ, Kamila: *Univerzitná knižnica v Bratislave 1986 – 1999 : bibliografia*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 2005, s. 360.
- [61] Brteková, Lucia Dr. In: *Who is who in classification and indexing*. Frankfurt am Main : Index Verlag, 1983, s. 39-40.
- [62] V druhom polroku 1984 sa dožívajú títo členovia ZSKI ... In: *Zväzový bulletin*. - Roč. 15, č. 3 (1984), s. 44-45.
- [63] V septembri oslávia svoje významné životné jubileum ... In: *Osvetová práca*. - Roč. 34, č. 18/19 (1984), s. 73.
- [64] Brteková Lucia, rod. Knišková. In: HALIENA, Ján: *Osobnosti knihovníctva na Slovensku 1945 – 1990 : heslár k tematickej výskumnej úlohe č. 534-31-17-05 Knihovníctvo na Slovensku 1945 – 1990*. Martin : Matica slovenská, [1990], s. 28-29.
- [65] Absolventi Katedry v našej knižnici : (názory a postrehy z praxe v súvislosti s päťdesiatym výročím knihovníckeho vzdelávania na Filozofickej fakulte UK v Bratislave) : Kamila Fircáková: Univerzitná knižnica v Bratislave. In: *Knižnica*. – Roč. 2 č. 8 (2001), s. 441-443.
- [66] Významní pracovníci Univerzitnej knižnice. In: ECKER, Juraj: *Dejiny Univerzitnej knižnice v Bratislave 1919-1985*. Bratislava : Univerzitná knižnica, 1994, s. 197.

Mgr. Kamila Fircáková

PODUJATIA USKUTOČNENÉ V UNIVERZITNEJ KNIŽNICI V BRATISLAVE v 2. polroku 2011

J Ú L

23. 6. – 26. 8. 2011

SOCHA A OBJEKT XVI

Expozície v rámci XVI. ročníka medzinárodnej výstavy

Eduard Tauss (A) – objekty

Mária Rudavská (SK), Andrej Rudavský (SK) – sochy

Usporiadatelia: Agentúra Artlines; Mestská časť Bratislava – Staré Mesto; 4ARTS, Združenie pre rozvoj a šírenie umenia; Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum

6. 7. 2011

WORKING MEETING ON THE EU – KOREA FTA

Usporiadatelia: Veľvyslanectvo Kórejskej republiky v Slovenskej republike, Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Slovenskej republike

12. 7. 2011

ZÁHRADA

Hovory o kultúre a kriku doby. Časť desiaty

Téma: **Na ceste k (ne)pamäti**

Kto sa bojí zabudnutia? O kultúre pamäti a jej nástrahách

Peter Salner, etnológ, predseda Židovskej náboženskej obce Bratislava,

Elena Mannová, historička

Koncepcia a moderovanie: Peter Michalík, Veronika Dianišková

Súčasťou podujatia bola ochutnávka čajov v podaní čajmajstrov z literárnej čajovne AVRA KEHDABRA

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká agentúra Slovkoncert

13. 7. 2011

INKOVIA – SYNOVIA SLNKA

Mýty a dejiny, duchovný i každodenný život výnimočnej juhoamerickej civilizácie. Tretia prednáška z cyklu „Po stopách starých amerických kultúr“

Kamila Poláková-Hermannová, Kultúrna asociácia Nová Akropolis

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO, Kultúrna asociácia Nová Akropolis

22. 7. 2011

À CAPPELLA DREAMS

1. ročník medzinárodného hudobného projektu

Close Harmony Friends (SK)

Majstrovská symbióza hlasu, tónov a energie v podaní lídra slovenskej à cappella scény

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká agentúra Yksa

23. 7. 2011

À CAPPELLA DREAMS

1. ročník medzinárodného hudobného projektu

Bit (SLO)

Farebnosť mysle, vrúcnosť srdca a objatie duše v harmónii piatich podmanivých hlasov zo slovinského Velenje

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká agentúra Yksa

24. 7. 2011

À CAPPELLA DREAMS

1. ročník medzinárodného hudobného projektu

Voxtet (CZ)

Hot jazz & cool pop z juhomoravského Třešťa

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká agentúra Yksa

27. 7. 2011

SALÓN U LISZTA

Franz Liszt – fenomén 19. storočia

Štyridsiata siedma časť programového projektu, venovaná 200-ému výročiu narodenia a 125-ému výročiu úmrtia významného hudobného skladateľa a klavírneho virtuóza

Účinkovali: Elena Letňanová, klaviristka, pedagogička, historička, Jana Lengová, muzikologička, Ferdinand Klinda, interpret, spisovateľ, pedagóg
Hostiteľ večera: Stanislav Bachleda, publicista

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum, Umelecká agentúra ABA

29. 7. 2011

LETNÉ LITERÁRNE LÁSKANIE

3. ročník programového projektu

Krasula číta Duška

Položme si ruku na hrud' a skúsme nájsť tú správnu polohu – polohu pri srdci

Zberateľ krásnych slov a viet Dušan Dušek očami režiséra Jozefa Krasulu

Účinkovali: Dagmar Sanitrová, Soňa Ulická, Marián Labuda, Juraj Predmerský
Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum, Umelecká agentúra ABA

30. 7. 2011

LETNÉ LITERÁRNE LÁSKANIE

3. ročník programového projektu

Polák číta Válka

Robinson hľadá loď, ktorá stroskotá

Básnik Miroslav Válek, človek rozporov, očami režiséra Romana Poláka

Účinkovali: Robert Roth, Vladimír Jedľovský, Juraj Loj, Roman Polák, Vladislav Slnko Šarišský

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum, Umelecká agentúra ABA

31. 7. 2011

LETNÉ LITERÁRNE LÁSKANIE

3. ročník programového projektu

Žiška číta Hviezdoslava

Pohyb slov v zamrznutých strofách a hľadanie hudby v nájdených veršoch očami režiséra Kamila Žišku

Účinkovali: Anna Cagalová, Peter Cagala, Kamil Žiška a jeho hudobní hostia

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum, Umelecká agentúra ABA

AUGUST

5. 8. 2011

ŠANSON.cz – ŠANSÓNA. hr – ŠANSÓN.sk

5. ročník medzinárodného hudobného projektu

Sylvie Krobová (CZ)

Pozvánka do sveta vznešených eufórií a temnej uhrančivosti

Jiří Bilbo Reidinger (CZ) – tajuplný pán L´Ombre, piccolo cornet

Petr Tichý (CZ) – kontrabas

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum, Umelecká agentúra Dotyky

6. 8. 2011

ŠANSON.cz – ŠANSÓNA.hr – ŠANSÓN.sk

5. ročník medzinárodného hudobného projektu

Ika Kraicová (SK)

Oslobodená divoška, čo spieva s vlkmi

Pavol Bereza (SK) – gitara, R. Kraic (SK) – basgitara, Agnes Ferienčíková (SK) – klavír, Ľudo Srnec (SK) – perkusie

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum, Umelecká agentúra Dotyky

7. 8. 2011

ŠANSON.cz – ŠANSÓNA.hr – ŠANSÓN.sk

5. ročník medzinárodného hudobného projektu

Vesna Vasco de Cáceres (HR, CZ)

Charizmatická predstaviteľka strhujúcej multižánrovosti

Andraž Polič (SLO) – gitara, Serž Šupa (LT, BY) – basgitara

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum, Umelecká agentúra Dotyky

9. 8. 2011

ZÁHRADA

Hovory o kultúre a kriku doby. Časť jedenásta

Téma: **Vrahom nie je záhradník**

(Výskoky a poklesky pokleslých žánrov)

Kornel Földvári, spisovateľ, esejista, prekladateľ; Peter Konečný, filmový teoretik, šéfredaktor portálu Kinema.sk

Koncepcia a moderovanie: Peter Michalík, Veronika Dianišková

Súčasťou podujatia bola ochutnávka čajov v podaní čajmajstrov z literárnej čajovne Avra Kehdabra

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká agentúra Slovkoncert

25. 8. 2011

NOMEN OMEN - dotyky s osobnosťami

Piata časť programového projektu

Andalúzsky pes

Dramaticko-poetický večer o Federicovi Garcíovi Lorcovi, španielskom básnikovi a dramatikovi, človeku a umelcovi, pri príležitosti 75-eho výročia jeho úmrtia

Dramaturgia: Veronika Dianišková

Réžia: Zuzana Šajgalíková

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum, Umelecká agentúra Slovkoncert

30. 8. 2011

SALÓN U LISZTA

Amadeovia činohry

Štyridsiata ôsma časť programového projektu

Účinkovali: Martin Huba, herec, režisér, Jozef Ciller, scénograf, Marián Čorba, kostýmový výtvarník

Hostiteľ večera: Stanislav Bachleda, publicista

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká agentúra ABA

S E P T E M B E R

2. 9. 2011

DETI V KONTEXTE DUŠEVNÝCH PORÚCH

Záverečná konferencia medzinárodného projektu

Kids Strengths – Silné stránky detí

Usporiadatelia: Pedagogická fakulta Univerzity Komenského Bratislava; Sozial Innovatives Netz Graz (A)

5. 9. 2011

POÉZIA PÍSANÁ ŽENOU

Seminár v rámci 11. ročníka Medzinárodného literárneho festivalu Jána Smreka s účasťou autoriek a autorov zo Spolkovej republiky Nemecko, Japonska, Nórska, Českej republiky, Rumunska, Cypru a Slovenskej republiky

Usporiadatelia: Občianske združenie Svetový kongres básnikov, Literárne informačné centrum

8. 9. – 23. 9. 2011

SUISEKI A JAPONSKÉ BÁBIKY KOKESHI

6. ročník výstavy Slovenskej asociácie suiseki s medzinárodnou účasťou

Usporiadatelia: Slovenská asociácia suiseki; Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum

Záštitu nad výstavou prevzalo Veľvyslanectvo Japonska v Slovenskej republike

8. 9. 2011

PROJEKCIA FILMU

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Info USA, Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Bratislava

9. 9. 2011

PROJEKCIA FILMU

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Info USA; Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Bratislava

12. 9. – 1. 10. 2011

KAROL PAJER – HRDINA BOJA PROTI FAŠIZMU

Výstava venovaná pamiatke slovenského učiteľa a vojaka, ktorý počas vojny pomohol zachrániť stovky detí

Po skončení vernisáže sa v Prednáškovej sále uskutočnila prednáška a projekcia filmu

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Depozitná knižnica NATO; Vojenský historický ústav, Bratislava; Klub priateľov Francúzska a Slovenska, Žilina; Klub vojenských veteránov, Trenčín

13. 9. 2011

ZÁHRADA

Hovory o kultúre a kriku doby. Časť dvanásť

Téma: **Na ceste k Rozprávaniu**

Ako sa mení rozprávka a jej publikum

Účinkovali: Lenka Dzadíková, teatrologička; Hana Hlôšková, etnologička; Peter Karpinský, spisovateľ

Koncepcia a moderovanie: Veronika Dianišková, Peter Michalík

Súčasťou podujatia bola ochutnávka čajov v podaní čajmajstrov z literárnej čajovne Avra Kehdabra

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká agentúra Slovkoncert

15. 9. – 16. 9. 2011

CESTY HUDOBNEJ VEDY V STREDNEJ EURÓPE

Medzinárodné sympóziu pri príležitosti 90. výročia Katedry hudobnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

Usporiadatelia: Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave; Univerzitná knižnica v Bratislave – hudobný kabinet

Súčasťou sympózia bol komorný koncert dua Eva Šušková (soprán) – Peter Pažický (klavír)

22. 9. 2011

VZDIALENÉ BLÍZKE OSUDY

Príbeh Poľska

Deviata časť programového projektu sa uskutočnila pod záštitou a za účasti Jeho Excelencie Andrzeja Krawczyka, veľvyslanca Poľskej republiky v Slovenskej republike

Účinkovali: Magdaléna Vášáryová, poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky, exveľvyslankyňa Slovenskej republiky v Poľskej republike;

František Ružička, exveľvyslanec Slovenskej republiky v Poľskej republike; Jozef Hübel, novinár, moderátor; Stanislav Bachleda, publicista
Usporiadateľ: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Slovenskej republike; Umelecká agentúra ABA

29. 9. 2011

ŽIVÁ VĽEDA

Za otvorené a kritické poznávanie

Tretia časť diskusie o aktuálnom stave spoločenských a humanitných vied na Slovensku

Reformy vysokého školstva a vedy: šanca na rozvoj alebo dokončenie likvidácie vedy?

Emil Višňovský, Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave;

Marína Zavacká, Historický ústav Slovenskej akadémie vied; Miroslav

Tížik, Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied

Moderátor diskusie: Peter Javůrek, publicista

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Platforma ŽIVÁ VĽEDA

O K T Ó B E R

3. 10. 2011

SLOVENSKÉ BEZPEČNOSTNÉ FÓRUM 2011

Konferencia o aktuálnych otázkach zahraničnej a bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky

Súčasťou podujatia bolo otvorenie výstavy „Slovensko a medzinárodná rozvojová pomoc“

Usporiadatelia: Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky;

Univerzitná knižnica v Bratislave – Depozitná knižnica NATO;

Euroatlantické centrum

3. 10. – 28. 10. 2011

ALBRECHTOVCI a ich dom na Kapitulskej ulici

Výstava pri príležitosti 15. výročia úmrtia Jána Albrechta, významného slovenského estetika, muzikológa, violistu, organizátora kultúrneho života, hudobného pedagóga a prekladateľa

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – hudobný kabinet;

Občianske združenie Albrecht forum

5. 10. 2011

INDIA – MATKA VÝCHODU

Prednáška Kamily Polákovej-Hermannovej o mytológii a filozofii starej indickej civilizácie

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO; Kultúrna asociácia Nová Akropolis

6. 10. 2011

SLOVO KU KNIHE

Lilla Szabó: Knižné umenie Maďarov na Slovensku 1918 – 1945

Pozoruhodná výtvarno-teoretická publikácia mapuje ilustračnú tvorbu maďarských umelcov žijúcich v uvedenom období na Slovensku

Účinkovali: Katarína Bajcurová, Lilla Szabó, László Konesol

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave; Kultúrny inštitút Maďarskej republiky v Bratislave

10. 10. – 12. 10. 2011

INFORMAČNÁ EKOLÓGIA

Vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou

Usporiadatelia: Filozofická fakulta Univerzity Komenského Bratislava – Katedra knižničnej a informačnej vedy; Univerzitná knižnica v Bratislave; Centrum vedecko-technických informácií SR

12. 10. 2011

KARPATSKÉ BUKOVÉ PRALESY NA ZOZNAME SVETOVÉHO KULTÚRNEHO A PRÍRODNÉHO DEDIČSTVA UNESCO

Prednášal Jozef Klinda, Ministerstvo životného prostredia SR

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO; Ministerstvo životného prostredia SR

Podujatie sa uskutočnilo pri príležitosti Medzinárodného roka lesov

13. 10. 2011

GIOACCHINO ROSSINI: MOJŽIŠ A FARAÓN

DVD prezentácia prvej časti opery pre členov Klubu priateľov opery SND

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Klub priateľov opery Slovenského národného divadla, člen Medzinárodnej asociácie operných klubov FEDORA

13. 10. 2011

NOMEN OMEN - dotyky s osobnosťami

Šiesta časť programového projektu

Hlava, ktorú som mal vtedy

Poetický večer pri príležitosti 75-tych narodenín Ľubomíra Feldeka, slovenského básnika, prozaika, prekladateľa a dramatika

Účinkovali: Rastó Piško, Ervín Schönhauser, Tomáš Janovic,
Erik Ondrejčka, Dagmar Šelepáková, Roman Féder, Jozef D. Nagy,
Veronika Šikulová, Katarína Feldeková, Soňa Hornáková, František Kovár,
Daniel Hevier, Detský súbor „Čmáranice“ pri ZŠ Chynorany
Scenár a réžia: Ivan Kováč
Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne
centrum; Umelecká agentúra Slovkoncert

17. 10. 2011

SKÚSENOSTI ZO SLOVENSKÝCH HRANÍC

Putovné čítanie

Usporiadatelia: Rakúske kultúrne fórum Bratislava; Univerzitná knižnica
v Bratislave – Rakúska knižnica

20. 10. 2011

BUDOVY A PROSTREDIE 2011

Vízie – Všeobecná prax – Legislatíva

Medzinárodná vedecká konferencia

Usporiadatelia: Slovenská technická univerzita v Bratislave – Stavebná
fakulta; Slovenská spoločnosť pre techniku prostredia

26. 10. 2011

VÝROČIE ZALOŽENIA BRITSKÉHO CENTRA V UKB

za prítomnosti Jej Excelencie Susannah Montgomery, veľvyslankyne
Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v Slovenskej
republike

Usporiadatelia: Veľvyslanectvo Spojeného kráľovstva Veľkej Británie
a Severného Írska v Slovenskej republike; Univerzitná knižnica
v Bratislave

27. 10. 2011

SALÓN U LISZTA

Kultúra zdravia

Štyridsiata deviata časť programového projektu

Prednášali: MUDr. Peter Lipták, všeobecný lekár; Laco Kraus, režisér,
kameraman; MUDr. Ján Mašan, chirurg, traumatológ

Hostiteľ večera: Stanislav Bachleda, publicista

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne
centrum; Umelecká agentúra ABA

NOVEMBER

4. 11. – 30. 11. 2011

FRAME 10

Výstava víťazných fotografií z medzinárodnej súťaže profesionálnych fotografov a adeptov fotografie z krajín V4

Výstava sa uskutočnila v rámci 21. ročníka Mesiaca fotografie

Kurátorka: Vendula Tůmová (CZ)

Usporiadatelia výstavy: Občianske združenie FoToFo; Fotografiks, s.r.o.;

MIMO – združenie pre presahy fotografie; Fotografická skupina Jasan

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum

Podujatie bolo súčasťou Európskeho Mesiaca fotografie (Paríž, Viedeň, Berlín, Rím, Moskva, Luxemburg, Bratislava)

8. 11. 2011

ZÁHRADA

Hovory o kultúre a kriku doby. Časť trinásta

Téma: **Stratení v archíve**

Účinkovali: Bohunka Koklesová, kunsthistorička; Juraj Šedivý, vysokoškolský pedagóg; Marek „freezy“ Víder, spoluzakladateľ a administrátor internetovej komunity „kyberia.sk“

Koncepcia a moderovanie: Peter Michalík, Veronika Dianišková

Súčasťou podujatia bola ochutnávka čajov v podaní čajmajstrov z literárnej čajovne Avra Kehdabra

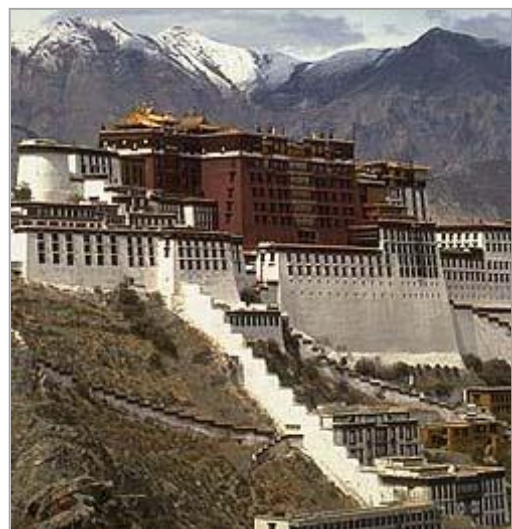
Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká agentúra Slovkoncert

9. 11. 2011

TIBET – STRECHA SVETA

Prednáška Tomáša Poláka o vývoji tibetského myslenia a náboženstva, o tradíciách a filozofii Tibetu, o textoch „Tibetská kniha mŕtvych“ a „Hlas Ticha“, základných symboloch tibetskej kultúry

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO; Kultúrna asociácia Nová Akropolis

10. 11. 2011

GIOACCHINO ROSSINI: MOJŽIŠ A FARAÓN

DVD prezentácia druhej časti opery pre členov Klubu priateľov opery SND
Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Klub priateľov opery Slovenského národného divadla, člen Medzinárodnej asociácie operných klubov FEDORA

14. 11. 2011

NEW TRENDS AND DEVELOPMENTS IN THE GLOBAL LIBRARY ENVIRONMENT

Medzinárodný seminár

Jay Jordan (USA), Rein van Charldorp (NL)

Usporiadatelia: Online Computer Library Center; Univerzitná knižnica v Bratislave; Cosmotron Slovakia & Bohemia

21. 11. 2011

KOLKO HO JE A KOHO SA TÝKA ?

Rozsah a podoby násilia páchaného na ženách

Prednášala Jarmila Filadelfiová, analytička Inštitútu pre verejné otázky Bratislava

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO; Inštitút pre verejné otázky Bratislava

Podujatie sa uskutočnilo pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násilia páchaného na ženách

22. 11. 2011

ALCHÝMIA ÚSPECHU PODNIKANIA

Prečo niektorí vyhrávajú a iní krachujú?

Prednášal Michael Rostock-Poplar (CZ)

Usporiadateľ: Two Dots, s.r.o.

22. 11. 2011

SLOVO KU KNIHE

Viliam Čičaj – Jan Andrea Bernhard: Orbis Helveticorum

Švajčiarska kniha a jej stredoeurópsky svet

Zborník renomovaných slovenských, švajčiarskych, českých, nemeckých, poľských a maďarských autorov o dôležitom fenoméne knižnej kultúry, formujúcom náboženský, kultúrny a vedecký život v strednej Európe

Moderovala Katarína Hradská

Usporiadatelia: Historický ústav Slovenskej akadémie vied;

Veľvyslanectvo Švajčiarskej konfederácie v Slovenskej republike;

Slovenská historická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied; Univerzitná knižnica v Bratislave

23. 11. 2011

BIBLIOTERAPIA

Úvod do problematiky, možnosti využitia pri práci s čitateľom

Usporiadatelia: Spolok slovenských knihovníkov; Univerzitná knižnica v Bratislave

24. 11. 2011

HISTORIA MAGISTRA ...

Stretnutie s pracovníkmi Historického ústavu SAV nad kontroverzným obdobím slovenských dejín 1938 – 1945

Valerián Bystrický, Katarína Hradská, Michal Schvarc, Ivan Kamenec

Moderátori: Milan Zemko, Ľubica Kázmerová

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave; Historický ústav Slovenskej akadémie vied

25. 11. 2011

KONCERT DIVÝCH MAKOV

Gerald Radics, klavírny virtuóz a jeho priatelia

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO; Občianske združenie Divé maky

Podujatie sa uskutočnilo pri príležitosti Svetového dňa detí

ADVENTNÉ PASTORÁLE

1. ročník multižánrového programového projektu
(štyri predvianočné stretnutia počas štyroch adventných nediel)

27. 11. 2011

Katarína Koščová

Vianočný recitál speváčky, ktorá sa rozhodla pre náročnú cestu

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká a vzdelávacia agentúra Dotyky

29. 11. 2011

LITERÁRNA CENA ELSY MORANTE – CINEMA BRATISLAVA

3. ročník slávnostného odovzdávania prestížneho talianskeho ocenenia za literárnu a filmovú tvorbu

Ceny prevzali: Roberto Faenza (I), režisér; Juraj Lihosit (SK), režisér; Stanislav Vallo (SK), prekladateľ

Usporiadatelia: Taliansky kultúrny inštitút v Bratislave; Univerzitná knižnica v Bratislave

D E C E M B E R

1. 12. 2011

NIE SME TAM ZBYTOČNE

Konferencia o účasti Ozbrojených síl Slovenskej republiky
v zahraničných misiách

Usporiadatelia: OZ Centrum pre bezpečnostné štúdie; Centrum pre
európske a severoatlantické vzťahy, nezávislá mimovládna organizácia;
Ministerstvo obrany Slovenskej republiky; Univerzitná knižnica
v Bratislave – Depozitná knižnica NATO

ADVENTNÉ PASTORÁLE

1. ročník multižánrového programového projektu
(štyri predvianočné stretnutia počas štyroch adventných nediel)

4. 12. 2011

Vianoce na Dolnom Pohroní

Ľudové divadlo zimného slnovratu, zvyky a tradičné jedlá, koledy a vinše
z oblasti Kozároviec

Účinkovali: detský folklórny súbor Vretienko, folklórna skupina Konopa,
ženská spevácka skupina Lipka, mužská spevácka skupina Matičiar

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne
centrum; Umelecká a vzdelávacia agentúra Dotyky

6. 12. – 7. 12. 2011

SLOVENSKÁ HUDBA 20. STOROČIA v spektre tvorivého prínosu osobností

Muzikologická konferencia v rámci festivalu Bratislavské hudobné
slávnosti

Usporiadatelia: Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave
– Katedra hudobnej vedy; Univerzitná knižnica v Bratislave – hudobný
kabinet

7. 12. – 21. 12. 2011

Z PLENÉRU

Maľby, kresby a inštalácie slovenského výtvarníka Jula Turoňa

Usporiadatelia: Rektur Bratislava; Univerzitná knižnica v Bratislave –
Multifunkčné kultúrne centrum

8. 12. 2011

GIUSEPPE VERDI: HERNANI

DVD prezentácia opery pre členov Klubu priateľov opery SND

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Klub priateľov opery Slovenského národného divadla, člen Medzinárodnej asociácie operných klubov FEDORA

8. 12. 2011

SALÓN U LISZTA

Rodinné striebro

Päťdesiata časť programového projektu

Účinkovali: Peter Dvorský, riaditeľ Opery Slovenského národného divadla; Miroslav Dvorský, hosťujúci sólista opery La Scala, Miláno; Jaroslav Dvorský, operný spevák; Pavol Dvorský, operný spevák; Vendelín Dvorský, podnikateľ

Hostiteľ večera: Stanislav Bachleda, publicista

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká agentúra ABA

ADVENTNÉ PASTORÁLE

1. ročník multižánrového programového projektu
(štyri predvianočné stretnutia počas štyroch adventných nediel)

11. 12. 2011

Amadeus Chor Bratislava – Dámsky komorný orchester

Majestátne tóny povznášajúcej hudby v interpretácii vokálnych a inštrumentálnych majstrov

Dirigenti: Elena Šarayová, Ondrej Šaray

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká a vzdelávacia agentúra Dotyky

12. 12. – 13. 12. 2011

KONFERENCIA PRIDRUŽENÝCH ŠKÔI UNESCO V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Výročné stretnutie predstaviteľov Pridružených škôl UNESCO v SR s odborným programom

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO; Slovenská komisia pre UNESCO, poradný orgán Vlády SR a NR SR

14. 12. 2011

PREDVIANOČNÉ STRETNUTIE

bratislavskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov

Usporiadatelia: Spolok slovenských knihovníkov

Univerzitná knižnica v Bratislave

14. 12. 2011

ČÍNA – RÍŠA STREDU

Prednáška Kamily Polákovej-Hermannovej o tradíciách a filozofii starovekej Číny, o základných symboloch a mýtoch čínskej kultúry a o troch významných smeroch čínskeho myslenia: taoizme, konfucianizme a budhizme

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO; Kultúrna asociácia Nová Akropolis

ADVENTNÉ PASTORÁLE

1. ročník multižánrového programového projektu
(štyri predvianočné stretnutia počas štyroch adventných nediel')

18. 12. 2011

Lucia Lužinská & All Time Jazz

Vianočný koncert výraznej interpretačnej osobnosti súčasnej slovenskej hudobnej scény

Usporiadatelia: Univerzitná knižnica v Bratislave – Multifunkčné kultúrne centrum; Umelecká a vzdelávacia agentúra Dotyky

Názov: **BULLETIN UNIVERZITNEJ KNIŽNICE
V BRATISLAVE č. 2/2011**

Vydala: Univerzitná knižnica v Bratislave

Zodpovedný redaktor: Mgr. Tatiana Popová

Redakčná rada: Mgr. Mária Džavíková, Mgr. Kamila Fircáková,
PhDr. Dagmar Kleinová, Mgr. Tatiana Popová,
PhDr. Lýdia Sedláčková

Jazykový redaktor: PhDr. Júlia Dvorská

Rok vydania: 2011

Tlač: Univerzitná knižnica v Bratislave